

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

СТУДИСКА ПРОГРАМА

ПРЕВЕДУВАЊЕ И ТОЛКУВАЊЕ – ТОЛКУВАЧКА НАСОКА
Прв циклус студии
Четиригодишни студии

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ - СКОПЈЕ

Скопје, 2023 година

Како јазик Б се сметаат јазиците: англиски, германски, француски. Како јазик В се сметаат јазиците: англиски, германски, француски, италијански, шпански, романски, руски, чешки, полски, словенечки.

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА Преведување и толкување – толкувачка насока

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години за академски студии (АС)

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	ПИТ-2023-з-1-1	Македонски јазик 1	прв	2	2	6
2.	ПИТ-2023-з-1-2	Јазик Б1	прв	2	8	6
3.	ПИТ-2023-з-1-3	Јазик В1	прв	2	4	6
4.	ПИТ-2023-з-1-4	Општа лингвистика	прв	4	0	4
5.	ПИТ-2023-з-1-5	Вовед во преведувањето и толкувањето	прв	1	1	4
6.	ПИТ-2023-з-1-6	Меѓународните институции и преведувањето	прв	1	1	4
7.	ПИТ-2023-з-2-1	Македонски јазик 2	втор	2	2	6
8.	ПИТ-2023-з-2-2	Јазик Б2	втор	2	8	6
9.	ПИТ-2023-з-2-3	Јазик В2	втор	2	4	6
10.	ПИТ-2023-з-2-4	Вовед во терминологијата	втор	2	1	4
11.	ПИТ-2023-з-2-5	Подготовка за преведување и толкување	втор	1	1	4
12.	ПИТ-2023-з-2-6	Дипломатска комуникација	втор	1	1	4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				22	33	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	ПИТ-2023-з-3-1	Македонски јазик 3	трети	2	2	6
2.	ПИТ-2023-з-3-2	Јазик Б3	трети	2	8	6
3.	ПИТ-2023-з-3-3	Јазик В3	трети	2	4	6
4.	ПИТ-2023-з-3-4	Теорија на преведувањето и на толкувањето 1	трети	2	2	4
5.	ПИТ-2023-л1-3-	Изборен наставен предмет од Листа 1	трети			4
6.	ПИТ-2023-л2-3-	Изборен наставен предмет од Листа 2	трети			4
7.	ПИТ-2023-з-4-1	Македонски јазик 4	четврти	2	2	6
8.	ПИТ-2023-з-4-2	Јазик Б4	четврти	2	8	6
9.	ПИТ-2023-з-4-3	Јазик В4	четврти	2	4	6
10.	ПИТ-2023-з-4-4	Теорија на преведувањето и на толкувањето 2	четврти	2	2	4
11.	ПИТ-2023-л1-4-	Изборен наставен предмет од Листа 1	четврти			4
12.	ПИТ-2023-л2-4-	Изборен наставен предмет од Листа 2	четврти			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семе-стар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	ПИТ-2023-з-5-1	Македонски јазик 5	петти	2	2	6
2.	ПИТ-2023-з-5-2	Јазик Б5	петти	2	8	6
3.	ПИТ-2023-з-5-5	Толкување од македонски на јазик Б1 и обратно	петти	2	6	6
4.	ПИТ-2023-з-5-6	Толкување од јазик В на македонски 1	петти	1	3	4
5.	ПИТ-2023-л1-5-	Изборен наставен предмет од Листа 1	петти			4
6.	ПИТ-2023-л2-5-	Изборен наставен предмет од Листа 2	петти			4
7.	ПИТ-2023-з-6-1	Македонски јазик 6	шести	2	2	6
8.	ПИТ-2023-з-6-2	Јазик Б6	шести	2	8	6
9.	ПИТ-2023-з-6-5	Толкување од македонски на јазик Б2 и обратно	шести	2	6	6
10.	ПИТ-2023-з-6-6	Толкување од јазик В на македонски 2	шести	1	3	4
11.	ПИТ-2023-л1-6-	Изборен наставен предмет од Листа 1	шести			4
12.	ПИТ-2023-л2-6-	Изборен наставен предмет од Листа 2	шести			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семе-стар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	ПИТ-2023-з-7-1	Контрастивна анализа на македонскиот и на јазик Б1	седми	2	2	6
2.	ПИТ-2023-з-7-2	Јазик Б7	седми	2	8	6
3.	ПИТ-2023-з-7-5	Толкување од македонски на јазик Б3 и обратно	седми	2	6	6
4.	ПИТ-2023-з-7-6	Толкување од јазик В на македонски 3	седми	1	3	4
5.	ПИТ-2023-л1-7-	Изборен наставен предмет од Листа 1	седми			4
6.	ПИТ-2023-л2-7-	Изборен наставен предмет од Листа 2	седми			4
7.	ПИТ-2023-з-8-1	Контрастивна анализа на македонскиот и на јазик Б2	осми	2	2	5
8.	ПИТ-2023-з-8-2	Јазик Б8	осми	2	8	5
9.	ПИТ-2023-з-8-5	Толкување од македонски на јазик Б4 и обратно 4	осми	2	6	5
10.	ПИТ-2023-з-8-6	Толкување од јазик В на македонски 4	осми	1	3	4
11.	ПИТ-2023-з-8-7	Дипломски труд	осми			3
12.	ПИТ-2023-л1-8-	Изборен наставен предмет од Листа 1	осми			4
13.	ПИТ-2023-л2-8-	Изборен наставен предмет од Листа 2	осми			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Табела 6.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Реден број	Код	Назив на предметот од Листа 1	Семе-стар	Неделен фонд на часови		ЕК-ТС	Единица
				П	В		
1.	ПИТ-2023-л1-3-1	Терминологија 1 (ИКТ)	трети	1	1	4	ФЛФ
2.	ПИТ-2023-л1-3-2	Двонасочно толкување	трети	0	2	4	ФЛФ
3.	ПИТ-2023-л1-4-1	Терминологија 2 (политика)	четврти	1	1	4	ФЛФ
4.	ПИТ-2023-л1-4-2	Преведувачки алатки	четврти	1	1	4	ФЛФ
5.	ПИТ-2023-л1-5-1	Терминологија 3 (право)	петти	1	1	4	ФЛФ
6.	ПИТ-2023-л1-5-2	Културолошки проучувања Б1	петти	3	1	4	ФЛФ
7.	ПИТ-2023-л1-6-1	Терминологија 4 (медицина)	шести	1	1	4	ФЛФ
8.	ПИТ-2023-л1-6-2	Културолошки проучувања Б2	шести	3	1	4	ФЛФ
9.	ПИТ-2023-л1-7-1	Терминологија 5 (економија)	седми	1	1	4	ФЛФ
10.	ПИТ-2023-л1-7-2	Културолошки проучувања Б3	седми	3	1	4	ФЛФ
11.	ПИТ-2023-л1-8-1	Преведувачката и толкувачката професија	осми	1	1	4	ФЛФ
12.	ПИТ-2023-л1-8-2	Културолошки проучувања Б4	осми	3	1	4	ФЛФ
Вкупно:				19	13	48	ФЛФ

Реден број	Код	Назив на предметот од Листа 2	Семе-стар	Неделен фонд на часови		ЕК-ТС	Единица
				П	В		
1.	ПИТ-2023-л2-3-1	Културолошки проучувања 1 – МЈ	трети	3	1	4	ФЛФ
2.	ПИТ-2023-л2-3-2	Интеркултурна комуникација	трети	1	1	4	ФЛФ
3.	ПИТ-2023-л2-4-1	Културолошки проучувања 2 – МЈ	четврти	3	1	4	ФЛФ
4.	ПИТ-2023-л2-4-2	Спорт и здравје	четврти	0	2	4	ФФК
5.	ПИТ-2023-л2-5-1	Културолошки проучувања В1	петти	3	1	4	ФЛФ
6.	ПИТ-2023-л2-5-2	Културолошки проучувања 3 – МЈ	петти	3	1	4	ФЛФ
7.	ПИТ-2023-л2-6-1	Културолошки проучувања В2	шести	3	1	4	ФЛФ
8.	ПИТ-2023-л2-6-2	Културолошки проучувања 4 – МЈ	шести	3	1	4	ФЛФ
9.	ПИТ-2023-л2-7-1	Културолошки проучувања В3	седми	3	1	4	ФЛФ
10.	ПИТ-2023-л2-7-2	Македонски јазик 7	седми	1	2	4	ФЛФ
11.	ПИТ-2023-л2-8-1	Културолошки проучувања В4	осми	3	1	4	ФЛФ
12.	ПИТ-2023-л2-8-2	Македонски јазик 8	осми	1	2	4	ФЛФ
Вкупно:				27	15	48	ФЛФ

ЗАБЕЛЕШКА:

Во студиската програма има два типа изборни предмети: **Листа 1**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од потесната област на програмата; и **Листа 2**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од пошироката област, т.е. од сите други студиски програми на факултетот. На овој начин студентот добива можност да ги прошири своите знаења и од други јазици, книжевности и култури, што несомнено ќе му ја подобри квалификацијата опишана во додатокот на дипломата.

Прилог бр. 3.а.
Содржина на предметните програми
Задолжителни предмети

ПРВА ГОДИНА

I СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот: 1

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	ПИТ-2023-3-1-1			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Саша Тофоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе (ги) знаат: <ul style="list-style-type: none"> ● основните поими од областа на фонетиката и фонологијата како и карактеристиките и спецификите на фонетскиот и фонолошкиот систем на современиот македонски стандарден јазик; ќе можат да ги сопоставуваат со карактеристиките на фонетските системи на странските јазици што ги изучуваат; ● правилно да ги изговараат гласовите, да ги акцентираат зборовите и клитичките изрази и да користат правилна интонација на фразата изразувајќи се на македонски стандарден јазик; ● соодветно писмено да се изразуваат применувајќи ги правилата на правописот на современиот македонски стандарден јазик. 				
11.	Содржина на предметната програма: Македонскиот стандарден јазик – развој и основни карактеристики. Фонетика и фонологија. Врската помеѓу фонетските и значенските единици. Поими од артикулациската и акустичката фонетика. Детален преглед на карактеристиките на фонемите во македонскиот јазик со нивна класификација (вокали, сонанти, опструенти) Слог, структура на слогот. Акцент, акцентски целисти. Правопис: изучување на правописните правила на македонскиот стандарден јазик (гласовните промени, употребата на големата буква, слеаното и разделеното пишување на зборовите, употребата на правописните и интерпункциските знаци, скратувањето на зборовите и значењето на скратениците, делењето на зборовите на слогови и др.). Фонетска транскрипција од други јазици. Правоговор: правилен изговор на гласовите на современиот македонски стандарден јазик; Односот меѓу правописот и правоорот. Слог, структура на слогот. Акцент, акцентски целисти, клитички изрази. Интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, самостојно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	да е ислушан предметот (Македонски јазик1)				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, АД Детска радост	2004
		2.	група автори	Правопис на македонскиот јазик (електронско издание www.prapovis.mk).	ИМЈ „Крсте Мисирков“	2017
		3.	Ст. Тофоска	авторизирана скрипта од наставникот		
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска С., Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело	2008
		2.	Кирил Конески	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	1999
	3.	група автори	Толковен речник на македонскиот јазик. Том 1, 2, 3, 4, 5,6. (електронско издание www.makedonski.gov.mk)	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје		

Реден број на прилогот: 2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК Б1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-1-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска виш лектор м-р Магдалена Симионска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Способност за писмено и усно разбирање на текстови од различен карактер со комплексни структури и вокабулар како и за спонтано, течно и прецизно изразување во различни ситуации; - Способност за разбирање автентични текстови и нивно интерпретирање преку читање или слушање на истите; - Стекнување нов вокабулар со посебен акцент врз зборообразувањето, колокациите, синонимите, антонимите, фразеологизмите, идиомите итн.; - Развивање на способноста за писмено изразување преку изучување и применување на главните техники за пишување: формални и неформални писма, барања, брошури, критики, есеи и сл.; - Подобрување на вештините на усното изразување преку развивање дискусии, опишување слики, прераскажување, развивање дијалози и тн. - Запознавање со основните морфосинтаксички структури и способност за нивна функционална примена.				
11.	Содржина на предметната програма: Увежбување сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување; автентични текстови со различна содржина; акцент на вокабуларот-зборообразување, колокации, идиоми, синоними и антоними и нивна примена; апликативно и функционално изучување на граматичките структури; запознавање со употребата во соодветен јазичен стил во разни пригоди, од службена до разговорна употреба на јазикот; пишување на текстови за различни цели: писма, извештаи, статии, рецензии, аргументативни есеи, како и резимирање на текстови од различни извори. Глаголски и именски систем. Член. Директен и индиректен говор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 поени	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 поени	
	17.3.	Активност и учество		5 поени	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kathy Gude & Mary Stephens	CAE Result, Student's Book with Online Practice & Workbook	Oxford University Press ISBN: 978 0 19 451250 3 ISBN: 978 0 19 451241 1	2014
		2.	Michael Vince	Language Practice for Advanced	Macmillan Education, London ISBN: 978-0-230-46379-0	2014
		3.	Атанасовска Гурчевска, К., Саздовска, Пигуловска, М.	Скрипта по граматика на англиски јазик (теорија и вежби)		2017
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Martin Hewings	Advanced Grammar in Use	Cambridge University Press. Third Edition ISBN: 978-1107697386	2013	
	2.	Marija Janeva-Mihajlovska	Modern English Grammar	Trimaks, Skopje ISBN: 978-608-204-031-8	2009	
	3.		Oxford Advanced Learner's Dictionary	Oxford University Press	2015	

Реден број на прилогот: 2

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК Б1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-1-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска со странски лектор / соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Комуникациска компетенција на нивото B1.1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици: за монолошка активност (рецепција и продукција на говорен и на пишуван јазик: разбирање при слушање, разбирање при слушање со визуелизација и при читање; пишување и зборување) и во дијалочка активност (интеракција) на говорен и на пишуван јазик. Студентот ја разбира суштината на кратки говорени и пишувани стандарднојазични текстови на приватни и деловни теми и со поедноставни јазични средства образува врзани реченици за настани, лични искуства, чувства, надежи, желби итн.; воспоставува интеракција во рутински ситуации на познати и едноставни теми и на теми што се наметнуваат при патување на германското јазично подрачје. Интеркултурна компетенција: сензибилизација за односите меѓу сопствената и туѓата култура, надминување на меѓукултурните пречки во комуникацијата. Граматичка компетенција; индуктивно изведување правила, систематизација, автоматизација и примена на морфосинтаксичките, на лексиколошките, на фонетските/фонолошките и на правописните правила.				
11.	Содржина на предметната програма. 1. Темы. Секојдневието и мисловниот свет; човечки особини и меѓучовечки односи; желби, цели и чувства, здравје и животни навики, исхрана и рецепти; видови домување (предности и недостатоци), психофизички вежби, товарот на секојдневието. 2. Активности. Слушање: разбирање и резимирање, решавање задачи, едноставно искажување на сопственото мислење за слушнат текст. Читање: разбирање и резимирање, решавање задачи, едноставно искажување на сопственото мислење за прочитан текст. Зборување: едноставно искажување на сопственото мислење на зададена/избрана тема, реагирање на искажан туѓ став, поставување прашање и давање одговор, искажување интерес итн., автоматизација. Пишување: собирање и набележување елементи (мисли, случки; аргументи, противаргументи итн.) на зададена/избрана тема, која е формулирана јазично или е претставена со слика; изготвување различни видови текст (приватно, полуофицијално и официјално писмо, иницирање преписка и одговарање на писмо, резиме, искажување сопствен став итн.). Јазична интеракција со различни социоинтегративни и работни форми. 3. Морфосинтакса: морфема, видови морфем, зборообразување и флексија. Критериуми за класификација на зборовите. Зборовни групи со нагласка на глаголот. Конјугација. Граматички категории на глаголот: лице, број, глаголско време, начин и состојба. Лични и нелични глаголски форми. Критериуми за поделба на глаголите. Глаголски времиња: образување и значење (временски однос, модалност). Индикатив, конјунктив и императив. Актив, процесуален пасив и пасив на состојба. Значење/функција и употреба на глаголските категории. Согласување меѓу подметот и личноглаголската форма. Деклинација и согласување во именската синтагма. Редослед на реченичните сегменти („реченични членови“) и збороред во групите зборови. 4. Фонетика/фонологија: кратки и долги, отворени и затворени самогласки; двогласки, согласки; гласови што отсутнуваат во македонскиот јазик; минимални двојки; акцент, интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часа	

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи		10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи		10 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода		
	17.3.	Активност и учество		10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Да е запишан предметот во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koithan, U. et al.	<i>Aspekte neu B1+</i>	Klett-Langenscheidt	2014
		2.	Lütke, M.	<i>Aspekte neu B1+ Intensivtrainer</i>	Ernst Klett Sprachen	2017
		3.	Helbig G. / Buscha, J.	<i>Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht</i>	Langenscheidt	2001
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Engel, U.	<i>Deutsche Grammatik</i>	Groos	31996
	2.	Hering, A. / Matussek, M. / Perlmann-Balme, M.	<i>Übungsgrammatik für die Mittelstufe aktuell (B1 – C1)</i>	Hueber	2019	
	3.	Sieber, T.	<i>Aspekte neu Grammatik (B1+ – C1)</i>	Klett-Langenscheidt	2016	

Реден број на прилогот: 2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК Б1				
2.	Код	ПИТ-2023-з-1-2ф				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6	
8.	Наставник	Проф. д-р Маргарита Велевска;				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за читање на едноставни текстови од секојдневието со корекција на изговорот; усвојување на француските специфични гласови. Оспособување за усно и писмено разбирање на основни содржини од секојдневиот живот. Оспособување за усно и писмено изразување во поедноставни ситуации (низ куси состави, описи на лица и предмети, писма со лична содржина). Оспособување за примена на основните морфосинтаксички структури.					
11.	Содржина на предметната програма: Тематски : запознавање, поздравување, слободни активности, дом, семејство, спорт, храна, ориентирање во просторот... Грамматички: Член (определен, неопределен, партитивен). Повторување и изоставање на членот. Именки (род, број; прости, сложени; особености според потеклото, исклучоци). Придавки (род, број, степенување). Описни, определувачки. Местото на придавките. Заменки (лични, прилошки, посвојни, показни, неопределени, бројни, односни, прашални, извични). Местото и функцијата на заменките. Усно и писмено разбирање и изразување низ форма на: читање со корекција на изговорот, комуникативни акти во интеракција, состави (заради повторување одредени базични граматички партии: основните прости и сложени времиња - типовите конјугации, употребата на членот, на основните предлози, видовите одречни и прашални реченици, односни заменки, директен и индиректен говор, прилози, временски изрази, директен /индиректен предмет,...). Работа врз основните граматички структури во функција на писменото изразување преку куси текстови (писма, мејлови, описи...) и диктати. Во функција на писменото и усното разбирање/изразување се користат материјали од различни извори (интернет, дневен печат, списанија, аудио-визуелни документи...). Преведување во двете насоки заради утврдување на лексиката и на морфосинтаксичките структури - реченици со даден контекст. Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата. Избор куси текстови за лектира					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+8				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часови		
016	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (писмен и устен испит по француски јазик/80+испит по граматика/20)			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација /самоевалуација				
Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Abi Mansour, D., Anthony, S., Fenoglio, P., Papin, K., Soucé, A., Vergues, M.	Odysée A1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2022
		2.	Bredelet, A., Bufferne, M., Mègre, B., Rodrigues, W.M.	Odysée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2022
		3.	Lété, A., Miquel, C.	Vocabulaire progressif du français	CLE International	1991
	4.	Grégoire, M.	Grammaire progressive du français débutant	CLE International	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Boulares, M. , Grand-Clement, O.	Conjugaison progressive du français avec 400 exercices	CLE International	2000
		2.	Sirejols, E., Tempesta-Renaud, G.	450 Nouveaux exercices de grammaire (niveau débutant)	CLE International	2002
		3.	Интернет страници	http://www.bonjourdefrance.com/ http://www.francaisfacile.com/ http://www.lefrancaispourtous.com/ www.tv5monde.fr www.rfi.fr https://podcast.lefranchise.com/ https://www.ccdmd.qc.ca/fr/exercices_interactifs/		
	4.	Атанасов, П., Попоски, А. Димовска-Калајлиевска, Љ.	Македонско-француски речник. Француско-македонски речник. https://dictionnaire.lerobert.com/	Просветно дело Македонска книга	1998 2007	

Реден број на прилогот: 3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК В1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-1-3а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година/ 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	виш лектор м-р Магдалена Симионска со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - стекнување способност за писмено и усно разбирање на текстови од различен карактер со комплексни структури и вокабулар, како и за спонтано, течно и прецизно изразување во различни ситуации - запознавање со јазичните механизми на граматичко и лексичко ниво и стекнување способност за понатамошно самостојно јазично усовршување.				
11.	Содржина на предметната програма: се увежбуваат сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување. Се обработуваат автентични текстови со различна содржина. Посебен акцент се става на вокабуларот – збооробразување, колокации, идиоми, синоними и антоними, и нивната примена. Граматичките структури се учат апликативно и функционално. Запознавање со употребата во соодветен јазичен стил во разни пригоди, од службена до разговорна употреба на јазикот; пишување на текстови за различни цели: писма, извештаи, статии, рецензии, аргументативни есеи, како и резимирање на текстови од различни извори.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kathy Gude & Mary Stephens	CAE Result, Student's Book with Online Practice & Workbook	Oxford University Press	2015
		2.	Michael Vince	Language Practice for Advanced	Macmillan	2014
		3.	Marija Janeva Mihajlovska	Modern English Grammar	Trimaks, Skopje	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Martin Hewings	Advanced Grammar in Use	Cambridge University Press	2013
		2.	George Yule	Oxford Practice Grammar Advanced C1/C2	Oxford University Press	2019
	3.		Oxford Advanced Learner's Dictionary	Oxford University Press	2015	

Реден број на прилогот: 3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК В1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-1-3г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со странски лектор / соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: поздравување и претставување, пријатели и семејство, опис на местото на живеење, секојдневни активности и навики (работно секојдневие, храна, активности во слободно време, здрав живот, облека), одмор и патувања. Грамматика: глаголи во сегашно и во минато време, членови и заменки во номинатив, акузатив и датив, предлози со акузатив и со датив, реченици со прост и сложен прирок, глаголска рамка, сврзници за градење независносложени реченици. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dengler, S. / Rusch, P. / Schmitz, H. / Sieber, T.	Netzwerk neu A1	Ernst Klett Sprachen	2019
		2.	Rusch, P.	Netzwerk neu A1 Intensivtrainer	Ernst Klett Sprachen	2019
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dengler, S. / Sieber, T.	Netzwerk neu Grammatik (A1 – B1)	Ernst Klett Sprachen	2021
		2.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv	Cornelsen	2020
3.						

Реден број на прилогот: 3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК В1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-1-3ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Милена Касапоска-Чадловска, лектор,			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на правилата за читање и пишување. Усвојување на основна лексика и составување едноставни текстови на секојдневни теми. Стекнување способност за составување различни видови кратки пораки и пополнување формулар со внесување на лични податоци ... Оспособување за усно и писмено разбирање на кратки содржини како и усно и писмено изразување на теми поврзани со секојдневниот живот.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: запознавање, поздравување, слободни активности, дом, семејство, спорт, храна... Граматички: член, именка, придавка, заменки, прилози, предлози, прашални и одречни реченици. Работа врз основните граматички структури во функција на писменото изразување преку куси текстови и диктати. Во функција на писменото и усното разбирање/изразување се користат материјали од различни извори. Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска) задача, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен испит)	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	до 10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	до 10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот треба да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Abi Mansour, D., Anthony, S., Fenoglio, P., Papin K., Soucé A., Vergues M.	Odyssée A1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		2.	Bredelet A., Bufferne M., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		3.	Lété ; A.; Miquel, C.	Vocabulaire progressif du français	CLE International	1999
		4.	Siréjols, E. ; Tempesta, G.	450 nouveaux exercices (niveau débutant)	CLE International	2002
		5.	Akyüz, A.; Bazelle-Shahmaei, B.; Bonenfant, J.; Gliemann M-F.	Les 500 exercices de grammaire (niveau A2)	Hachette	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Poisson Quinton, S., Mimran, R., Mahéo-Le Coadic, M.	Grammaire expliquée du français (niveau intermédiaire)	CLE International	2000
		2.	Интернет страници	https://langue-francaise.tv5monde.com/ https://savoirs.rfi.fr/en/apprendre-enseigner http://www.bonjourdefrance.com/ http://www.francaisfacile.com/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://www.ccdmd.qc.ca/fr/ https://capsurlefle.com/ https://www.leconjugueur.lefigaro.fr		

Реден број на прилогот: 4

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ЛИНГВИСТИКА		
2.	Код	ПИТ-2023-з-1-4		
3.	Студиска програма	Преведување и толкување		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за преведување и толкување		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со поимите <i>јазик</i> и <i>наука за јазикот</i> . Да можат да го определат местото на јазикот во општеството и во науката, како и местото и врските на општата лингвистика со другите науки. Да добијат знаења за развојот на општата лингвистика, нејзините основни модели и теориски пристапи. Да ги усвојат основните поставки и поими на науката за јазикот, како и функциите на јазикот (синхронија, дијахронија, парадигматика, синтагматика итн.; структурализам и функционализам; знак, јазичен знак и др.; конативна, референцијална функција на јазикот итн.). Да ги разликуваат јазичните универзалии. Да добијат основни знаења од јазичните рамништа и од лингвистичките дисциплини (фонетика, фонологија, морфологија, зборообразување, синтакса; семантика, прагматика; социолингвистика, психолингвистика).			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет, цели и задачи на општата лингвистика. 2. Општата лингвистика и другите одделни науки: психологија, социологија, логика, филозофија и др. 3. Односот филологија – (општа) лингвистика – семиотика. 4. Општа : применета лингвистика. 5. Основни модели на општата лингвистика: структуралистички, дистрибуционалистички. 6. Основни дихотомии во општата лингвистика: јазик – говор; синхронија – дијахронија; парадигматика – синтагматика; инваријантност – варијантност. 7. Преглед на лингвистичките дисциплини. 8. Општата лингвистика како наука за човековиот јазик. Јазик: природен, народен, литературен (стандарден) јазик. Идиолект. 9. Јазичите во светот (енциклопедиски и лингвистички опис на јазичите во светот). 10. Јазикот како систем од знаци за комуникација меѓу луѓето. Јазикот како средство за комуникација меѓу луѓето (вербална и невербална комуникација). 11. Знак. Јазичен знак. 12. Функциите на јазикот. 13. Преглед на јазичните рамништа. 14. Историски преглед на идеите за јазикот. 15. Преглед на лингвистичките теории и учења.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	4+0		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	20
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30	

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да биде запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013
		2.	Bugarski, Ranko	Uvod u opštu lingvistiku	Čigoja štampa, Beograd	2003
		3.	Ivić, Milka	Pravci u lingvistici 1, 2	Biblioteka XX vek, Čigoja štampa	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Burton, Strang, Rose-Marie Déchaine, Eric Vatikiotis-Bateson	Linguistics for Dummies	John Wiley & Sons	2012
		2.	Crystal, David	The Cambridge Encyclopedia of Language	Cambridge University Press	1997
3.	Алпатов, Владимир Михайлович	История лингвистических учений	ЮРАЙТ	2022		

Реден број на прилогот: 5

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ПРЕВЕДУВАЊЕТО И ТОЛКУВАЊЕТО			
2.	Код	ПИТ-2023-з-1-5			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Соња Китановска-Кимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - способност за препознавање на основните барања и околности во кои работи преведувачот/толкувачот; - способност за препознавање на социјалните и културолошките импликации од работењето во овие дејности; - способност за препознавање на проблемите/тешкотиите на кои може да се најде при проучувањето и практикувањето на преведувањето и на толкувањето; - способност за препознавање на процесите и пристапите на преведување/толкување; - способност за полесно следење и усвојување на содржините од студиската програма по преведување и толкување; - способност за преведување кратки текстови.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот има за цел да даде широка рамка на областа преведување и толкување, пред сè, од практичен аспект и да ги подготви и сензибилизира студентите заради приспособување на очекувањата, полесно следење и усвојување на содржините од студиската програма по преведување и толкување. На овој прегледен курс се обработуваат следните теми: преведувањето/толкувањето од гледна точка на корисникот (сигурност/доверливост, навременост, трошоци); преведувањето/толкувањето од гледна точка на преведувачот/толкувачот (кој е преведувач/толкувач, сигурност/доверливост, етика, приходи, брзина, професионална припадност); преведувачот/толкувачот како некој што учи (интелигенција, меморија, стилови на учење, контекст); процесот на преведување/толкување; неопходни вештини и знаења: искуство, луѓе, соработка, јазици, вмрежување, култура; практична примена на сознанијата преку дискусии, искуствени активности за интегрирање на теоретските поставки и професионалната практика, и преведување со постепен премин од преведување на ниво на реченица кон преведување на ниво на текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 поени		
	17.3.	Активност и учество	20 поени		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Robinson, Douglas	Becoming a Translator: An Introduction to the Theory and Practice of Translation (Third Edition).	London & New York: Routledge	2012
		2.	Baker, Mona	In Other Words. A Coursebook on Translation (Third Edition).	London & New York: Routledge	2018
		3.	Munday, Jeremy	Introducing Translation Studies (3rd edition)	Routledge	2012
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Правопис на македонскиот литературен јазик	Институт за македонски јазик	2016
		2.	Група автори	Толковен речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик	2003-2014

Реден број на прилогот: 6

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕЃУНАРОДНИТЕ ИНСТИТУЦИИ И ПРЕВЕДУВАЊЕТО			
2.	Код	ПИТ-2023-з-1-6			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	1. година / 1. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Солзица Поповска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со општата структура и функционирање на меѓународните институции, како и нивната улога во светската политика; усвојување на терминологијата карактеристична за структурата и работењето на ЕУ, НАТО, ОН; изработување поимник.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со историјатот, структурите и работата на Европската унија, структурата на НАТО и неговата улога во сочувување на мирот во светот, структурата, задачите и улогата на ОН и други меѓународни организации кои произлегуваат од ОН, на светската сцена.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40		
17.3.	Активност и учество	10			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и англиски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		The European Union, What it is and what it does	Publications Office of the European Union	2021
		2.		History of the United Nations	https://www.un.org/en/about-us/history-of-the-un	2021
	3.		Прирачник за НАТО	Public Diplomacy Division NATO	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Фонтејн, П.	Европа во 12 лекции	Канцеларија за публикации на ЕУ	2010
		2.				
3.						

II СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот: 7

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-1			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	ислушан Македонски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе знаат: <ul style="list-style-type: none"> • да ја препознаат граматичката (морфонолошката) структура на зборовите во современиот македонски стандарден јазик; ќе можат да ги сопоставуваат со карактеристиките на именските и глаголските системи на странските јазици што ги изучуваат; • да ги препознаат граматичките категории карактеристични за зборовните групи во современиот македонски стандарден јазик и начинот на нивна реализација; • правилно да ги употребуваат формите на зборовите во современиот македонски стандарден јазик. 				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на македонската граматика. Морфологија и морфосинтакса на стандардниот македонски јазик. Преглед на формите на сите зборовни групи и нивната употреба: именки); Опис на морфологијата на одделните граматички категории (род, број, определеност, време, вид, начин, лице, прекажаност итн.). Специфични категории во однос на другите јазици (определеност, вид, прекажаност итн.); Разбирање на механизмите на именскиот и глаголскиот систем во македонскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	положен испит по Македонски јазик 1			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Просветно дело, АД Детска радост
	2.	Ст. Тофоска	авторизирана скрипта од наставникот		
	3.	Бојковска С., Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело	
	2004			2008	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Кирил Конески	За македонскиот глагол	Детска радост
		2.	група автори	Правопис на македонскиот јазик (електронско издание www.pravopis.mk).	ИМЈ „Крсте Мисирков“
3.		група автори	Толковен речник на македонскиот јазик. Том 1, 2, 3, 4, 5,6. (електронско издание www.makedonski.gov.mk)	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	
		Дигитален речник на македонскиот јазик	(електронско издание www.drjmj.eu)		

Реден број на прилогот: 8

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК Б2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска виш лектор м-р Магдалена Симонска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Способност за писмено и усно разбирање на текстови од различен карактер со комплексни структури и вокабулар како и за спонтано, течно и прецизно изразување во различни ситуации; - Способност за разбирање автентични текстови и нивно интерпретирање преку читање или слушање; - Стекнување нов вокабулар со посебен акцент врз зборообразувањето, колокациите, синонимите, антонимите, фразеологизмите, идиомите итн; - Развивање на способноста за писмено изразување преку изучување и применување на главните техники за пишување: формални и неформални писма, барања, брошури, критики, есеи и сл; - Подобрување на вештините на усното изразување преку развивање дискусии, опишување слики и тн. - Запознавање со основните морфосинтаксички структури и способност за нивна функционална примена.				
11.	Содржина на предметната програма: Увезбување сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување; автентични текстови со различна содржина; акцент на вокабуларот–зборообразување, колокации, идиоми, синоними и антоними и нивна примена; апликативно и функционално изучување на граматичките структури; запознавање со употребата во соодветен јазичен стил во разни пригоди, од службена до разговорна употреба на јазикот; пишување на текстови за различни цели: писма, извештаи, статии, рецензии, аргументативни есеи, како и резимирање на текстови од различни извори. Заменски систем. Придавки. Прилози. Предлози. Сврзници.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 поени	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 поени	
	17.3.	Активност и учество		5 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	положен испит по предметот Англиски јазик Б1				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kathy Gude & Mary Stephens	CAE Result, Student's Book with Online Practice & Workbook	Oxford University Press	2015
		2.	Michael Vince	Language Practice for Advanced	Macmillan	2014
		3.	Атанасовска Ѓурчевска, К., Саздовска, Пигуловска, М.	Скрипта по граматика на англиски јазик (теорија и вежби)		2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Martin Hewings	Advanced Grammar in Use	Cambridge University Press	2013
		2.	Marija Janeva-Mihajlovska	Modern English Grammar	Trimaks, Skopje	2009
3.			Oxford Advanced Learner's Dictionary	Oxford University Press	2015	

Реден број на прилогот: 8

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК Б2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година, 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска со странски лектор / соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Комуникациска компетенција на нивото Бе 1.2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици: за монолошка активност (рецепција и продукција на говорен и на пишуван јазик: разбирање при слушање, при слушање со визуелизација и при читање; пишување и зборување) и во дијалогска активност (интеракција) на говорен и на пишуван јазик. Студентот ја разбира суштината на кратки говорени и пишувани стандарднојазични текстови на приватни и деловни теми и образува врзани реченици за настани, лични искуства, чувства, надежи, желби итн.; воспоставува интеракција на познати теми и на теми што се наметнуваат при патување на германското јазично подрачје. Интеркултурна компетенција: сензибилизација за односите меѓу сопствената и туѓата култура, надминување на меѓукултурните пречки во комуникацијата. Граматичка компетенција; индуктивно изведување правила, систематизација, автоматизација и примена на морфосинтаксичките, на лексиколошките, на фонетските/фонолошките и на правописните правила.				
11.	Содржина на предметната програма. 1. Теми: активности во слободното време, авантура, обиколка на град; доживотно учење, улогата на помнењето; занимање (опис, општествен статус, желба), конкурирање за работно место (едноставна биографија), необични занимања; видови домаќинства, семејства и пријатели; љубов и романса, барање партнер(ка) на интернет. 2. Активности. Слушање: разбирање, резимирање и дискутирање, решавање задачи, едноставно искажување на сопственото мислење за слушнат текст. Читање: разбирање, резимирање и дискутирање (извештај, текст од списание, расказ), решавање задачи, едноставно искажување на сопственото мислење за прочитан текст. Зборување: краток реферат на зададена/избрана тема, водење дијалог, заедничко планирање итн., автоматизација. Пишување: собирање и набележување елементи (мисли, случки; аргументи, противаргументи итн.) на зададена/избрана тема, која е претставена јазично или сликовно; изготвување различни видови текст (рецензија за филм, приказ на деловни идеи, пријава за работно место итн.). Јазична интеракција со различни социointегративни и работни форми. 3. Морфосинтакса: зборовни групи со нагласка а) на зборовните групи што се деклинираат: именка, придавка, детерминатор/членски збор, замена и б) на неменливите зборовни групи: предлог, приредник (конјункција/конјунктор), подредник (субјункција/субјунктор), прилог, реченичен еквивалент итн. Граматички категории: род, број, падеж и лице. Флексија: деklinација и компарација. Морфолошка, морфосинтаксичка, синтаксичка, семантичка и зборообразувачка класификација. Модални и повратни глаголи. Реченица и збороред. 4. Фонетика/фонологија: кратки и долги, отворени и затворени самогласки; двогласки, согласки; гласови што отсутствуют во македонскиот јазик; минимални двојки; акцент, интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	

		16.3.	Домашно учење – задачи			10 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Да е запишан предметот во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koithan, U. et al.	<i>Aspekte neu B1+</i>	Klett-Langenscheidt	2014
		2.	Lütke, M.	<i>Aspekte neu B1+ Intensivtrainer</i>	Ernst Klett Sprachen	2017
	3.	Helbig G. / Buscha, J.	<i>Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht</i>	Langenscheidt	2001	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Engel, U.	<i>Deutsche Grammatik</i>	Groos	³ 1996
		2.	Hering, A. / Matussek, M. / Perlmann-Balme, M.	<i>Übungsgrammatik für die Mittelstufe aktuell (B1 – C1)</i>	Hueber	2019
3.	Sieber, T.	<i>Aspekte neu Grammatik (B1+ – C1)</i>	Klett-Langenscheidt	2016		

Реден број на прилогот: 8

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК Б2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-2ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Маргарита Велевска;			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подобрување на усното и на писменото разбирање и искажување, коректно изговарање на специфичните гласови во посложени структури, усвојување на нови граматички содржини и лексика. Оспособување за усно и писмено разбирање на покомплексни содржини од секојдневието. Оспособување за усно пренесување на прочитани (слушнати) содржини со едноставен јазик и стил. Оспособување за пишување состави и преведување реченици и куси состави (во двете насоки). Оспособување за примена на основните морфосинтаксички структури.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: временски прилики, секојдневни активности, социо-културни настани, патување, животна и професионална средина. Грамматички: Морфосинтакса на глаголскиот систем. Особености на глаголите. Лични и безлични форми. Прости, сложени и натсложени форми во временскиот систем. Конјугации: типови, неправилни глаголи. Конструкции: преодни, непреодни. Залог: активен, пасивен, повратен. Повратни глаголи. Безлични глаголи. Аспект. Помошни глаголи. Времиња и начини. Согласување на времињата. Неменливи класи на зборови: прилози, предлози, сврзници, извици. Збогатување на лексичкиот фонд поврзан со горенаведените теми. Преведување на едноставни реченици во функција на совладување на специфични морфо-синтаксички и лексички содржини. Подобрување на правописот и јазичните вештини преку диктат. Во функција на писменото и усното разбирање/изразување се користат материјали од различни извори (интернет, дневен печат, списанија, аудио-визуелни документи): објаснување на текст преку прашања; обработка на современи куси раскази во функција на совладување на минатите времиња и на сложување на времињата; номинализација со цел разбирање наслови и поедноставни содржини од дневен печат на француски јазик; слушање и лексичка анализа на француски шансони; читање задолжителна лектира со нејзина обработка на час. Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часа	
016	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен и усен испит по француски јазик/80+испит по граматика/20)			80 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови

	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Положен испит по предметот Француски јазик Б1		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			француски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација /самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Abi Mansour, D., Anthony, S., Fenoglio, P., Papin, K., Soucé, A., Vergues, M.	Odyssee A1 (учебник и работна тетратка) и други методи	CLE International	2022
		2.	Bredelet, A., Bufferne, M., Mègre, B., Rodrigues, W.M.	Odyssee A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2022
		3.	Poisson-Quinton, S., Mimran, R., Mahéo-Le Coadic, M.	Grammaire expliquée du français	CLE International	2002
	4.	Boulares, M., Grand-Clement, O.	Conjugaison progressive du français avec 400 exercices	CLE International	2000	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Leroy-Miquel, C., Goliot-Lété, A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International	1997
		2.	Еднојазични (француско-француски) речници	http://atilf.atilf.fr/ https://dictionnaire.lerobert.com/ https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais-monolingue		
	3.	Интернет страници	http://www.bonjourdefrance.com/ http://www.francaisfacile.com/ http://www.lefrancaispourtous.com/ http://www.leconjugueur.com/frconjonctione.php			

Реден број на прилогот: 9

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК В2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-3а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
	Академска година/семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	виш лектор м-р Магдалена Симионска со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - стекнување способност за писмено и усно разбирање на текстови од различен карактер со комплексни структури и вокабулар, како и за спонтано, течно и прецизно изразување во различни ситуации - запознавање со јазичните механизми на граматичко и лексичко ниво и стекнување способност за понатамошно самостојно јазично усовршување.				
11.	Содржина на предметната програма: се увежбуваат сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување. Се обработуваат автентични текстови со различна содржина. Посебен акцент се става на вокабуларот – зборообразување, колокации, идиоми, синоними и антоними, и нивната примена. Граматичките структури се учат апликативно и функционално. Запознавање со употребата на јазикот во соодветен јазичен стил во разни пригоди, од службена до разговорна употреба; пишување на текстови за различни цели: писма, извештаи, статии, рецензии, аргументативни есеи, како и резимирање на текстови од различни извори.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испитот по предметот Англиски јазик B1				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kathy Gude & Mary Stephens	CAE Result, Student's Book with Online Practice & Workbook	Oxford University Press	2015
		2.	Michael Vince	Language Practice for Advanced	Macmillan	2014
	3.	Marija Janeva Mihajlovska	Modern English Grammar	Trimaks, Skopje	2009	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Martin Hewings	Advanced Grammar in Use	Cambridge University Press	2013
		2.	George Yule	Oxford Practice Grammar Advanced C1/C2	Oxford University Press	2019
3.		Oxford Advanced Learner's Dictionary	Oxford University Press	2015		

Реден број на прилогот: 9

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК В2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-3г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: секојдневни активности (образование, работа, односи со соседите, спорт и рекреација, медиуми и интернет), опишување карактерни особини и чувства, мобилност и миграција. Грамматика: сврзници за градење зависносложени реченици, позиција на глаголите, повратни глаголи, предлози со акузатив или датив, деklinација и компарација на придавките. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик B1.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dengler, S. / Rusch, P. / Schmitz, H. / Sieber, T.	Netzwerk neu A2	Ernst Klett Sprachen	2020
		2.	Rusch, P.	Netzwerk neu A2 Intensivtrainer	Ernst Klett Sprachen	2020
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dengler, S. / Sieber, T.	Netzwerk neu Grammatik (A1 – B1)	Ernst Klett Sprachen	2021
		2.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1 – B1	Cornelsen	2020
3.						

Реден број на прилогот: 9

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК В2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-3ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Милена Касапоска-Чадловска, лектор,			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, коректно изговарање на специфичните гласови во посложени структури, усвојување на нови граматички содржини и на лексика.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: временски прилики, секојдневни активности, социо-културни односи, животна и професионална средина, слободно време ... Грамматички: глагол (сегашно време, идно време, минато време, заповеден начин...), повратни глаголи, безлични глаголски конструкции; збогатување на лексичкиот фонд поврзан со горенаведените теми. Преведување на едноставни реченици во функција на совладување на специфични морфосинтаксички и лексички содржини. Диктат. Во функција на писменото и усното разбирање/изразување се користат материјали од различни извори. Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска) задача, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен испит)	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	до 10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	до 10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик В1				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		4.	<u>Abi Mansour</u> D., <u>Anthony S.</u> , <u>Fenoglio P.</u> , <u>Papin K.</u> , <u>Soucé A.</u> , <u>Vergues M.</u>	Odyssée A1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		5.	<u>Bredelet A.</u> , <u>Bufferne M.</u> , <u>Mègre B.</u> , <u>Rodrigues W. M.</u>	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		3.	Lété; A.; Miquel, C.	Vocabulaire progressif du français	CLE International	1999
	4.	Siréjols, E.; Tempesta, G.	450 nouveaux exercices (niveau débutant)	CLE International	2002	
	22.	5.	Akyüz, A.; Bazelle-Shahmaei, B.; Bonenfant, J.; Gliemann M-F.	Les 500 exercices de grammaire (niveau A2)	Hachette	2006
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Poisson Quinton, S., Mimran, R., Mahéo-Le Coadic, M.	Grammaire expliquée du français (niveau intermédiaire)	CLE International	2000
		3.	Интернет страници	http://www.bonjourdefrance.com/ http://www.francaisfacile.com/ http://www.lefrançaispourtous.com/ https://www.ccdmd.qc.ca/fr/ https://capsurlefle.com/ https://langue-francaise.tv5monde.com/ https://savoirs.rfi.fr/en/apprendre-enseigner https://lenouveautaxi.hachettefle.fr/		

Реден број на прилогот: 10

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ТЕРМИНОЛОГИЈАТА			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-4			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Цветкоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните концепти на терминологијата, начините на образување нови термини (неологизми), принципите за создавање терминологија. Способност за дефинирање, создавање и одржување терминолошки бази на податоци со соодветни софтверски алатки.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со основните термини и терминолошки принципи. Стандарди за создавање терминологија и терминолошки бази на податоци. Терминологијата и функционалните јазични стилови. Дефинирање и наоѓање соодветни термини за конкретни концепти. Терминолошки бази на податоци (структура на терминолошки запис): дефинирање, достапност, компатибилност и одржување. Софтверски алатки за терминолошки бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maria Teresa Cabré	Terminology: Theory, Methods and Applications.	John Benjamins Publishing Co.	1999
		2.	Sue Atkins, Michael Rundell	The Oxford guide to practical lexicography	Oxford University Press	2008
	3.	Pamela Faber, Marie-Claude L'Homme (Eds.)	Theoretical Perspectives on Terminology	John Benjamins Publishing Company	2022	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Макропроект „Македонска научна и стручна терминологија“	МАНУ	Долгорочен проект
		2.	Philip Durkin (eds.)	The Oxford Handbook of Lexicography	Oxford University	2016
3.	Fuertes-Olivera, Pedro Antonio	The Routledge Handbook of Lexicography	Routledge	2018		

Реден број на прилогот: 11

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОДГОТОВКА ЗА ПРЕВЕДУВАЊЕ И ТОЛКУВАЊЕ - АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-5а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Совладување на методологија на пребарување на пишан и електронски расположлив материјал поврзан со работните јазици на преведувачот/толкувачот (веб-страници, бази на податоци, електронски и конвенционални термилошки речници / енциклопедии); - Составување сопствена база на податоци, термилошки глосари на работните јазици на преведувачот/толкувачот; - Развивање свест за одговорност за неопходна подготовка за разбирање и совладување на материјата и концептите што ќе се преведуваат/толкуваат.				
11.	Содржина на предметната програма: Наставата обезбедува методолошки пристап за пребарување на пишан или електронски материјал, како на пример максимално, брзо и ефикасно користење на интернет, енциклопедии, технички и општи речници, изданија на одредени државни и меѓународни институции, бази на податоци, стручен материјал, упатства, консултации со стручни лица, итн. со цел студентите да се подготват за преведување. Во текот на наставата, студентите се оспособуваат за елаборирање на сопствени термилошки поимници (работа врз концептот на зборот) и лексиколошки поимници (списоци на зборови) и бази на податоци во одредени стручни области (економија, право, политика, медицина, техника, итн.). Откако ќе заврши наставата по II семестар, студентите се должни да продолжат со овој начин на работа се до крајот на студиите како и во нивната професионална дејност. На тој начин студентот/професионалниот преведувач е должен добро да се информира и да документира пред дадениот превод, не само во поглед на терминологијата и лексиката, туку и во поглед на разбирање и совладување на материјата и концептите што ќе се преведуваат.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	75 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 поени		
	17.3.	Активност и учество	5 поени		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Атанасовска Ѓурчевска, К.,	Пакет материјали за предметот Подготовка за преведување и толкување (интерна скрипта)		2017
		2.	McCarthy, M., O'Dell, F.	English Vocabulary in Use: Advanced	Cambridge University Press	2009
		3.	Gagnon, M., FarleyChevrier, F.	Guide de la recherche documentaire	Les Presses de l'Université de Montréal	2004
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kautz, U.	Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens	Goethe Institut	2002
		2.				
3.						

Реден број на прилогот: 11

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОДГОТОВКА ЗА ПРЕВЕДУВАЊЕ И ТОЛКУВАЊЕ - ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-5г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Силвана Симоска, редовен професор како косител со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со конвенционалните и електронските можности за прибирање информации и изготвување сопствена база на податоци.				
11.	Содржина на предметната програма: Се обезбедува методолошки пристап за пребарување на пишан и електронски материјал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1 + 1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски/македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kalina, Sylvia	Strategische Prozesse beim Dolmetschen	Narr	1998
		2.	Röhhacker, Franz	Simultandolmetschen als komplexes Handeln	Narr	1994
	3.	Симоска, Силвана	„Преведувањето наспрема толкувањето: Теоретски пристапи и дидактички последици“	Годишен зборник на Филолошкиот Факултет „Блаже Конески“, кн. 30, 2004-2005, 121-132.	2004/2005	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Schubert, Klaus	Übersetzen und Dolmetschen. Modelle, Methoden, Technologie	Narr	2003
		2.				
3.						

Реден број на прилогот: 11

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОДГОТОВКА ЗА ПРЕВЕДУВАЊЕ И ТОЛКУВАЊЕ - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-5ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Милена Касапоска-Чадловска, доцент			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за максимално искористување на пишан или електронски материјал со цел идниот преведувач или толкувач да се подготви за преведување или толкување преку пребарување на база на податоци, информации, брошури, итн. Совладување на една методологија на пребарување и составување на сопствена база на податоци, поимници, списоци, итн. Способност за истражување, пребарување, ексцерпирање, анализа, синтетизирање, дозирање на информации и применување на контрастивен пристап на релација текст/контекст, мајчин/странски јазик, стручен/општ јазик, цивилизациско-културни специфичности на францускиот и македонскиот јазик. Способност за користење на лексикографски и термилошки трудови, стручно-научни трудови и документи, ИТ Технологии и алатки, како и на секаков пишан или електронски материјал на француски и македонски јазик. Способност за изработка на поимник и негово ажурирање, како и способност на брзо и ефикасно усвојување и владеење со новите сознанија/податоци–лексичка компетенција, семантичка компетенција, социо-лингвистичка компетенција и општа култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Наставата обезбедува методолошки пристап за пребарување на пишан или електронски материјал, како на пример максимално, брзо и ефикасно користење на интернет, мултимедијален ЦД-Ром, енциклопедии, технички и општи речници, информативни брошуви и изданија на одредени државни и меѓународни институции, бази на податоци (сопствени и меѓународни), стручен материјал, упатства, консултации со стручни лица, итн. со цел студентите да се подготват за преведување или толкување. Во текот на наставата, студентите се оспособуваат за елаборирање на сопствени термилошки поимници (работа врз концептот на зборот) и лексиколошки поимници (списоци на зборови) и бази на податоци во одредени стручни области (економија, право, политика, медицина, техника, итн). Откако ќе заврши наставата, студентите се должни да продолжат со овој начин на работа се до крајот на студиите како и во нивната професионална дејност. На тој начин студентот/професионалниот преведувач или толкувач е должен добро да се информира и документира пред дадениот превод/толкување, не само во поглед на терминологијата и лексиката, туку и во поглед на разбирање и совладување на материјата и концептите што ќе се преведуваат.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Француски јазик и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lederer, M.	La traduction aujourd'hui ; Le modèle interprétatif	Hachette	1994
		2.	Pöchhacker, F.	Introducing interpreting studies	Routledge, London	2004
	3.	Gile, D.	La traduction. La comprendre, l'apprendre	Presses Universitaires de France	2005	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hatim, B. & Mason, I.	The Translator as Communicator	Routledge, London and New York	1997
		2.	Gagnon, M., FarleyChevrier, F.	Guide de la recherche documentaire	Les Presses de l'Université de Montréal	2004
3.	Jones, R.	Conference Interpreting Explained	St. Jerome Publishing, Manchester	1998		

Реден број на прилогот: 12

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДИПЛОМАТСКА КОМУНИКАЦИЈА			
2.	Код	ПИТ-2023-з-2-6			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	1. година / 2. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Познавање на англиски јазик			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување на теоретски и практични знаења кои ќе му овозможат на студентот да ги разбере различните етички стандарди, реторички средства, тактики и цели на дипломатската комуникација. - Осознавање и оспособување за работа со дипломатска терминологија; - Оспособување за истражување стручна терминологија од предметната специјализирана област (дипломатија) и користење соодветни референтни материјали и извори; - Осознавање на правилата и начините на писмено и усно изразување што се користат во дипломатијата; - Осознавање на меѓукултурните разлики во дипломатскиот дискурс и оспособување за справување со нив. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спецификите на дипломатијата и меѓународната политиката со посебен фокус на целите, макроструктурата, стилот и терминологијата. - Проучување и примена на техниките и стратегиите на дипломатската комуникација. - Јазикот на дипломатијата; формите на преговарачкиот процес; карактеристиките и нијансите на дипломатскиот протоколарен дискурс; карактеристиките на дипломатскиот англиски јазик; - Реторички средства во дипломатијата и политиката. - Специфики на дипломатскиот дискурс - дипломатски договори, дипломатски документи кои задираат во меѓудржавни интереси и се поврзани со политичките, безбедносните, економските и воените интереси на земјата, што содржат висок степен на политичка сензитивност. - Истражување на принципите и методите за постигнување политичка еквивалентност во македонска културна перспектива. <p><u>Практична настава:</u> термилошка работа - составување и одржување сопствени поимници и термилошки бази од областа на дипломатијата; анализа на автентични текстови (дипломатски нота во прво и во трето лице – вербална нота, протестна ноти, циркуларни ноти, покани, телеграми); дипломатска кореспонденција, дипломатски титули и формули на учтивост.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kurbalija, J.& Slavik, H. (eds.)	<i>Language and Diplomacy, DiploProjects</i>	Mediterranean Academy of Diplomatic Studies, Malta	2001
		2.	Вуд, Ц. Р., Серес Ц.	<i>Дипломатски церемонијал и протокол</i>	Издавачки центар ТРИ, Скопје	2009
	3.	Berridge, G.R., James, A., Lloyd, L.	<i>The Palgrave Macmillan Dictionary of Diplomacy. 3rd edition</i>	Palgrave Macmillan,UK	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Достинова Запрова, Т., Сотирски, Јб.	<i>Дипломатска организација, дејност и професија</i>	Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип	2014
		2.	Ранова-Ignjatovik, Т.	<i>Diplomatic Communication. Lecture Notes</i>	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје	2020
3.	Бојчев, Д.	<i>Англиско-македонски политички и дипломатски речник.</i>	Скопје: ТИВ-ТОП	2001		

ВТОРА ГОДИНА

III СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот: 13

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	ПИТ-2023-3-3-1			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Катерина Велјановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со теоријата на зборообразувањето и основните зборообразувачки модели во македонскиот јазик. Познавање и разбирање на основните поими од областа на зборообразувањето.				
11.	Содржина на предметната програма: Зборообразување. Формообразување. Начини на зборобразување. Морфема и видови морфема. Зборообразувачки единици. Образување на именки, придавки, глаголи и прилози. (по пат на суфиксација, префиксација, префиксно-суфиксно образување и со сложување).				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектни задачи (семинарски, домашни), подготовка за испит.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40	
		16.2.	Самостојни задачи	40	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирил Конески	Зборообразувањето во современиот македонски јазик	Бона	1995
		2.	Славица Велева	Тенденции во зборообразувањето во македонскиот јазик		2006
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот: 14

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК БЗ			
2.	Код	ПИТ-2023-з-3-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска виш лектор м-р Магдалена Симионска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Развивање на способноста за писмено и усно разбирање на текстови од различен карактер со изразено комплексни структури и вокабулар; - Развивање на способноста за разбирање автентични текстови и нивно интерпретирање преку читање и употреба на јазикот и/или слушање; - Надградување на вокабуларот со посебен акцент на зборовни групи и на колокации релевантни за напредно ниво на јазикот и во функција на другите јазични вештини: читање, слушање, пишување и практична употреба на јазикот. - Надградување на способноста за писмено изразување преку применување на напредни техники за пишување; - Надградување на способноста за употреба на напредни граматички структури преку употреба на контекстуализирани примери и систематски пристап паралелно со увежбувањето на останатите јазични вештини; - Надградување на претходно стекнатите вештини на усното изразување преку опишување слики, развивање дискусии, дебати, аргументирање и тн.				
11.	Содржина на предметната програма: Увежбување сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување; автентични текстови со различна тематика; фокус на вокабуларот–зборовни групи, колокации, идиоми, синоними и нивна контекстуализирана функционална примена; фокус на напредни граматички структури (глаголски времиња, кондicionали, модални глаголи, референција и елипса, релативни реченици, пасивни конструкции, герунд и инфинитив, директен и индиректен говор, именки во формални контексти, интерпункција); регистраски нијанси (неформален и формален јазичен стил), пишување на текстови за различни цели: формални и неформални писма, емејл кореспонденција, извештаи, рецензии, критики, предлози, барања, пријави, есеи и сл. Зборообразување (збор, збороформа, лексема, морфема, видови морфем, зборовни групи, зборообразувачки процеси и најчести зборообразувачки постапки, семантички односи: синонимија, антонимија, хомонимија, полисемија).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 поени	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 поени	
	17.3.	Активност и учество			5 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		положен испит по предметот Англиски јазик Б2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Roy Norris, Amanda French	Ready for Advanced. Coursebook with eBook and Key	Macmillan Education Limited. Third Edition, London.	2014
		2.	Roy Norris, Amanda French, Miles Hordern	Ready for Advanced. Workbook with Key	Macmillan Education Limited. Third Edition, London.	2014
		3.	Malcolm Mann, Steve Taylore- Knowles	Use of English for Advanced	Macmillan Education London. ISBN: 978-0-230- 46207-6	2014
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Michael Swan, Catherine Walter	Oxford English Grammar Course: Advanced	Oxford University Press, Oxford ISBN: 978-0-230- 46285-4	2019
		2.	Malcolm Mann, Steve Taylore- Knowles	Listening and Speaking for Advanced	Macmillan Education London. ISBN: 978 0 19 441494 4	2014
		3.	Malcolm Mann, Steve Taylore- Knowles	Writing for Advanced	Macmillan Education Limited. London. ISBN: 978-0-230- 46208-3	2014

Реден број на прилогот: 14

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК БЗ			
2.	Код	ПИТ-2023-з-3-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Силвана Симоска, редовен професор како носител на предметот и наставник, со странски лектор / соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Совладување на проблематиката со јазичните структури во текстови од општ карактер; анализа на изразувањето и резиме на германски текстови со граматичка анализа на истите; комуникативна компетенција (писмена и усна) на странскиот јазик; согледување и анализа на особеностите кај различни видови на литературни текстови, како и текстови од актуелните збиднувања во земјата чиј јазик се изучува; увежбување на кратенки и заемки. На крајот на III семестар студентот треба да стекне завидна јазична комуникативна и фонетско-фонолошка компетенција, како и способност за натамошно самостојно јазично усовршување, односно неговото знаење да соодветствува на рамништето В2 согласно Заедничката европска референтна рамка за јазиците.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Предавања – сегментална фонетика и фонологија: фонетика наспрема фонологија, говорни органи, фонетска транскрипција (IPA/API), фон, фонема, алофон, морфонема, фонетски алтернатици (обезвучување на согласките на крајот од слогот/зборот, /с/наспрема/х/, умлаут), слоговна структура, редуција (шва, вокализирано /г/), елизија, асимилација, коартикулација, вокали (монофтонзи и дифтонзи) наспрема консонанти, класификација на вокали и консонанти, минимални двојки, односот фонема – графема.</p> <p>Јазични вежби: Текстови со тематика која ги опфаќа општите подрачја за комуникација (патување, гости, клима, знаменитости, состаноци, преговори, водење записници, јавно говорење, деловна кореспонденција, биографија и интервју итн.); текстови од современи автори; написи од весници со политичка, економска, правна, медицинска и друга тематика; граматички содржини и вежби од морфологијата (форми на глаголот, разделни глаголи, рефлексивни глаголи, актив, пасив, коњунктив I и II, именки, придавки, предлози и др.), фонетиката (сегментална фонетика: изговор на различните гласови од мајчиниот јазик – ù, ö, ä и др.; акцент, интонација и др.), синтаксата (атрибут, атрибутивна реченица, пасив и пасивни конструкции, индиректен говор) и од лексикологијата/ зборообразувањето (изведенки, сложенки, кратенки, фразеологизми, стилски варијанти, преобликување во текстот).</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2 + 8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода			
	17.3.	Активност и учество	10 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Германски јазик Б2				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koithan, Ute / Schmitz, Helen / Sieber, Tanja / Sonntag, Ralf	Aspekte neu B1+	München: Klett-Langenscheidt	2014
			Koithan, Ute / Schmitz, Helen / Sieber, Tanja / Sonntag, Ralf	Aspekte neu B2	München: Klett-Langenscheidt	2015
		3.	Rausch, Rudolf / Rausch, Ilka	Deutsche Phonetik für Ausländer	Langenscheidt	2002
		4.	Simoska, Silvana	Phonetik und Phonologie des Deutschen		(во подготовка)
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim	Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht	Langenscheidt	2001
		2.	Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim	Übungsgrammatik Deutsch	Langenscheidt, Klett	2013
	3.		Handbook of the International Phonetic Association. A Guide to the Use of the International Phonetic Alphabet.	Cambridge: University Press	1999	

Реден број на прилогот: 14

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК БЗ				
2.	Код	ПИТ-2023-з-3-2ф				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6	
8.	Наставник	Проф. д-р Јоана Хаџи-Лега Христоска;				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на дополнителни граматички, лексички и комуникативни вештини; Усовршување на изговорот на францускиот јазик; Развивање на способност за анализа на текст со истакнување на логичките конектори; Способност да се издвои (низ усмено и писмено изразување) главната информација во текстови од различни области од секојдневниот и општествениот живот.					
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: лично ангажирање во општествено- културниот живот, екологија, нови технологии... Граматички: Краток вовед во фонетиката и фонологијата на францускиот јазик. Прозодиски елементи. Карактеристики на францускиот вокален систем. Разликувачки признаци и правилен изговор на усните самогласки и на полусамогласките. Графии на усните самогласки и на полусамогласките. Фонетска транскрипција на зборови и реченици. Обработка на современи раскази, новели и бајки во функција на совладување на минатите времиња и согласување на времињата. Запознавање со техниките за правење план на текст за резиме/вовед во резиме на текст. Преведување во двете насоки. Диктат. Медијација (писмено и усно јазично посредување): реформулирање, парафразирање, резимирање, преведување и толкување...					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+8				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часови		
016	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (писмен и устен испит по француски јазик/80+испит по граматика/20)			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Француски јазик Б2				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација /самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Bredelet, A., Bufferne, M., Mègre, B., Rodrigues, W.M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) и други методи	CLE International	2022
		2.	Bredelet, A., Mègre, B., Rodrigues, W.M.	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) и други	CLE International	2022
		3.	Poisson-Quinton, S., Mimran, R., Mahéo-LeCoadic, M.	Grammaire expliquée du français	CLE International	2002
		4.	Charnet, C., Robin-Nipi, J.	Rédiger un résumé, un compte rendu, une synthèse	Hachette	1997
	5.	Abry, D., Chalaron, M.-L.	Les 500 exercices de phonétique (B1/B2)	Hachette Livre	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Le Lay, Y.	Savoir rédiger	Larousse-livres de bord	2009
		2.	Grandmangin, M.	Les verbes et leurs prépositions	CLE International	2007
		3.	Miquel, C.	Communication progressive du français avec 270 activités	CLE International	2009
		4.	Gohard - Radenkovic, A.	L'écrit, stratégies et pratiques	CLE International	1995
	5.	Kamoun, Ch., Ripaud, D.	Phonétique essentielle du français (B1/B2)	Didier	2017	

Реден број на прилогот: 15

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК ВЗ			
2.	Код	ПИТ-2023-з-3-3а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	7. Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Цветкоски и соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии. Стекнување способност за писмено и усно разбирање на текстови од различен карактер со комплексни структури и вокабулар, како и за спонтано, течно и прецизно изразување во различни ситуации. Запознавање со јазичните механизми на граматичко и лексичко ниво и стекнување способност за понатамошно самостојно јазично усовршување.				
11.	Содржина на предметната програма: Се увежуваат сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување. Се обработуваат автентични текстови со различна содржина. Посебен акцент се става на вокабуларот – зборообразување, колокации, идиоми, синоними и антоними, и нивната примена. Граматичките структури се учат апликативно и функционално. Запознавање со употребата на јазикот во соодветен јазичен стил во разни пригоди, од службена до разговорна употреба. Застапено е и пишување на текстови за различни цели: писма, извештаи, статии, рецензии, аргументативни есеи, како и резимирање на текстови од различни извори.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато-риски/аудиториски вежби	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 до 60 бода	6 (шест) (E)	

		61 до 70 бода	7 (седум) (D)				
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)				
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)				
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)				
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Англиски јазик B2					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски јазик					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Gude Kathy, Michael Duckworth & Louis Rogers	Proficiency Masterclass	Oxford University Press	2012	
		2.	A.J.Thompson & A.V.Martinet	Practical English Grammar	Oxford University Press	1986	
		3.	Graver B.D	Advanced English Practice	Oxford University Press	1962, 2000	
		22.2.	Дополнителна литература				
			Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Michael Vince	Advanced Language Practice	Heineman	1994	
	2.			Oxford Collocations Dictionary			
	3.						

Реден број на прилогот: 15

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК В3			
2.	Код	ПИТ-2023-з-3-3г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Бисера Станкова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Утврдување и напредување на јазичните компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на соодветни граматички форми при составување посложени текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво В1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма: Патување и одмор, работниот пазар и потрошувачкото општество, општествени промени, заштита на животната средина, социјален ангажман, уметност, изгледи за иднината. Минато, предминато и идно време, пасив, конјунктив, деklinација во генитив, деklinација и компарација на придавките, неопределени заменки, сложени реченици, негација, предлози со акузатив, датив и генитив. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку читање и слушање подолги и покомплексни автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик B2.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Dengler, S. / Rusch, P. / Schmitz, H. / Sieber, T.	Netzwerk neu B1	Ernst Klett Sprachen
		2.	Rusch, P.	Netzwerk neu B1 Intensivtrainer	Ernst Klett Sprachen
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Dengler, S. / Sieber, T.	Netzwerk neu Grammatik (A1 – B1)	Ernst Klett Sprachen
		2.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1 – B1	Cornelsen
		3.	Brill, L. M. / Techmer, M.	Großes Übungsbuch Wortschatz aktuell (A2 – C1)	Hueber

Реден број на прилогот: 15

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК В3			
2.	Код	ПИТ-2023-з-3-3ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јоана Хаџи-Лега Христоска,			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, коректно изговарање на специфичните гласови во посложени структури, усвојување на нови граматички содржини и лексика.				
11.	Содржина на предметната програма: Граматики: условен начин, конјунктив, инфинитив, партицип, герундив; активен и пасивен залог, индиректен говор. Тематски: лично ангажирање во општествено-културниот живот, екологија, нови технологии... социјално, културно, географско потекло, живеалиште, образование, здравје и здрав живот, вработување и невработеност, професии, слободно време, забава и спорт. Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска) задача, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик B2				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		6.	Bredelet A., Bufferne M., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		7.	Leroy-Miguel, C.; Goliot-Lété; A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International	1997
		3.	Morsel, M.-H., Richou, Cl., Descotes-Genon, Chr.	L'exercisier-Manuel d'expression française	Presse universitaire de Grenoble	2010
		4.	Renaud, D., Siréjols, E.	450 nouveaux exercices (niveau intermédiaire)	CLE International	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Poisson Quinton, S., Mimran, R., Mahéo-Le Coadic, M.	Grammaire expliquée du français (niveau intermédiaire)	CLE International	2000
		2.	Интернет страници	http://www.bonjourdefrance.com/ http://www.francaisfacile.com/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://www.ccdmd.qc.ca/fr/ https://capsurlefle.com/ https://langue-francaise.tv5monde.com/ https://savoirs.rfi.fr/en/apprendre-enseigner https://lenouveautaxi.hachettefle.fr/		

Реден број на прилогот: 16

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО И НА ТОЛКУВАЊЕТО 1 - АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-з-3-4а			
3.	Студиска програма	преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Солзица Поповска, редовен професор, д-р Катарина Ѓурчевска-Атанасовска, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за историјата на преведувањето во Европа и посебно во Македонија како и за основните карактеристики и претставници на современите преведувачки школи во светот. Познавање на развојот на теориската мисла за преведувањето и толкувањето, од нејзините почетоци до денес. Способност за разликување на различните видови преведување и идентификација на барањата на одделните видови преведување. Примена на теориските сознанија при преведувањето текстови од различни домени.				
11.	Содржина на предметната програма: Преведувањето од предисторијата до I милениум од нашата ера; Модели на преведувањето пригодни за историскиот осврт: -Лефевр-Баснет: Моделите на Ероним, на Хорациј и на Шлаермахер. Дијахрониски осврт на преведувањето и на теориската мисла за преведувањето во Европа почнувајќи од првите споменици, преку римскиот период, средниот век сè до XX век. Преведување на Библијата. Кирил и Методиј за преведувањето; Теоријата на преведувањето како посебна наука. Видови преведување: писмено: преведување на стручни и на литературни текстови: -усно/ толкување: 1. симултано 2. консекутивно и машинско преведување; Пристапи кон преведувањето: лингвистички, филолошки, комуникациски пристап; Теориски модели на преведување: денотативен, трансформациски, семантички, модел на нивоата на еквивалентност на содржината; Преведувачки жанрови				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	75 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арсова-Николиќ, Л.	Преведување: теорија и практика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1999
		2.	Bassnett, S.	Translation Studies	Routledge	1980
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Поповска, С.	Препевот пред дилеми	авторот	2004
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот: 16

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО И НА ТОЛКУВАЊЕТО 1 - ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-з-3-4г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на развојот на теоретската мисла за преведувањето и за толкувањето. Способност за решавање на преведувачко-толкувачки тешкотии и за примена на стратегии за нивното решавање: избор меѓу потуѓувањето и одомаќувањето, употреба на културноспецифични изрази, терминологијата како огледало на успешната примена на преведувачката и на толкувачката вештина. Способност за транслативна анализа на говорен и на пишуван текст. Примена на теоретското знаење во преведувачко-толкувачката практика.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет, задачи и методи на транслатологијата како наука за преведувањето и за толкувањето. Врска со другите дисциплини (наука за јазикот, наука за книжевноста, културологијата, комуникациски науки и др.); Преведување и толкување: меѓусебно разграничување. Главни видови преводи: книжевен, стручен и деловно-технички превод, превод на филм и др. Фазите на развојот на теоријата на преведувањето и на толкувањето: лингвистичка, интегративно-еманципациска, функционална и когнитивно-емоционална. Видови еквивалентност: денотавивна, конотативна, текст-нормативна, прагматска и формално-естетска. Преведувачки стратегии: преземање (нулово преведување), дословно преведување, контекстуално преведување, коментирачко преведување; иновациско преведување (наслови); дивергенција, конвергенција, делумна и „нулова“ еквивалентност, лажни двојки и интернационализми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, самостојно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување: евалуација, самоевалуација				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Prunč, Erich	Einführung in die Translationswissenschaft	Graz: Institut für Translationswissenschaft
		2.	Kautz, Ulrich	Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens	München: Iudicium
		3.	Siever, Holger	Übersetzungswissenschaft: Eine Einführung	Narr/Francke/Attempto: Tübingen
	22.2.	Дополнителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Бојковска, Емилија Авдиќ, Емина	(Зло)употреба на германскиот и на македонскиот јазик во политиката и преведувањето. Зборник на трудови: <i>XLIV Меѓународна научна конференција на Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Охрид, 17–18 јуни 2017, 151 – 180.</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
		2.	Авдиќ, Емина	Преведување националсоцијалистичка лексика од германски на македонски јазик врз примерот на романот <i>Види кој се врати</i> од Тимур Вермеш: Зборник на трудови: <i>XLIII Меѓународна научна конференција на XLIX Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Охрид, 25–26 јуни 2016, 144–161.</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“
	3.	Авдиќ, Емина	Преведување правна терминологија од германски на македонски јазик врз примерот на романот <i>Читабот</i> од Бернхард Шлинк. Зборник на трудови од меѓународната научна конференција: <i>Јазични и културни проникнувања низ</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески	

				<i>преведувањето и толкувањето. Скопје, 26–27 септември 2012.“, 67–79.</i>		
--	--	--	--	--	--	--

Реден број на прилогот: 16

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО И НА ТОЛКУВАЊЕТО 1 - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-з-3-4ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Ирина Бабамова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за идентификување на: основните поими во Теоријата на преведувањето и на толкувањето, на историските основи за развој на науката за преведувањето, главните теориски пристапи во преведувањето и толкувањето во Европа и пошироко, традуктолошкиот придонес на македонски лингвисти/преведувачи. Стекнување способност за препознавање и примена на преведувачки постапки. Развивање способност за критичка анализа на преводи на македонски јазик и за самостојно истражување на теориски план.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на теоријата на преведувањето (традуктологијата). Историски осврт на преведувањето и на теориската мисла за преведувањето во светот почнувајќи од првите споменици, преку римскиот период, средниот век и периодот на т.н. Les belles infidèles, сè до XX век. Преводи на Библијата. Осврт на преведувањето во Македонија, со акцент на улогата на преведувањето во развојот на македонскиот јазик по Втората светска војна (преведувачи, преведувачки здруженија). Традуктолошките ставови на Блаже Конески и на Благоја Корубин. Теоријата на преведувањето како посебна наука. Пристапи кон преведувањето (лингвистички, херменевтички, комуникациски). Техники и постапки при преведувањето текст. Матрица на преводливост според Драги Михајловски. Вежбите по овој предмет опфаќаат примена на матрицата на преводливост и на други преведувачки техники при преведување книжевни (проза, поезија, драма) и стручни текстови. (француски-македонски).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Mathieu GUIDERE	Introduction à la traductologie	De Boeck, Bruxelles
		2.	Арсова-Николиќ, Лидија	Преведување – Теорија и практика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје
		3.	Михајловски, Драги	Преведување книжевност	Просветно дело
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.		Преведувањето од француски на македонски јазик и обратно (Зборник на трудови)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје
		2.	Корубин, Благоја	Македонски историо-социоллингвистички теми	Матица македонска, Скопје
		3.	Драги Михајловски	Под Вавилон	Каприкорнус, Скопје
		4.	Mounin, Georges	Les problèmes théoriques de la traduction file:///C:/Users/Profesor/Downloads/les-problcmes-theoriques-de-la-traduction.pdf	Tel Gallimard, Paris

IV СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот: 19

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	ПИТ-2023-3-4-1			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Катерина Велјановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Македонски јазик 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел е студентите да се запознаат со богатиот речнички фонд на македонскиот јазик, да ја откриваат многузначноста на зборовите, да се запознаат со фразеолошкото богатство на македонскиот јазик и да ги откриваат значења на ФИ.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексикологија. Сродни дисциплини. Формата и содржината на зборот. Преносно значење. Семантички односи кај лексемите (синонимија, хомонимија, антонимија, паронимија). Класификации на лексиката според: потекло, сфера на употреба, процес на обновување, експресивно-стилски карактеристики. Лексикографија. Дефиниција за фразеологија и за фразеолошки израз/фразама. Општи карактеристики на ФИ и класификации на ФИ.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектни задачи (семинарски, домашни), подготовка за испит.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40	
		16.2.	Самостојни задачи	40	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Македонски јазик 3			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Симона Груевска-Маџоска	Лексикологија на македонскиот јазик	МИ-АН	2021
		2.	Катерина Велјановска	Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија)	Македонска ризница	2006
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот: 20

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК Б4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-4-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска виш лектор м-р Магдалена Симионска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Развивање на способноста за писмено и усно разбирање на текстови од различен карактер со изразено комплексни структури и вокабулар; - Развивање на способноста за разбирање автентични текстови и нивно интерпретирање преку читање и употреба на јазикот и/или слушање; - Надградување на вокабуларот со посебен акцент на зборовни групи и на колокации релевантни за напредно ниво на јазикот и во функција на другите јазични вештини: читање, слушање, пишување и практична употреба на јазикот. - Надградување на способноста за писмено изразување преку применување на напредни техники за пишување; - Надградување на способноста за употреба на напредни граматички структури преку употреба на контекстуализирани примери и систематски пристап паралелно со учењето на останатите јазични вештини; - Надградување на претходно стекнатите вештини на усното изразување преку опишување слики, развивање дискусии, дебати, аргументирање и тн.				
11.	Содржина на предметната програма: Учењето со сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување; автентични текстови со различна тематика; фокус на вокабуларот–зборовни групи, колокации, идиоми, синоними и нивна контекстуализирана функционална примена; фокус на напредни граматички структури (член, заменки, потенцирачки структури, партиципни дел-реченици, споредби, инверзија, сврзници, степенување на прилози и на придавки, именски групи); регистраски нијанси (неформален и формален јазичен стил), пишување на текстови за различни цели: формални и неформални писма, емејл кореспонденција, извештаи, рецензии, критики, предлози, барања, пријави, есеи и сл. Зборообразување (збор, збороформа, лексема, морфема, видови морфема, зборовни групи, зборообразувачки процеси и најчести зборообразувачки постапки, семантички односи: синонимија, антонимија, хомонимија, полисемија).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 поени		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 поени			
	17.3.	Активност и учество	5 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	положен испит по предметот Англиски јазик Б3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Roy Norris, Amanda French	Ready for Advanced. Coursebook with eBook and Key	Macmillan Education Limited. Third Edition, London.	2014
		2.	Roy Norris, Amanda French, Miles Hordern	Ready for Advanced. Workbook with Key	Macmillan Education Limited. Third Edition, London.	2014
		3.	Malcolm Mann, Steve Taylore- Knowles	Use of English for Advanced	Macmillan Education London. ISBN: 978-0-230- 46207-6	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Michael Swan, Catherine Walter	Oxford English Grammar Course: Advanced	Oxford Universoty Press, Oxford ISBN: 978-0-230- 46285-4	2019
		2.	Malcolm Mann, Steve Taylore- Knowles	Listening and Speaking for Advanced	Macmillan Education London. ISBN: 978 0 19 441494 4	2014
		3.	Malcolm Mann, Steve Taylore- Knowles	Writing for Advanced	Macmillan Education Limited. London. ISBN: 978-0-230- 46208-3	2014

Реден број на прилогот: 20

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК Б4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-4-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Силвана Симоска, редовен професор како носител на предметот и наставник, со странски лектор / соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Совладување на проблематиката со јазичните структури во текстови од општ карактер; анализа на изразувањето и резиме на германски текстови со граматичка анализа на истите; комуникативна компетенција (писмена и усна) на странскиот јазик; согледување и анализа на особеностите кај различни видови на литературни текстови, како и текстови од актуелните збиднувања во земјата чиј јазик се изучува; увежбување на кратенки и заемки. На крајот на IV семестар студентот треба да стекне завидна јазична и комуникативна и фонетско-фонолошка компетенција и способност за натамошно самостојно јазично усовршување, односно неговото знаење да соодветствува на рамништето B2 согласно Заедничката европска референтна рамка за јазиците.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Предавања - супрасегментална фонетика и фонологија: супрасегментални/прозодиски параметри, прозодија, акцент, видови акценти, зборовен наспрема реченичен акцент, акцентот кај зборовите од германско потекло, признаци на акцентираниот слог, акцентот кај префиксите, акцентот кај суфиксите; семантички, конотативен/емоционален, демонстративен, контрастивен акцент, колебање во однос на акцентот, акцентот кај зборовите од туѓо потекло во германскиот (ултима, пенултима, антепенултима), акцентот кај сложенките, акцентот кај скратениците; реченичен акцент: автосемантички и синсемантички зборови, акцентот во глаголската и номиналната фраза, акцентот кај апозициите, набројувањата, јунктура и пауза, паузирање, темпо на говорење, ритам, ритмички обрасци, мелодија.</p> <p>Јазични вежби: Текстови со тематика која ги опфаќа општите подрачја за комуникација (патување, гости, клима, знаменитости, состаноци, преговори, водење записници, јавно говорење, деловна кореспонденција, биографија и интервју итн.); текстови од современи автори; написи од весници со политичка, економска, правна, медицинска и друга тематика; граматички содржини и вежби од морфологијата (форми на глаголот, разделни глаголи, рефлексивни глаголи, актив, пасив, коњунктив I и II, именки, придавки, предлози и др.), фонетиката (сегментална фонетика: изговор на различните гласови од мајчиниот јазик - ü, ö, ä и др.; акцент, интонација и др.), синтаксата (атрибут, атрибутивна реченица, пасив и пасивни конструкции, индиректен говор) и од лексикологијата/зборообразувањето (изведенки, сложенки, кратенки, фразеологизми, стилски варијанти, преобликување во текстот).</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	

		16.3.	Домашно учење – задачи		10 часа	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода		
	17.3.	Активност и учество		10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по предметот Германски јазик Б3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koithan, Ute / Schmitz, Helen / Sieber, Tanja / Sonntag, Ralf	Aspekte neu B2	München: Klett-Langenscheidt	2015
		2.	Rausch, Rudolf / Rausch, Ilka	Deutsche Phonetik für Ausländer	Langenscheidt	2002
		3.	Simoska, Silvana	Phonetik und Phonologie des Deutschen		(во подготовка)
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim	Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht	Langenscheidt	2001
		2.	Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim	Übungsgrammatik Deutsch	Langenscheidt, Klett	2013
	3.	Maas, Utz	Phonologie. Einführung in die funktionale Phonetik des Deutschen. 2. überarb. Aufl. - Göttingen:	Vandenhoeck & Ruprecht	2006	

Реден број на прилогот: 20

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК Б4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-4-2ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јоана Хаџи-Лега Христоска;			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на дополнителни граматички, лексички и комуникативни вештини; Усовршување на изговорот на францускиот јазик; Развивање на способност за синтетизирање на информации од поединечни текстови; Способност да се издвои (низ усмено и писмено изразување) главната информација во текстови од различни области од секојдневниот и општествениот живот. Оспособување за составување резимеа на текстови преку техники на реформулирање				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: општествени, пријателски и професионални односи; личен став поврзан со информации од медиумите; здравје и спорт; користење интернет ... Граматички: Разликувачки признаци и правилен изговор на носните самогласки. Графии на носните самогласки. Немо е: услови за негова (не)реализација. Немо и аспирирано h. Поврзување и поврзувачки согласки. Фонетска транскрипција на зборови, реченици и текст. Усовршување и усвојување на техниката на резимирање на текст (барање синоними и преформулирање) и составување резиме со правилна употреба на конекторите. Преведување во двете насоки. Диктат. Медијација (писмено и усно јазично посредување): реформулирање, парафразирање, преведување и толкување...				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часови	
016	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен и устен испит по француски јазик/80+испит по граматика/20)			80 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови
	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Француски јазик Б3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски имакедонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација /самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		Година				
		1.	Bredelet, A., Bufferne, M., Mègre, B., Rodrigues, W.M.	OdysséeA2 (учебник и работна тетратка) и други методи	CLE International	2022
		2.	Bredelet, A., Mègre, B., Rodrigues, W.M.	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) и други	CLE International	2022
		3.	Poisson-Quinton, S., Mimran, R., Mahéo-LeCoadic, M.	Grammaire expliquée du français	CLE International	2002
		4.	Charnet, C., Robin-Nipi, J.	Rédiger un résumé, un compte rendu, une synthèse	Hachette	1997
	5.	Abry, D., Chalaron, M.-L.	Les 500 exercices de phonétique (B1/B2)	Hachette Livre	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		Година				
		1.	Le Lay, Y.	Savoir rédiger	Larousse - livres de bord	2009
		2.	Grandmangin, M.	Les verbes et leurs prépositions	CLE International	2007
3.		Miquel, C.	Communication progressive du français avec 270 activités	CLE International	2009	
4.		Gohard - Radenkovic, A.	L'écrit, stratégies et pratiques	CLE International	1995	
5.	Morsel, M.H., Richou, C., DescotesGenon, C.	L'exercisier-Manuel d'expression française (B1-B2)	Presse universitaire de Grenoble	2010		
6.	Kamoun, Ch., Ripaud, D.	Phonétique essentielle du français (B1/B2)	Didier	2017		

Реден број на прилогот: 21

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК В4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-4-3а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Цветкоски и соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии. Стекнување способност за писмено и усно разбирање на текстови од различен карактер со комплексни структури и вокабулар, како и за спонтано, течно и прецизно изразување во различни ситуации. Запознавање со јазичните механизми на граматичко и лексичко ниво и стекнување способност за понатамошно самостојно јазично усовршување.				
11.	Содржина на предметната програма: Се увежбуваат сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување. Се обработуваат автентични текстови со различна содржина. Посебен акцент се става на вокабуларот– зборообразување, колокации, идиоми, синоними и антоними, и нивната примена. Граматичките структури се учат апликативно и функционално. Запознавање со употребата на јазикот во соодветен јазичен стил во разни пригоди, од службена до разговорна употреба. Застапено е и пишување на текстови за различни цели: писма, извештаи, статии, рецензии, аргументативни есеи, како и резимирање на текстови од различни извори.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лаборато-риски/аудиториски вежби	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 до 70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Англиски јазик B2				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gude Kathy, Michael Duckworth & Louis Rogers	Proficiency Masterclass	Oxford University Press	2012
		2.	A.J.Thompson & A.V.Martinet	Practical English Grammar	Oxford University Press	1986
	3.	Graver B.D	Advanced English Practice	Oxford University Press	1962, 2000	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Michael Vince	Advanced Language Practice	Heineman	1994
		2.		Oxford Collocations Dictionary		
3.						

Реден број на прилогот: 21

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК В4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-4-3г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Бисера Станкова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на богат стручен вокабулар и напредни јазични конструкции. Збогатување на културолошките познавања. Примена на изучениот материјал во преводот на стручни текстови од различни области. Употреба на јазикот во стручни и академски ситуации (ниво В2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма: Здравје и медицина. Човекот и општествените односи. Технолозијата и медиумите во современото општество. Природа и заштита на животната средина. Право, криминал и политика. Деклинација на именските зборови во сите падежи. Пасив и форми за замена на пасивот. Конјунктив. Сврзници и сложени реченици. Кохезија и кохеренција. Утврдување и збогатување на претходно стекнатите јазични компетенции преку читање и слушање подолги стручни автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик Б3.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Loumiotis, U. / Mazur, A.	So geht's zu B2	Ernst Klett Sprachen
		2.	Hering, A. / Matussek, M. / Perlmann-Balme, M.	Übungsgrammatik für die Mittelstufe aktuell (B1 – C1)	Hueber
	3.				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Dinsel, S. / Geiger, S.	Deutsch Übungsbuch Grammatik (A2 – B2)	Hueber	
2.		Brill, L. M. / Techmer, M.	Großes Übungsbuch Wortschatz aktuell (A2 – C1)	Hueber	
3.					

Реден број на прилогот: 21

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК В4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-4-3ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Јоана Хаџи-Лега Христоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на дополнителни граматички, лексички и комуникативни вештини; Комуникативни цели: изразување на лични ставови, мислења, изведување заклучоци, пренесување на туѓи искази, прераскажување, информирање за одредени ситуации и настани. Писмено изразување преку помали состави во врска со темите што се обработуваат или по слободен избор.				
11.	Содржина на предметната програма: Грамматички: исказни и односни зависносложени реченици, прилошкоопределбени зависносложени реченици и изразување на релациите: време, причина, последица, цел, допуштање, хипотетичност, споредба. Тематски: патувања, музика, литература, медиуми, општествена ангажираност, лични ставови во однос на социјални теми и проблеми.... Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска) задача, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик В3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		8.	Bredelet A., Bufferne M., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		2.	Bredelet A., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2022
		3.	Leroy-Miguel, C.; Goliot-Lété; A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International	1997
		4.	Morsel, M.-H., Richou, Cl., Descotes-Genon, Chr.	L'exercisier-Manuel d'expression française	Presse universitaire de Grenoble	2010
		4.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Poisson Quinton, S., Mimran, R., Mahéo-Le Coadic, M.	Grammaire expliquée du français (niveau intermédiaire)	CLE International	2000
		2.	Интернет страници	http://www.bonjourdefrance.com/ http://www.francaisfacile.com/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://www.ccdmd.qc.ca/fr/ https://capsurlefle.com/ https://langue-francaise.tv5monde.com/ https://savoirs.rfi.fr/en/apprendre-enseigner https://lenouveautaxi.hachettefle.fr/		

Реден број на прилогот: 22

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА ПРЕВДУВАЊЕТО И НА ТОЛКУВАЊЕТО 2 – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-з-4-4а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Солзица Поповска, редовен професор, д-р Катарина Ѓурчевска-Атанасовска, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со природата на преведувањето и толкувањето. Оспособување за разликување на процесите за преведување и толкување според нивните главни карактеристики. Усвојување на преведувачкиот модел „правење матрица на преводливост“. Примена на теориските сознанија при преведувањето текстови од различни домени.				
11.	Содржина на предметната програма: Современи школи на преведувањето: Американска преведувачка работилница; Ричардс и „унифицирано значење“; Е. Паунд и теорија на ресенергизација; Н. Чомски и Е. Најда; функционална еквиваленција. Разни проучувања на преведувањето; руските формалисти и чешката преведувачка школа; Џ. Холмс и двојната природа на преводот; И.Е.Зох и израелската полисистемска преведувачка школа. За природата на оригиналот; разликата меѓу авторот на оригилот и преведувачот; Руските формалисти и постапката на очудување; поимот матрица на преводливост; подготовка на матрици на преводливост за поетски и прозни дела од различен вид врз примери од англо-американската и македонската книжевност; за концептот на преведувањето според т.н. деконструктивистичка школа на Ж. Дерида, П. Де Ман и др. и нивниот претеча В. Бенјамин со есејот „Задача на преведувачот“; стекнување на свесен приод кон преведувањето и неговото место, природа и значење во современиот свет.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	75 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	положен испитот по предметот Теорија на преведување 1 (англиски јазик)				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gentzler, E.	Contemporary Translation Theories	Routledge	1993
		2.	Михајловски, Д.	Под Вавилон: задачата на преведувачот	Каприкорнус	2002
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Norris, C.	Deconstruction: Thory and Practice	Routledge	1993
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот: 22

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО И НА ТОЛКУВАЊЕТО 2 – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-з-4-4г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со сличностите и со разликите меѓу преведувањето и толкувањето. Способност за стекнување преведувачка и толкувачка вештина. Способност за усвојување на преведувачки и толкувачки стратегии. Способност за решавање на преведувачко-толкувачки тешкотии и за примена на стратегии за нивното решавање: избор меѓу потуѓувањето и одомаќувањето, употреба на културноспецифични изрази и успешна примена на терминологија. Способност за транслативна анализа на говорен и на пишуван текст. Примена на теоретското знаење во преведувачко-толкувачката практика.				
11.	Содржина на предметната програма: Преведувањето и толкувањето како меѓујазичен и меѓукултурен трансфер; Терминологија од преведувачко-толкувачки аспект. Решавање објективно забележливи преведувачки и толкувачки проблеми и субјективно условени тешкотии кои потекнуваат од: изворниот текст (содржина, терминологија итн.), од прагматскиот аспект (односот спрема испраќачот и примацот итн.), од културната особеност (на конвенциите за видот на текстот, формулациите на насловите, единиците мера итн.) и од меѓујазичниот однос (т. е. разликите во семантичката, синтаксичката, супрасегменталната, конотациската структура меѓу изворниот и целниот јазик итн.). Компетенциите на преведувачот и на толкувачот; Преведувачки помагала. Главни видови толкувања и нивно меѓусебно разграничување: консекутивно и симултано толкување, двонасочно преведување, преведување од лист и др. Фазите на процесот на толкувањето; Стратегии при толкување; Техники на бележење. Критичка анализа и евалуација на говорен текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, самостојно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување: евалуација, самоевалуација				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Теорија на преведувањето и на толкувањето 1.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Feldweg, Erich	Der Konferenzdolmetscher im internationalen Kommunikationsprozeß	Tübingen: Stauffenburg	1996
		2.	Kautz, Ulrich	Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens	München: Iudicium	2009
		3.	Pöchhacker, Franz	Dolmetschen. Konzeptuelle Grundlagen und deskriptive Untersuchungen	Tübingen: Stauffenburg	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Prunč, Erich	Entwicklungslinien der Translationswissenschaft: Von den Asymmetrien der Sprachen zu den Asymmetrien der Macht	Berlin: Frank & Timme	2010
		2.	Бојковска, Емилија; Авдиќ, Емина	Терминологијата од преведувачки и толкувачки аспект. <i>Прирачник со наставни активности по термилошки предмети во наставата по преведување и толкување.</i> Скопје: УКИМ 2021, стр. 19–36, во рамките на научноистражувачки проект на УКИМ; 2019–2021: <i>Осовременување на методите и на техниките во наставата по стручен јазик на интердисциплинарните студии по преведување и толкување.</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2021
		3.	Бојковска, Емилија	Непреводливото и(ли) непреведеното во преводот. <i>XLIII Меѓународна научна конференција на XLIX Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура.</i> Охрид, 25–26 јуни 2016, 50–74.	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2017

Реден број на прилогот: 22

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО И НА ТОЛКУВАЊЕТО 2 – ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-з-4-4ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Ирина Бабамова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за идентификување на клучните поими во теоријата на преведувањето и на главните теориски пристапи во преведувањето и толкувањето во втората половина на XX век. Развивање способност за примена на преведувачки постапки и за самостојно преведување текстови. Развивање способност за самостојно истражување на теориски план и за самостојна критичка анализа на преводи од француски на македонски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Клучни поими во теоријата на преведувањето: смисла, еквиваленција, верност. Начини на преведување (адаптација, експликација, компензација). Типови преведување кај Гете, Шлаермахер, Јакобсон, Мешоник, Еткинд. „Преводни единици“, „преводни универзалии“, „корпуси“, „преводни стратегии“. Толкување и видови толкување (консекутивно и симултано). Осврт на техниките на бележење при консекутивното толкување. Фонолошко преведување – транскрипција и транслитерација. Преведување лексички содржини-реалии и лажни пријатели (faux amis). Преведување за аудио-визуелни медиуми. Вежбите по овој предмет опфаќаат примена на матрицата на преводливост и на други преведувачки техники при преведување книжевни (проза, поезија, драма) и стручни текстови од шпански на македонски јазик, како и анализа и евалуација на преводи од француски на македонски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15	
	17.3.	Активност и учество		15	
18.		до 50 бода		5 (пет) (F)	

	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен испитот по Теорија на преведувањето и на толкувањето 1 (француски јазик)				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mathieu GUIDERE	Introduction à la traductologie	De Boeck, Bruxelles	2010
		2.	Арсова-Николиќ, Лидија	Преведување – Теорија и практика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1999
		3.	Михајловски, Драги	Преведување книжевност	Просветно дело	2019
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Преведувањето од француски на македонски јазик и обратно (Зборник на трудови)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2007
		2.	Roman Jakobson	Essai de linguistique générale	Editions de minuit	1981
	3.	Mounin, Georges	Les problèmes théoriques de la traduction file:///C:/Users/Profesor/Downloads/les-problcmes-theoriques-de-la-traduction.pdf	Tel Gallimard, Paris	1963	

ТРЕТА ГОДИНА

V СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот: 25

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	ПИТ-2023-з-5-1			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Бојан Петревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Да е ислушан предметот Македонски јазик 4.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - студентите да стекнат знаења за синтаксата како лингвистичка дисциплина; - да ја усвојат именската синтагма како синтаксичка единица; - да развијат вештини за синтаксичка анализа на различни материјали (книжевни и публицистички текстови, говорениот јазик во медиумите, разговорни ситуации); - да развијат вештини за употреба на синтаксичката терминологија во врска со именската синтагма; - да развијат вештини за конструирање различни видови именски синтагми, нивна употреба во соодветен контекст и за изразување едно значење со повеќе форми.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет на синтаксата 2. Именската синтагма како синтаксичка единица 3. Структурата на именската синтагма 4. Структурна и функционална класификација на модификаторите во именската синтагма 5. Референција и референциски изрази 6. Типологија на референциските изрази: изразувањето на определеноста и на неопределеноста во именската синтагма во македонскиот јазик 7. Синтаксичките функции на именската синтагма 8. Именската синтагма како информациска единица: дискурсните функции на именската синтагма, позицијата на нејзините елементи и нејзината позиција во исказот 9. Карактеристики на именската синтагма во говорениот јазик и атипични именски синтагми 10. Именската синтагма во македонскиот јазик во споредба со други јазици				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бода	
	17.3.	Активност и учество			15 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Да е положен испитот по предметот Македонски јазик 4.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор	2000
		2.	Зузана Тополињска	Граматика на именската фраза во македонскиот литературен јазик	МАНУ	1974
		3.	Talmy Givón	Syntax. An introduction. Volume II	John Benjamin Publishing Company	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Denis Creissels	Syntaxe générale, une introduction typologique 1: catégories et constructions.	Hermes Science Publications	2006
		2.	Claude Muller	Les bases de la syntaxe: Syntaxe contrastive français – langues voisines	Presses Universitaires de Bordeaux	2008
	3.	Franck Neveu	Dictionnaire des sciences du langage	Armand Colin	2004	

Реден број на прилогот: 26

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК Б5			
2.	Код	ПИТ-2023-з-5-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Соња Китановска-Кимовска виш лектор м-р Сања Гавриловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува способност за писмено и усно разбирање текстови од различен карактер со комплексни структури и вокабулар, како и за спонтано, течно и прецизно изразување во различни ситуации. Покажува знаење со јазичните механизми на граматичко и лексичко ниво и покажува способност за понатамошно самостојно јазично усовршување. 1. Способност за препознавање и употреба на опсежен вокабулар со акцент на зборообразувањето, колокациите, синонимите и фразеолошките изрази преку читање разновидни текстови и преку слушање дијалози, интервјуа, коментари, дискусии, говори итн. 2. Способност за писмено изразување за специфични цели: пишување есеи, писма, предлози, статии, итн. 3. Способност за усно изразување во различни говорни ситуации				
11.	Содржина на предметната програма: Се увежбуваат сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување. Се обработуваат автентични текстови со различна содржина. Посебен акцент се става на вокабуларот – зборообразување, колокации, идиоми, синоними и антоними, и нивната примена. Граматичките структури се учат апликативно и функционално. Запознавање со употребата на соодветен јазичен стил во разни пригоди, од службена до разговорна употреба на јазикот. Застапено е и пишување текстови за различни цели: писма, извештаи, статии, рецензии, аргументативни есеи, како и резимирање на текстови од различни извори. Синтаксички единици: група, реченица, сложена реченица. Видови групи: именска група, глаголска група, придавска група, прилошка група, предлошка група. Видови реченици: прости, сложени (зависносложени, независносложени). Структура на синтаксичките единици и функции на елементите во синтаксичките единици.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 поени	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 поени	
	17.3.	Активност и учество		5 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	положен испит по предметот Англиски јазик Б4				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gude Kathy, Duckworth Michael, Rogers Louis	Cambridge English: Proficiency (CPE) Masterclass	Oxford University Press	2013
		2.	Evans, Virginia	CPE Use of English 1 for the revised Cambridge Proficiency Examination	Express Publishing	2002
		3.	Miller, Jim	A Introduction to English Syntax	Edinburgh University Press	2022
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vince, Michael	Language Practice for Advanced. English Grammar and Vocabulary with Key (4 th edition)	Macmillan	2014
		2.	Moore, Julie	Common Mistakes at Proficiency...and How to Aovid Them	Cambridge University Press	2005
	3.	A.J.Thompson & A.V.Martinet	Practical English Grammar	Oxford University Press	1986	

Реден број на прилогот: 26

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК Б5			
2.	Код	ПИТ-2023-3-5-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска со странски лектор / соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Комуникациска компетенција на нивото Бе 2.2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици: за монолошка активност (рецепција и продукција на говорен и на пишуван јазик: разбирање при слушање, при слушање со визуелизација и при читање; пишување и зборување), за дијалогска активност (интеракција) на говорен и на пишуван јазик и за меѓујазично посредување. Студентот разбира подолги говорени и пишувани текстови (предавања, стандарднојазични филмови итн.), следи поосложена аргументацијата и го открива гледиштето што се застапува; дава детален опис на различни теми, образува искази за предности и за слабости на дадено гледиште, воспоставува спонтана и течна интеракција со роден говорител, активно учествува во дискусија, аргументира и си го брани ставот. Интеркултурна компетенција: сензибилизација за односите меѓу сопствената и туѓата култура, надминување на меѓукултурните пречки во комуникацијата. Граматичка компетенција; индуктивно изведување правила, систематизација, автоматизација и примена на морфосинтаксичките, на лексиколошките, на фонетските/фонолошките и на правописните правила.				
11.	Содржина на предметната програма. 1. Теми: јазична интеракција на интернет и преку телефон. Вештини: академски, стручни, комуникациски итн.; материјална и духовна култура: архитектонска и ликовна уметност, бои, музика, книжевност, јазик; истакнати уметници од германското јазично подрачје; чувства; светското културно наследство, авторски права и кражба на уметничко дело; историја; читање на историјата, сведоштво за историски настан, историјата на германското говорно подрачје по Втората светска војна, поделбата на Германија, изградбата и падот на Берлинскиот ѕид, сегашното државно уредување на Германија. 2. Активности. Слушање: разбирање, резимирање и дискутирање подолг и посложен слушнат текст (вести и научнопопуларен текст), решавање задачи, посложено формулирање на сопственото мислење. Читање: разбирање, резимирање и дискутирање подолг и посложен прочитан текст (рецензија за книга, аргументативен текст, дијалог за култура, историја, психологија), решавање задачи; на посложено ниво формулирано искажување на сопственото мислење за прочитан текст; парафразирање. Зборување: собирање и подредување информации во кратка презентација на зададена/избрана тема со искажување сопствен став; играње улоги итн.; парафразирање, синоними, антоними; автоматизација. Пишување: структура на различни видови текстови (статија, краток расказ): кохеренција и кохезија; деиксис и конексија; парафразирање, синоними, антоними, интензивирање исказ. Јазична интеракција со различни социointegrativни и работни форми. 3. Синтакса: Текст. Говорен чин. Исказ и реченица. Илокуција и пропозиција. Депенденциско-глаголската граматика: рекција и депенденција; регенс, глава, депенденс и сателит; синтагма и синтаксички сегмент („синтаксички член“); реченичен сегмент („реченичен член“) и атрибут; изразна форма (мотфосинтаксичка реализација) и синтаксичка функција. Поделба на реченичните конструкции: главна и зависна реченица, зависносложена и независносложена реченица. Реченични сегменти. Синтаксичка и семантичка валентност на глаголот. Реченични дополнувања и реченични додатоци. Редослед на реченичните сегменти. 4. Фонетика/фонологија: кратки и долги, отворени и затворени самогласки; двогласки, согласки; гласови што отсутвуваат во македонскиот јазик; минимални двојки; акцент, интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.		15.1.	Предавања – теоретска настава		30 часа

	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Koithan, U. et al.	<i>Aspekte neu B1+</i>	Klett-Langenscheidt
	2.	Lütke, M.	<i>Aspekte neu B1+ Intensivtrainer</i>	Ernst Klett Sprachen	
	3.	Engel, U.	<i>Deutsche Grammatik</i>	Groos	
	3 ¹	1996			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
Година					
1.		Engel, U.	<i>Syntax der deutschen Gegenwartssprache</i>	Schmidt	
2.	Hering, A. / Matussek, M. / Perlmann-Balme, M.	<i>Übungsgrammatik für die Mittelstufe aktuell (B1 – C1)</i>	Hueber		
3.	Sieber, T.	<i>Aspekte neu Grammatik (B1+ – C1)</i>	Klett-Langenscheidt		
2016					

Реден број на прилогот: 26

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК Б5			
2.	Код	ПИТ-2023-з-5-2ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	м-р Анита Кузманоска, лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за: разбирање усен и писмен автентичен материјал; усно изложување на проблеми и идејни расправи од различни области; аналитичко-синтетички приод на документи со сродни содржини /препознавање на различни јазични регистри преку аудио, видео и пишани документи. Оспособување за писмено изразување преку резиме и синтеза на текстови од актуелни и други теми од различни области, пишување мотивационо писмо и други писма. Оспособување за разликување на примарните и секундарните функции при граматичка анализа на реченицата. Способност за синтаксичка анализа на проста и сложена реченица.				
11.	Содржина на предметната програма: Изработка на покомплексно резиме на текст. Усно и писмено реформулирање на реченици. Употреба на сврзници / логички конектори. Усно и писмено изразување на свој став во врска со разни теми. Разбирање на аудиовизуелен материјал од различни области и материјал што ја претставува современа Франција и франкофонските култури. Специфични граматички и лексички содржини. Преведување реченици. Диктат. Обработка на француски филмови и книги. Медијација (писмено и усно јазично посредување): реформулирање, парафразирање, резимирање, преведување и толкување... Грамматички: Примарни и секундарни функции. Синтакса на глаголските начини: инфинитив, партицип, герундив.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен и усен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик (Б) 4				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
Литература						
22.	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Bredelet, Bruno Mègre, W. M. Rodrigues	Odyssee B1 (учебник и работна тетратка) или други методи за учење француски јазик	CLE International	2022
		2.	M. Boularès, J-L. Frérot	Grammaire progressive du français avec 400 exercices -Niveau avancé	CLE International	1997
	3.	Claire Leroy-Miquel	Vocabulaire progressif du français	CLE International	1999	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		S. Poisson-Quinton, R.Mimran, M. - Le Coadic	Grammaire expliquée du français. Niveau intermédiaire.	CLE International	2002	
2.		N. Le Querler	Précis de syntaxe française	Presses Universitaires de Caen	1994	
3.		Дела од современи француски и франкофонски автори / француски и франкофонски филмови				
4.	Интернет страници	http://apprendre.tv5monde.com/ http://www.bonjourdefrance.com/ https://capsurlefle.com/ https://leflpourlescurieux.fr				

Реден број на прилогот: 27

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-5-5а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор и м-р Магдалена Симионска, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Унапредување на концентрацијата и меморијата; надминување на тремата од јавен настап; унапредување на способноста за изразување на англиски јазик и на стандарден македонски јазик. Меморирање со постепена примена на техниките на бележење. Разбирање - анализа и синтеза на различни видови говори. Владеење на лексичко-граматички специфичности на изворниот јазик и на јазикот цел со цел коректност во изразувањето. Способност за толкување од англиски јазик на македонски јазик и обратно на говори во траење до 4 минути.				
11.	Содржина на предметната програма: Воведување во техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски, а потоа на англиски јазик. Постепено воведување на техниките на бележење и синтетизирање при толкувањето. Консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени говори и на актуелни теми со бележење. Увид во држењето и другите карактеристики на изведбата на студентот - концентрацијата, меморијата, аналитички способности и др. Усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот. Толкување на автентични и неавтентични говори.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Устен / практичен испит			90
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по Англиски јазик (B) 4 и редовно и активно учество во наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Jones, Roderick	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome
	2.	Gillies, A.	<i>Note-taking for Consecutive Interpreting: A short Course</i>	St. Jerome Publishing	
	3.	Gile, D.	<i>Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training</i>	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Nolan, James	<i>Interpretation: Techniques and Exercises</i>	Clevedon: Multilingual Matters Ltd	
2.	Rozan, Jean-François	<i>Note-taking in Consecutive Interpreting</i> (transl. Gillies, A.)	Cracow Tertium Society for the Promotion of Language Studies		
3.	European Commission, DG Interpretation (SCIC)	SPEECH REPOSITORY - Interpretation https://webgate.ec.europa.eu/sr/home			

Реден број на прилогот: 27

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-5-5г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компетенција за консекутивно толкување од македонски на германски и обратно (анализа на сегменти од говорениот текст, подготовка, истражување, меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката итн.). Техники на бележење. Усвојување и примена на толкувачките стратегии за структурно, содржински, синтаксички, лексички и прозодиски едноставни говорени текстови (говори) без поголеми културни предизвици.				
11.	Содржина на предметната програма: Суштината на толкувањето. Разграничување наспрема преведувањето. Видови толкување. Видови консекутивно толкување. Еквивалентност и скопос. Видови говорен текст. Јазични вежби. Создавање говорен текст со набљудување слика. Игри со поделени улоги. Вежби за концентрација и мнемотехнички вежби. Збогатување на речникот и на општата наобразба, унапредување на граматичката правилност. Следење на логичниот тек на содржината. Анализа на структурата на текстот (вовед, главен дел, заклучок). Вовед во толкувањето. Предавање на суштината на две- или триминутен говор на истиот јазик, а потоа од германски на македонски јазик, без бележење со употреба на парафрази, синоними итн. Издвојување на релевантните содржински елементи и компримирање. Дистанцирање од зборот и концентрирање на идеите/мислите и на врските (конектори) во текстот. Премин кон консекутивно толкување со бележење од германски на македонски јазик, а потоа и во обратната јазична насока. Создавање сопствен систем на бележење: кратенки и нејазични знаци. Бележење на релевантните и на содржински второстепените елементи од пораката и на врските (конектори) во текстот. Фази во толкувачкиот процес: истражување на зададена тема, изготвување глосар, анализа на сегменти од текстот (структура и цел на пораката, целна група), терминологија и жаргонски изрази, меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката, толкувачки стратегии, продукција на целниот текст. Проверка на плазибилноста. Меѓукултурна комуникација и толкување културноспецифични поими. Одомакување и потуѓување. Вежби за изразување: парафрази, синоними, антоними, хомоними, полисеми, пароними, фразеологизми итн. Пренесување сопствените именки. Анализа на грешките. Прифатливи и неприфатливи грешки. Оправдана корекција на грешките во исклучителни случаи. Презентација: јазична, парајазична и нејазична комуникација со слушателите, јавен настап. Артикулација, дишење, глас, интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит): вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Feldweg, Erich	Der Konferenzdolmetscher im internationalen Kommunikationsprozeß	Heidelberg: Groos
	2.	Pöchhacker, Franz	Dolmetschen. Konzeptuelle Grundlagen und deskriptive Untersuchungen	Tübingen: Stauffenburg	
	3.	Göttert, K.-H.	Einführung in die Rhetorik: Grundbegriffe – Geschichte – Rezeption	Paderborn: Fink	
	42009				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
Година					
1.		Andres, Dörte; Behr, Martina; Dingfelder-Stone, Maren (Hrsg.)	Dolmetschmodelle – erfasst, erläutert, erweitert (InterPartes)	Frankfurt: Lang	
2.		Бојковска, Емилија; Авдиќ, Емина	Терминологијата од преведувачки и толкувачки аспект. Саздовска-Пигуловска, Милена; Поповска, Солзица (ур.): <i>Прирачник со наставни активности по терминологијата од преведувачки и толкувачки аспекти</i> во наставата по преведување и толкување, стр. 19–36.	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	
2021					
3.	Bohušová Zuzana; Kadrić, Mira	Dolmetschen. Interpreting (Translationswissenschaft und ihre Zusammenhänge)	Wien: Praesens		
2015					

Реден број на прилогот: 27

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-5-5ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност на студентот да толкува консекутивно (македонски <> француски), прецизно да ја репродуцира содржината на оригиналните говори, користејќи соодветна терминологија и регистер. Способност за : (1) Активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, импровизирање, антиципирање, реформулирање на јазикот цел, поедноставување, генерализирање, парафразирање, девербализација, и др. Способност за меморирање и концентрација; (2) Применување на техниките на бележење (принципи и симболи) (А. Владеење на сопствен разработен систем од знаци и симболи за бележење на деловите од изворната порака; Б. Активна примена на системот на бележење при консекутивно толкување); (3) Владеење на техниката наречена <i>traduction à vue</i> и <i>shuchotage</i> ; (4) Истовремено извршување на повеќе задачи и поделено внимание; (5) Комуникациски способности. Способност за прилагодување на гласот, интонацијата и дикцијата кон ситуацијата; (6) Владеење со лексичко-граматичките специфичности на јазикот-цел (македонски и француски) – коректност во изразувањето; (7) Следење на дневно-политичките случувања во сите области, општа култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Воведување, а потоа целосно совладување на техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски, а потоа на француски јазик; постепено воведување на техниката на бележење и синтетизирање при толкувањето; консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени текстови на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики во изведбата на студентот, концентрација, меморија и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори. За Техниките на бележење : Методата на бележење на Розен, која се темели на седум основни принципи што треба да се почитуваат при бележење на пораката. Воведување, а потоа целосно совладување на консекутивното толкување, толкување на пишан текст и говор (<i>traduction à vue</i>), симулирање конференции, индивидуално подготвување и истражување на дадена тема, организирање дебати, толкување на автентични и неавтентични говори, поттикнување на способностите, итн.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Француски јазик и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Seleskovitch, D. & Lederer, M.	Pédagogie raisonnée de l'interprétation	Didier érudition Opocce, Coll. Traductologie No4	1989
		2.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
		3.	Rozan	La prise de note en interprétation consécutive	Université de Genève	1959
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jones, R.	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	1998
		2.	Gillies, A.	Note-taking for Consecutive Interpreting, A short	Course St. Jerome Publishing	2005
3.		Pöchhacker, F	Introducing interpreting studies	Routledge, London	2004	

Реден број на прилогот: 28

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД АНГЛИСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-5-6а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор и м-р Магдалена Симионска, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Унапредување на концентрацијата и меморијата; надминување на тремата од јавен настап; унапредување на способноста за изразување на англиски јазик и на стандарден македонски јазик. Меморирање со постепена примена на техниките на бележење. Разбирање - анализа и синтеза на различни видови говори. Владеење на лексичко-граматички специфичности на изворниот јазик и на јазикот цел со цел коректност во изразувањето. Способност за толкување од англиски јазик на македонски јазик на говори во траење до 4 минути.				
11.	Содржина на предметната програма: Воведување во техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски, а потоа на англиски јазик. Постепено воведување на техниките на бележење и синтетизирање при толкувањето. Консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени говори н на актуелни теми со бележење. Увид во држењето и другите карактеристики на изведбата на студентот - концентрацијата, меморијата, аналитички способности и др. Усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот. Толкување на автентични и неавтентични говори.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40	
		16.2.	Самостојни задачи	40	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Устен / практичен испит		90	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по Англиски јазик (В) 4 и редовно и активно учество во наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Jones, Roderick	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome
		2.	Gillies, A.	<i>Note-taking for Consecutive Interpreting: A short Course</i>	St. Jerome Publishing
		3.	Gile, D.	<i>Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training</i>	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Nolan, James	<i>Interpretation: Techniques and Exercises</i>	Clevedon: Multilingual Matters Ltd
		2.	Rozan, Jean-François	<i>Note-taking in Consecutive Interpreting</i> (transl. Gillies, A.)	Cracow Tertium Society for the Promotion of Language Studies
	3.	European Commission, DG Interpretation (SCIC)	SPEECH REPOSITORY - Interpretation https://webgate.ec.europa.eu/sr/home		

Реден број на прилогот: 28

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компетенција за консекутивно толкување од германски на македонски (анализа на сегменти од говорениот текст, подготовка, истражување, меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката итн.). Техники на бележење. Усвојување и примена на толкувачките стратегии за структурно, содржински, синтаксички, лексички и прозодиски едноставни говорени текстови (говори) без поголеми културни предизвици.				
11.	Содржина на предметната програма: Суштината на толкувањето. Разграничување наспрема преведувањето. Видови толкување. Видови консекутивно толкување. Еквивалентност и скопос. Видови говорен текст. Јазични вежби. Создавање говорен текст со набљудување слика. Игри со поделени улоги. Вежби за концентрација и мнемотехнички вежби. Збогатување на речникот и на општата наобразба, унапредување на граматичката правилност. Следење на логичниот тек на содржината. Анализа на структурата на текстот (вовед, главен дел, заклучок). Вовед во толкувањето. Предавање на суштината на две- или триминутен говор на истиот јазик, а потоа од германски на македонски јазик, без бележење со употреба на парафрази, синоними итн. Издвојување на релевантните содржински елементи и компримирање. Дистанцирање од зборот и концентрирање на идеите/мислите и на врските (конектори) во текстот. Премин кон консекутивно толкување со бележење од германски на македонски јазик. Создавање сопствен систем на бележење: кратенки и нејазични знаци. Бележење на релевантните и на содржински второстепените елементи од пораката и на врските (конектори) во текстот. Фази во толкувачкиот процес: истражување на зададена тема, изготвување глосар, анализа на сегменти од текстот (структура и цел на пораката, целна група), терминологија и жаргонски изрази, меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката, толкувачки стратегии, продукција на целиот текст. Проверка на плаузибилноста. Меѓукултурна комуникација и толкување културноспецифични поими. Одомакување и потугување. Вежби за изразување: парафрази, синоними, антоними, хомоними, полисеми, пароними, фразеологизми итн. Пренесување сопствените именки. Анализа на грешките. Прифатливи и неприфатливи грешки. Оправдана корекција на грешките во исклучителни случаи. Презентација: јазична, парајазична и нејазична комуникација со слушателите, јавен настап. Артикулација, дишење, глас, интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит): вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	45	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40	
		16.2.	Самостојни задачи	40	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Да е запишан предметот во соодветниот семестар.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			германски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Feldweg, Erich	Der Konferenzdolmetscher im internationalen Kommunikationsprozeß	Heidelberg: Groos	1996
		2.	Pöchhacker, Franz	Dolmetschen. Konzeptuelle Grundlagen und deskriptive Untersuchungen	Tübingen: Stauffenburg	2017
		3.	Göttert, K.-H.	Einführung in die Rhetorik: Grundbegriffe – Geschichte – Rezeption	Paderborn: Fink	⁴ 2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andres, Dörte; Behr, Martina; Dingfelder-Stone, Maren (Hrsg.)	Dolmetschmodelle – erfasst, erläutert, erweitert (InterPartes)	Frankfurt: Lang	2013
		2.	Бојковска, Емилија; Авдиќ, Емина	Терминологијата од преведувачки и толкувачки аспект. Саздовска-Пигуловска, Милена; Поповска, Солзица (ур.): <i>Прирачник со наставни активности по термилошки предмети во наставата по преведување и толкување</i> , стр. 19–36.	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	2021
	3.	Bohušová Zuzana; Kadrić, Mira	Dolmetschen. Interpreting (Translationswissenschaft und ihre Zusammenhänge)	Wien: Praesens	2015	

Реден број на прилогот: 28

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Способност на студентот да толкува консекутивно (македонски <> француски), прецизно да ја репродуцира содржината на оригиналните говори, користејќи соодветна терминологија и регистер. Способност за : (1) Активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, импровизирање, антиципирање, реформулирање на јазикот цел, поедноставување, генерализирање, парафразирање, девербализација, и др. Способност за меморирање и концентрација; (2) Применување на техниките на бележење (принципи и симболи) (А. Владеење на сопствен разработен систем од знаци и симболи за бележење на деловите од изворната порака; Б. Активна примена на системот на бележење при консекутивно толкување); (3) Владеење на техниката наречена traduction à vue и chuchotage; (4) Истовремено извршување на повеќе задачи и поделено внимание; (5) Комуникациски способности. Способност за прилагодување на гласот, интонацијата и дикцијата кон ситуацијата; (6) Владеење со лексичко-граматичките специфичности на јазикот-цел (македонски и француски) – коректност во изразувањето; (7) Следење на дневно-политичките случувања во сите области, општа култура.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Воведување, а потоа целосно совладување на техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски, а потоа на француски јазик; постепено воведување на техниката на бележење и синтетизирање при толкувањето; консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени текстови на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики во изведбата на студентот, концентрација, меморија и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори. За Техниките на бележење : Методата на бележење на Розен, која се темели на седум основни принципи што треба да се почитуваат при бележење на пораката. Воведување, а потоа целосно совладување на консекутивното толкување, толкување на пишан текст и говор (traduction à vue), симулирање конференции, индивидуално подготвување и истражување на дадена тема, организирање дебати, толкување на автентични и неавтентични говори, поттикнување на способностите, итн.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Француски јазик и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Seleskovitch, D. & Lederer, M.	Pédagogie raisonnée de l'interprétation	Didier érudition Opocce, Coll. Traductologie No4	1989
		2.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
		3.	Rozan	La prise de note en interprétation consécutive	Université de Genève	1959
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Jones, R.	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	1998
		2.	Gillies, A.	Note-taking for Consecutive Interpreting, A short	Course St. Jerome Publishing	2005
3.		Pöchhacker, F	Introducing interpreting studies	Routledge, London	2004	

VI СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	ПИТ-2023-3-6-1			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	доц. д-р Бојан Петревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Да е ислушан предметот Македонски јазик 5.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - студентите да ја усвојат реченицата како синтаксичка единица; - да развијат вештини за синтаксичка анализа на различни материјали (книжевни и публицистички текстови, говорениот јазик во медиумите, разговорни ситуации); - да развијат вештини за употреба на синтаксичката терминологија во врска со реченицата; - да развијат вештини за конструирање и за текстуално поврзување различни видови реченици; - да развијат вештини за изразување едно значење со повеќе форми на планот на реченицата.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Критериуми за дефинирање на реченицата 2. Предикатот како конститутивен елемент на реченицата 3. Синтаксичките функции на аргументите и семантичките улоги на нивните референти 4. Изразувањето на околностите во простата реченица 5. Конгруенцијата на планот на реченицата 6. Категоријата <i>дијатеза</i> : активни и пасивни реченици 7. Анализа и класификација на сложената реченица 8. Информациската структура на простата и на сложената реченица 9. Негацијата во простата и во сложената реченица 10. Секундарна предикација 11. Карактеристики на реченицата во говорениот јазик: макросинтаксички феномени, парентетски и други атипични реченици 12. Реченицата во македонскиот јазик во споредба со други јазици				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови				70 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				15 бода
	17.3.	Активност и учество				15 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Да е положен испитот по предметот Македонски јазик 5.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова-Гуркова	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор	2000
		2.	Благоја Корубин	На македонско граматички теми	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	1990
		3.	Talmy Givón	Syntax. An introduction. 2 vols.	John Benjamin Publishing Company	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Denis Creissels	Syntaxe générale, une introduction typologique 2: la phrase.	Hermes Science Publications	2006
		2.	Claude Muller	Les bases de la syntaxe: Syntaxe contrastive français – langues voisines	Presses Universitaires de Bordeaux	2008
	3.	Franck Neveu	Dictionnaire des sciences du langage	Armand Colin	2004	

Реден број на прилогот: 32

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК Б6			
2.	Код	ПИТ-2023-з-6-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Соња Китановска-Кимовска виш лектор м-р Сања Гавриловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува способност за писмено и усно разбирање текстови од различен карактер со комплексни структури и вокабулар, како и за спонтано, течно и прецизно изразување во различни ситуации. Покажува знаење со јазичните механизми на граматичко и лексичко ниво и покажува способност за понатамошно самостојно јазично усовршување. 1. Способност за препознавање и употреба на опсежен вокабулар со акцент на зборообразувањето, колокациите, синонимите и фразеолошките изрази преку читање разновидни текстови и преку слушање дијалози, интервјуа, коментари, дискусии, говори итн. 2. Способност за писмено изразување за специфични цели: пишување есеи, писма, предлози, статии, итн. 3. Способност за усно изразување во различни говорни ситуации				
11.	Содржина на предметната програма: Се увезбуваат сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување. Се обработуваат автентични текстови со различна содржина. Посебен акцент се става на вокабуларот – зборообразување, колокации, идиоми, синоними и антоними, и нивната примена. Граматичките структури се учат апликативно и функционално. Запознавање со употребата на соодветен јазичен стил во разни пригоди, од службена до разговорна употреба на јазикот. Застапено е и пишување текстови за различни цели: писма, извештаи, статии, рецензии, аргументативни есеи, како и резимирање на текстови од различни извори. Синтаксички единици: група, реченица, сложена реченица. Видови групи: именска група, глаголска група, придавска група, прилошка група, предлошка група. Видови реченици: прости, сложени (зависносложени, независносложени). Структура на синтаксичките единици и функции на елементите во синтаксичките единици.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 поени		
	17.3.	Активност и учество	5 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	положен испит по предметот Англиски јазик Б5				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gude Kathy, Duckworth Michael, Rogers Louis	Cambridge English: Proficiency (CPE) Masterclass	Oxford University Press	2013
		2.	Evans, Virginia	CPE Use of English 1 for the revised Cambridge Proficiency Examination	Express Publishing	2002
	3.	Miller, Jim	A Introduction to English Syntax	Edinburgh University Press	2022	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vince, Michael	Language Practice for Advanced. English Grammar and Vocabulary with Key (4 th edition)	Macmillan	2014
		2.	Moore, Julie	Common Mistakes at Proficiency...and How to Aovid Them	Cambridge University Press	2005
3.	A.J.Thompson & A.V.Martinet	Practical English Grammar	Oxford University Press	1986		

Реден број на прилогот: 32

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК Б6			
2.	Код	ПИТ-2023-з-6-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска со странски лектор / соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Комуникациска компетенција на нивото Це 1.1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици: за монолошка активност (рецепција и продукција на говорен и на пишуван јазик: разбирање при слушање, при слушање со визуелизација и при читање; пишување и зборување) и во дијалогска активност (интеракција) на говорен и на пишуван јазик и за меѓујазично посредување. Студентот без напрегање разбира подолги говорени и пишувани (дури и недоволно јасно структурирани) текстови (предавања, филмови, книжевни текстови итн.), следи посложена аргументацијата и го открива гледиштето што се застапува; дава детален опис на различни комплексни теми, образува искази за предности и за слабости на дадено гледиште, го избира стилот на јазичната употреба; воспоставува спонтан и течна интеракција со роден говорител, активно учествува во дискусија, прецизно аргументира и си го брани ставот, флексибилно и делотворно го употребува јазикот. Умеа да формулира различни видови соопштенија (пренесување информации; презентација на книга; рецензија за книга), предупредувања (од ризици при употребата на интернет), совети (за купување преку интернет), прашања (за интервју), желби, забрани итн. Интеркултурна компетенција: сензибилизација за односите меѓу сопствената и туѓата култура, надминување на меѓукултурните пречки во комуникацијата. Граматичка компетенција; индуктивно изведување правила, систематизација, автоматизација и примена на морфосинтаксичките, на лексиколошките, на фонетските/ фонолошките и на правописните правила.				
11.	Содржина на предметната програма. 1. Темы. Светот во иднина. Визионерски професии. Лични замисли за иднината. Секојдневни индивидуални и општествени активности. Компјутерски игри и членство во здруженија. Комуникација преку интернет. Учење странски јазици. Дијалекти и вариетети на германскиот јазик. 2. Активности. Слушање: разбирање, резимирање и аргументативно дискутирање посложен слушнат текст (предавање, реферат со стручни изрази), решавање задачи, на посложено ниво формулирано искажување на сопственото мислење. Читање: разбирање, резимирање и аргументативно дискутирање посложен прочитан текст (за учење странски јазици, дијалекти и вариетети итн.), решавање задачи според критериумите за сертификат од германскојазична институција; на посложено ниво формулирано искажување на сопственото мислење за прочитан текст; парафразирање. Зборување: собирање и подредување информации во кратка презентација на зададена/избрана тема со искажување сопствен став; играње улоги итн.; парафразирање, синоними, антоними; автоматизација. Пишување: изготвување комплексни научнопопуларни текстови кохеренција и кохезија; аргументација; преточување на дијаграм во научнопопуларен текст; дејксис и конекција; парафразирање, синоними, антоними, интензивирање на исказ. Јазична интеракција со различни социointегративни и работни форми. 3. Синтакса. Зависна реченица: а) изразни форми (морфосинтаксичка реализација): подредничка (субјункциска) реченица, невоведена зависна (главна зависна) реченица, инфинитивна и партиципска реченица; б) синтаксички функции: реченичен сегмент („реченичен член“ како дополнување или како додаток) и атрибут (како дополнување и како додаток). Корелат. Синтаксички функции на личната замена <i>es</i> . Модалност изразена со морфосинтаксички средства и со лексички средства. Примарни и секундарни модални глаголи. Атрибут: поим и видови според регенсот. Внатрешна структура и синтаксичка функција на именската, на придавската, на заменската, на предлошката и на прилошката синтаagma. Валентност на именката, на придавката и на предлогот. номинализација и вербализација. конјунктив во индиректен говор. 4. Фонетика/фонологија: кратки и долги, отворени и затворени самогласки; двогласки, согласки; гласови што отсутвуваат во македонскиот јазик; минимални двојки; акцент, интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			

14.	Распределба на расположивото време	2+8				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бода			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода			
	17.3.	Активност и учество	10 бода			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koithan, U. et al.	<i>Aspekte neu B2</i>	Klett-Langenscheidt	2015
		2.	Schmitz, H. / Sieber, T. / Sonntag, R.	<i>Aspekte neu C1 Intensivtrainer</i>	Ernst Klett Sprachen	2016
	3.	Engel, U.	<i>Deutsche Grammatik</i>	Groos	³ 1996	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Engel, U.	<i>Syntax der deutschen Gegenwartssprache</i>	Schmidt	⁴ 2009
		2.	Hering, A. / Matussek, M. / Perlmann-Balme, M.	<i>Übungsgrammatik für die Mittelstufe aktuell (B1 – C1)</i>	Hueber	2019
3.	Sieber, T.	<i>Aspekte neu Grammatik (B1+ – C1)</i>	Klett-Langenscheidt	2016		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК Б6			
2.	Код	ПИТ-2023-з-6-2ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	м-р Анита Кузманоска, лектор,			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Осposобување за разбирање и презентирање на главните идеи во писмени и аудио-визуелни автентични документи од актуелни теми од различни области и различни извори (француски печатени медиуми, TV5, RFI, ...) на стандарден француски јазик и препознавање на различни јазични регистри. Осposобување за кохерентно усно и писмено реагирање во одредени ситуации, и осposобување за учество во интеракција на теми од посспецифични области (образование, право, економија, здравство, општествени теми...). Осposобување за разликување на прости и сложени реченични структури. Осposобување за синтаксичка анализа на реченицата и за соодветна примена на конектори во реченичните структури.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во техниките за синтеза на текст (писмена и усна анализа) врз основа на документи и текстови од општествени науки, литературни, есеистички и критички текстови. Писмено и усно разбирање на текстови, аудио- визуелни материјали преземени од франкофонски медиуми и други извори со работа на покомплексни граматички и лексички вежби. Реформулирање на делови од текст. Препознавање на различни регистри на јазикот. Писмено и усно искажување на свој став во врска со актуелни теми со употреба на конектори. Усно изразување во интеракција, преку експозеа, дебати... Преведување реченици/ куси текстови со специфични граматички и лексички содржини. Усовршување на правописот преку диктат. Обработка на француски и франкофонски филмови и книги. Медијација (писмено и усно јазично посредување): реформулирање, парафразирање, резимирање, преведување и толкување... Грамматички: Елементи на реченичната структура. Анализа на сложената реченица. Координација, јукстапозиција, субординација. Типови зависнослужени реченици : релативни, комплетивни, прилошки (временски, причински, целни, последични, условни, итн.).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен и усен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.			до 50 бода	5 (пет) (F)	

	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик (Б) 5				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Bredelet, Bruno Mègre, W. M. Rodrigues	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) или други методи за учење француски јазик	CLE International	2022
		2.	M. Boularès, J-L.Frèrot	Grammaire progressive du français avec 400 exercices –Niveau avancé	CLE International	1997
		3.	Claire Leroy-Miquel	Vocabulaire progressif du français	CLE International	1999
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	S. Poisson-Quinton, R. Mimran, M. - Le Coadic	Grammaire expliquée du français. Niveau intermédiaire	CLE International	2002
	2.		Дела од современи француски и франкофонски автори / француски и франкофонски филмови			
3.	Интернет страници	http://apprendre.tv5monde.com/ http://www.bonjourdefrance.com/ https://capsurlefle.com/ https://leflepourlescurieux.fr				

Реден број на прилогот: 33

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-6-5а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор и м-р Магдалена Симионска, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за толкување на стандарден англиски јазик и на македонски јазик на автентични различни видови говори – владеење на разните нивоа на јазикот, владеење на различни регистри со цел течно и веродостојно пренесување на пораката; Консекутивно и симултано толкување на автентични говори изнесени спонтано (дискусии, дебати, изјави) во различни ситуации, како и на говори и обраќања на претставници од македонските и меѓународните институции; Способност за активно слушање, визуелизација, асоцијативна флуентност, антиципирање, поделено внимание, коректно реформулирање на јазикот цел со правилна интонација и дикција; владеење со основните техники на симултано толкување: décalage, shadowing, sight translation. Надминување на општо-дефинираните и индивидуалните тешкотии при толкувањето; Консекутивно и симултано толкување од македонски на англиски јазик на говори во траење до 6 минути.				
11.	Содржина на предметната програма: Консекутивно толкување на реторички побогати и посложени говори на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики на изведбата на студентот, концентрацијата, меморијата и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори. Вовед во симултано толкување, визуелно стимулирање, репродуцирање (shadowing) во кабина на ист јазик, временско растојание (décalage), стратегија и цел, толкување од пишан текст (sight translation), толкување од англиски на македонски јазик. Симултано толкување во кабина, однесување во кабина, бележење во кабина. Симултано толкување на специфични теми, индивидуално подготвување и истражување на студентите. Увид и коментари. Поттикнување на способностите.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Устен / практичен испит		90	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно и активно учество во наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jones, Roderick	<i>Conference Interpreting Explained</i>	Manchester : St. Jerome	2002
		2.	Hendrickx, Paul V.	<i>Simultaneous Interpreting: A Practice Book</i>	London: Longman	1971
	3.	Gile, D.	<i>Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training</i>	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nolan, James	<i>Interpretation: Techniques and Exercises</i>	Clevedon: Multilingual Matters Ltd	2005
		2.	European Commission, DG Interpretation (SCIC)	SPEECH REPOSITORY - Interpretation https://webgate.ec.europa.eu/sr/home		
3.						

Реден број на прилогот: 33

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 2				
2.	Код	ПИТ-2023-з-6-5г				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6	
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска проф. д-р Емина Авдиќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компетенција за консекутивно толкување од македонски на германски и обратно (анализа на сегменти од говорениот текст, подготовка, истражување, меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката итн.). Техники на бележење. Усвојување и примена на толкувачките стратегии за говорени текстови (говори) што се структурно, содржински, синтаксички, лексички и прозодиски посложени и што содржат поголеми културни предизвици во споредба со претходниот семестар.					
11.	Содржина на предметната програма: Еквивалентност и скопос. Видови текст. Збогатување на речникот и на општата наобразба, унапредување на граматичката правилност. Следење на логичниот тек на содржината. Анализа на структурата на текстот (вовед, главен дел, заклучок). Консекутивно толкување со бележење од германски на македонски јазик и обратно. Усовршување на сопствениот систем на бележење: кратенки и нејазични знаци. Бележење на релевантните и на содржински второстепените елементи од пораката и на врските (конектори) во текстот. Фази во толкувачкиот процес: истражување на зададена тема, изготвување глосар, анализа на сегменти од текстот (структура и цел на пораката, целна група), терминологија и жаргонски изрази, меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката, толкувачки стратегии, продукција на целиот текст. Проверка на плаузибилноста. Меѓукултурна комуникација и толкување културноспецифични поими. Одомакување и потугување. Вежби за изразување: парафрази, синоними, антоними, хомоними, полисеми, пароними, фразеологизми итн. Пренесување сопствените именки. Анализа на грешките. Прифатливи и неприфатливи грешки. Оправдана корекција на грешките во исклучителни случаи. Презентација: јазична, парајазична и нејазична комуникација со слушателите, јавен настап. Артикулација, дишење, глас, интонација. Самостојно вежбање во група. Улогата на „вистински“ слушател.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит): вежби, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+6				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	

	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар. Да е положен испитот по Толкување од македонски на германски (Б) и обратно 1.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
Литература						
Задолжителна литература						
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.		1.	Feldweg, Erich	Der Konferenzdolmetscher im internationalen Kommunikationsprozeß	Heidelberg: Groos	1996
		2.	Pöchhacker, Franz	Dolmetschen. Konzeptuelle Grundlagen und deskriptive Untersuchungen	Tübingen: Stauffenburg	2017
		3.	Göttert, K.-H.	Einführung in die Rhetorik: Grundbegriffe – Geschichte – Rezeption	Paderborn: Fink	⁴ 2009
Дополнителна литература						
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.		1.	Andres, Dörte; Behr, Martina; Dingfelder-Stone, Maren (Hrsg.)	Dolmetschmodelle – erfasst, erläutert, erweitert (InterPartes)	Frankfurt: Lang	2013
		2.	Avdić, Emina	Die Rolle des Dolmetschers im transkulturellen Dialog. Kučiš, Vlasta (Hrsg.): <i>Transkulturalität im mehrsprachigen Dialog</i> , 277–288.	Hamburg: Dr. Kovač	2017
		3.	Бојковска, Емилија; Авдиќ, Емина	Терминологијата од преведувачки и толкувачки аспект. Саздовска-Пигуловска, Милена; Поповска, Солзица (ур.): <i>Прирачник со наставни активности по терминологијата во предметите по преведување и толкување</i> , стр. 19–36.	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	2021

Реден број на прилогот: 33

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 2			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Способност на студентот да толкува консекутивно (македонски <> француски), прецизно да ја репродуцира содржината на оригиналните говори, користејќи соодветна терминологија и регистер. Способност за : (1) Активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, импровизирање, антиципирање, реформулирање на јазикот цел, поедноставување, генерализирање, парафразирање, девербализација, и др. Способност за меморирање и концентрација; (2) Применување на техниките на бележење (принципи и симболи) (А. Владеење на сопствен разработен систем од знаци и симболи за бележење на деловите од изворната порака; Б. Активна примена на системот на бележење при консекутивно толкување); (3) Владеење на техниката наречена <i>traduction à vue</i> и <i>shuchotage</i>; (4) Истовремено извршување на повеќе задачи и поделено внимание; (5) Комуникациски способности. Способност за прилагодување на гласот, интонацијата и дикцијата кон ситуацијата; (6) Владеење со лексичко-граматичките специфичности на јазикот-цел (македонски и француски) – коректност во изразувањето; (7) Следење на дневно-политичките случувања во сите области, општа култура.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Воведување, а потоа целосно совладување на техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски, а потоа на француски јазик; постепено воведување на техниката на бележење и синтетизирање при толкувањето; консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени текстови на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики во изведбата на студентот, концентрација, меморија и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори. За Техниките на бележење : Методата на бележење на Розен, која се темели на седум основни принципи што треба да се почитуваат при бележење на пораката. Воведување, а потоа целосно совладување на консекутивното толкување, толкување на пишан текст и говор (<i>traduction à vue</i>), симулирање конференции, индивидуално подготвување и истражување на дадена тема, организирање дебати, толкување на автентични и неавтентични говори, поттикнување на способностите, итн.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Положен испит по предметот ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 1		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Француски јазик и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Seleskovitch, D. & Lederer, M.	Pédagogie raisonnée de l'interprétation	Didier érudition Opoc, Coll. Traductologie No4	1989
		2.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
		3.	Rozan	La prise de note en interprétation consécutive	Université de Genève	1959
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Jones, R.	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	1998
		2.	Gillies, A.	Note-taking for Consecutive Interpreting, A short	Course St. Jerome Publishing	2005
3.		Pöchhacker, F	Introducing interpreting studies	Routledge, London	2004	

Реден број на прилогот: 34

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД АНГЛИСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-6-6а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор и м-р Магдалена Симионска, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Способност за толкување на стандарден англиски јазик и на македонски јазик на автентични различни видови говори – владеење на разните нивоа на јазикот, владеење на различни регистри со цел течно и веродостојно пренесување на пораката;</p> <p>Консекутивно и симултано толкување на автентични говори изнесени спонтано (дискусии, дебати, изјави) во различни ситуации, како и на говори и обраќања на претставници од македонските и меѓународните институции;</p> <p>Способност за активно слушање, визуелизација, асоцијативна флуентност, антиципирање, поделено внимание, коректно реформулирање на јазикот цел со правилна интонација и дикција; владеење со основните техники на симултано толкување: décalage, shadowing, sight translation. Надминување на општо-дефинираните и индивидуалните тешкотии при толкувањето;</p> <p>Консекутивно и симултано толкување од англиски на македонски јазик на говори во траење до 6 минути.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Консекутивно толкување на реторички побогати и посложени говори на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики на изведбата на студентот, концентрацијата, меморијата и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори.</p> <p>Вовед во симултано толкување, визуелно стимулирање, репродуцирање (shadowing) во кабина на ист јазик, временско растојание (décalage), стратегија и цел, толкување од пишан тест (sight translation), толкување од англиски на македонски јазик. Симултано толкување во кабина, однесување во кабина, бележење во кабина. Симултано толкување на специфични теми, индивидуално подготвување и истражување на студентите. Увид и коментари. Поттикнување на способностите.</p>				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Устен / практичен испит		90	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		10	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно и активно учество во наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jones, Roderick	<i>Conference Interpreting Explained</i>	Manchester : St. Jerome	2002
		2.	Hendrickx, Paul V.	<i>Simultaneous Interpreting: A Practice Book</i>	London: Longman	1971
		3.	Gile, D.	<i>Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training</i>	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nolan, James	<i>Interpretation: Techniques and Exercices</i>	Clevedon: Multilingual Matters Ltd	2005
		2.	European Commission, DG Interpretation (SCIC)	SPEECH REPOSITORY - Interpretation https://webgate.ec.europa.eu/sr/home		
	3.					

Реден број на прилогот: 34

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	ПИТ-2023-3-6-6г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компетенција за консекутивно толкување од германски на македонски (анализа на сегменти од говорениот текст, подготовка, истражување, меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката итн.). Техники на бележење. Усвојување и примена на толкувачките стратегии за говорени текстови (говори) што се структурно, содржински, синтаксички, лексички и прозодиски посложени и што содржат поголеми културни предизвици во споредба со претходниот семестар.				
11.	Содржина на предметната програма: Еквивалентност и скопос. Видови текст. Збогатување на речникот и на општата наобразба, унапредување на граматичката правилност. Следење на логичниот тек на содржината. Анализа на структурата на текстот (вовед, главен дел, заклучок). Консекутивно толкување со бележење од германски на македонски јазик. Усовршување на сопствениот систем на бележење: кратенки и нејазични знаци. Бележење на релевантните и на содржински второстепените елементи од пораката и на врските (конектори) во текстот. Фази во толкувачкиот процес: истражување на зададена тема, изготвување глосар, анализа на сегменти од текстот (структура и цел на пораката, целна група), терминологија и жаргонски изрази, меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката, толкувачки стратегии, продукција на целниот текст. Проверка на плаузибилноста. Меѓукултурна комуникација и толкување културноспецифични поими. Одомаќување и потуѓување. Вежби за изразување: парафрази, синоними, антоними, хомоними, полисеми, пароними, фразеологизми итн. Пренесување сопствените именки. Анализа на грешките. Прифатливи и неприфатливи грешки. Оправдана корекција на грешките во исклучителни случаи. Презентација: јазична, парајазична и нејазична комуникација со слушателите, јавен настап. Артикулација, дишење, глас, интонација. Самостојно вежбање во група. Улогата на „вистински“ слушател.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит): вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар. Да е положен испитот по Толкување од германски (B) на македонски јазик 1.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самосевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Feldweg, Erich	Der Konferenzdolmetscher im internationalen Kommunikationsprozeß	Heidelberg: Groos
		2.	Pöchhacker, Franz	Dolmetschen. Konzeptuelle Grundlagen und deskriptive Untersuchungen	Tübingen: Stauffenburg
		3.	Göttert, K.-H.	Einführung in die Rhetorik: Grundbegriffe – Geschichte – Rezeption	Padeborn: Fink
					42009
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Andres, Dörte; Behr, Martina; Dingfelder-Stone, Maren (Hrsg.)	Dolmetschmodelle – erfasst, erläutert, erweitert (InterPartes)	Frankfurt: Lang
2.		Avdić, Emina	Die Rolle des Dolmetschers im transkulturellen Dialog. Kučič, Vlasta (Hrsg.): <i>Transkulturalität im mehrsprachigen Dialog</i> , 277–288.	Hamburg: Dr. Kovač	
	3.	Бојковска, Емилија; Авдиќ, Емина	Терминологијата од преведувачки и толкувачки аспект. Саздовска-Пигуловска, Милена; Поповска, Солзица (ур.): <i>Прирачник со наставни активности по терминологијата на предметите во наставата по преведување и толкување</i> , стр. 19–36.	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	
				2021	

Реден број на прилогот: 34

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-6-6ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Способност на студентот да толкува консекутивно (македонски <> француски), прецизно да ја репродуцира содржината на оригиналните говори, користејќи соодветна терминологија и регистер. Способност за : (1) Активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, импровизирање, антиципирање, реформулирање на јазикот цел, поедноставување, генерализирање, парафразирање, девербализација, и др. Способност за меморирање и концентрација; (2) Применување на техниките на бележење (принципи и симболи) (А. Владеење на сопствен разработен систем од знаци и симболи за бележење на деловите од изворната порака; Б. Активна примена на системот на бележење при консекутивно толкување); (3) Владеење на техниката наречена traduction à vue и chuchotage; (4) Истовремено извршување на повеќе задачи и поделено внимание; (5) Комуникациски способности. Способност за прилагодување на гласот, интонацијата и дикцијата кон ситуацијата; (6) Владеење со лексичко-граматичките специфичности на јазикот-цел (македонски и француски) – коректност во изразувањето; (7) Следење на дневно-политичките случувања во сите области, општа култура.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Воведување, а потоа целосно совладување на техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски, а потоа на француски јазик; постепено воведување на техниката на бележење и синтетизирање при толкувањето; консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени текстови на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики во изведбата на студентот, концентрација, меморија и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори. За Техниките на бележење : Методата на бележење на Розен, која се темели на седум основни принципи што треба да се почитуваат при бележење на пораката. Воведување, а потоа целосно совладување на консекутивното толкување, толкување на пишан текст и говор (traduction à vue), симулирање конференции, индивидуално подготвување и истражување на дадена тема, организирање дебати, толкување на автентични и неавтентични говори, поттикнување на способностите, итн.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	45	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Положен испит по предметот ТОЛКУВАЊЕ ОД ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (B) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Француски јазик и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Seleskovitch, D. & Lederer, M.	Pédagogie raisonnée de l'interprétation	Didier érudition Opocce, Coll. Traductologie No4	1989
		2.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
		3.	Rozan	La prise de note en interprétation consécutive	Université de Genève	1959
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jones, R.	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	1998
		2.	Gillies, A.	Note-taking for Consecutive Interpreting, A short	Course St. Jerome Publishing	2005
	3.	Pöchhacker, F	Introducing interpreting studies	Routledge, London	2004	

ЧЕТВРТА ГОДИНА

VII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот: 37

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНТРАСТИВНА АНАЛИЗА НА МАКЕДОНСКИОТ И НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК ЗА ПРЕВЕДУВАЧИ И ТОЛКУВАЧИ 1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Милена Саздовска-Пигуловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Показува свесност за сличностите и разликите меѓу англискиот и македонскиот јазик на сите јазични рамништа. 2. Показува способност за примена на контрастивна анализа при преведување различни видови текст или како подготовка за толкување различни видови говор од англиски на македонски јазик и обратно. Применува вештини за истражување информации и корпуси (data mining) и за критичко оценување на изворите на начин што покажува професионален пристап во преведувачката и толкувачката професија. 3. Показува способност за самостојна контрастивна анализа во функција на решавање проблеми во процесот на преведување и толкување преку примена на комбинирани методи што ја зголемуваат автономноста и одговорноста на студентите за сопственото учење и интерактивни вежби преку кои студентите активно се вклучуваат во процесот на учење и истражување. Показува способност за примена на различни ресурси во насока на квалитетна контрастивна анализа.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за контрастивна анализа и нејзина примена во областа на преведувањето и толкувањето од теоретски и од практичен аспект; изучување различни теории и приоди во контрастивната лингвистика. Теоретски приод и практични вежби преку контрастивна анализа на различни јазични рамништа (морфолошко и синтаксичко рамниште) заради утврдување слично и разлики меѓу двата јазика; јазична интерференција; анализа на времињата и различни граматички категории во двата јазика, како и структура на реченица. Примена на стекнатото знаење преку анализа на преводи на различни видови текст или при анализирање толкување на различни видови говор од англиски на македонски јазик и обратно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 поени		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 поени			
	17.3.	Активност и учество	10 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Milena Szardovska Pigulovska	Contrastive Analysis for Translators and Interpreters 1	(in print)	
		2.	Halliday, M. A. K.	An Introduction to Functional Grammar (Third ed.)	Hodder Arnold	2004
		3.	Murgoski, Zoze	English Grammar with Contrastive Notes on Macedonian	Просветно дело, Скопје	1997
		4.	Минова-Ѓуркова, Лилјана	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Радинг, Скопје	1994
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fisiak, Jacek	Further Insights into Contrastive Analysis	John Benjamins, Amsterdam	1990
		2.	Krzeszowski, Tomasz P.	Contrasting Languages	De Gruyter	1990
	3.	Ivir, Vladimir	Contrastive Correspondence and Translation Equivalence Revisited	Poetics Today, Vol. 2	1981	
	4.	James, Carl	Contrastive Analysis	Longman Group Ltd., London	1990	

Реден број на прилогот: 37

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНТРАСТИВНА АНАЛИЗА НА МАКЕДОНСКИОТ И НА ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК ЗА ПРЕВЕДУВАЧИ И ТОЛКУВАЧИ 1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-1Г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Поимна и термилошка компетенција за контрастивната анализа/граматика. Идентификација на совпаѓањата, на сличностите и на разликите (контрастите) меѓу македонскиот и германскиот јазик на фонетско/фонолошко рамниште. Утврдување на изворите на инференциските грешки.				
11.	Содржина на предметната програма: Цели и одлики на контрастивната анализа/граматика. Контрастивната анализа како област во применетата лингвистика наспрема теоретската лингвистика. Интерјазик. Јазик и говор; медиумски и концепциски говорен и пишуван јазик/текст; говорен чин. Еквивалентност и скопос; конвергенција и дивергенција; tertium comparationis; внатрешнојазична, меѓујазична, проактивна, ретроактивна трансференција и интерференција. Фонетика и фонологија; глас, фонема и алофон. Контрастирање на македонскиот и на германскиот гласовен/фонолошки: а) сегментно рамниште: самогласен (вокален) и согласен (консонантски) систем; разграничување меѓу самогласките и согласките; егресивност и ингресивност; самогласки: едногласки и двогласки, хоризонтална и вертикална артикулациска позиција, артикулациски и акустички особини: тонови, степен на отвореност, должина итн.; согласки: артикулациски и акустички особини: шумови, место и начин на изговор, звучен и безвучен изговор, јак и слаб изговор, аспириран и неаспириран изговор, акустички белези; правопис и правоговор; однос меѓу графемата и гласот/фонемата; минимални двојки; б) натсегметно рамниште: прозодија; мелодија и интонација; слоговен, зборовен и реченичен акцент; говорно темпо, квалитет на гласот. Парајазична и нејазична комуникација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит): вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода.		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски (и македонски)				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tekin, Özlem	<i>Grundlagen der Kontrastiven Linguistik in Theorie und Praxis.</i>	Stauffenburg	2012
		2.	Colliander, Peter et al.	<i>Linguistische Aspekte der Übersetzungswissenschaft</i>	Stauffenburg	2000
		3.	Fiukowski, Hans	<i>Sprecherzieherisches Elementarbuch</i>	De Gruyter	⁸ 2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fuhrhop, Nanna	<i>Einführung in die Phonologie und Graphematik</i>	Metzler	2013
		2.	Савицка, Ирина ‘/ Спасов, Људмил	<i>Фонологија на современиот македонски стандарден јазик</i>	МАНУ	1991
	3.	Томовски, Душан	<i>Фонологија на немскиот јазик</i>	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1980	

Реден број на прилогот: 37

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНТРАСТИВНА АНАЛИЗА НА МАКЕДОНСКИОТ И НА ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК ЗА ПРЕВЕДУВАЧИ И ТОЛКУВАЧИ 1			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Ирина Бабамова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Стекнување способност за разбирање и идентификување на разликите меѓу францускиот и македонскиот јазик на различни јазични нивоа (фонолошко, морфолошко, лексичко). Способност за изнаоѓање еквиваленти за специфични јазични реализации во едниот и во другиот јазик; Способност за примена на стекнатите знаења во преведувачкиот /толкувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: · Предмет на контрастивната анализа и нејзиното место меѓу лингвистичките науки. Контрастивната анализа како дел од контрастивната лингвистика. Контрастивната граматика како диференцијален опис на два јазика. Поимот <i>tertium comparationis</i> . Еквиваленција и кореспонденција. Систематска анализа на францускиот (ФЈ) и на македонскиот јазик (МЈ) за утврдување меѓујазични разлики и сличности при преведување/толкување од/на ФЈ. Јазична интерференција при контактот на ФЈ и МЈ. Анализа на грешки. Разлики на фонолошко и на графолошко-ортографско ниво меѓу ФЈ и МЈ. Придавки во ФЈ и во МЈ – разлики во збороредот и нивните значења . <i>Bien</i> (прилог и придавка) и неговите еквиваленти во МЈ. Лажни парови (<i>faux amis</i>) во ФЈ и во МЈ. Францускиот глагол <i>faire</i> : полисемија и полифункционалност наспроти македонскиот глагол <i>прави</i> . Глаголски изрази со <i>faire, prendre</i> и др. Категоријата определеност (определен, неопределен, партидивен член) и заемни еквиваленти во ФЈ и во МЈ. Начини на исказување квантитет во ФЈ и еквиваленти во МЈ. Основни зборообразувачки сличности и разлики помеѓу ФЈ и во МЈ: деривација и композиција. Категоријата свршен/несвршен вид во МЈ и начини за нејзино изразување во ФЈ.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	40 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	40 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		
Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	

18		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)				
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)				
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)				
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)				
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)				
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар					
20	Јазик на кој се изведува наставата	Француски и македонски					
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација					
22	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Đorđević, Radmila	Uvod u kontrastiranje jezika	Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд	2004	
		2.	James Carl	Contrastive analysis	London, New York: Longman	1990	
		3.	DUMAREST, D., MORSEL, M.-H.	Le chemin des mots	PUG	2004	
		22.2.	Дополнителна литература				
			Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Bérard E., Lavenne C.	Grammaire utile du français - modes d'emploi	Hatier, Didier	1991	
	2.		Корубин, Благоја	На македонскограматички теми.	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“	1990	
	3.		МиноваЃуркова, Лилјана	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Радинг, Скопје	1994	

Реден број на прилогот: 38

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК Б7			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	виш лектор м-р Магдалена Симионска со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Развивање на способноста за писмено и усно разбирање на скоро секаков вид текстови, како и видео и аудио записи; - Резимирање информации од различни јазични извори (текстови, аудио и видео записи) и способност да се презентираат информациите на кохерентен и концизен начин; - Развивање на способноста за течно, прецизно и софистицирано изразување со употреба на широк опсег на креативни техники при употреба на јазик; - Разликување на нијанси во значења, дури и во многу сложени ситуации (разликување на главни и споредни идеи, и детали во говор, текст, и тн.); - Одредување на клучни информации и податоци (препознавање на клучни зборови, теми, организациски зборови, изразени ставови во говор или текст, и тн.);				
11.	Содржина на предметната програма: Се увежбуваат сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување. Се обработуваат автентични текстови со различна содржина. Посебен акцент се става на вокабуларот– зборообразување, колокации, идиоми, синоними и антоними, и нивната примена. Се усовршуваат граматичките структури преку подлабока анализа на нијансите во различни употреби на граматичките структури (член, глаголски времиња, прилози, придавки со предлози, бројни и небројни именки, преносни и непреносни глаголи, референцијалност, условни реченици). Се увежбува последователност и развивање на идеи, креативност во изразувањето и способност за концизно и кохерентно резимирање. Се увежбува структурата на синтаксичките единици и функции на елементите во реченицата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	положен испит по предметот Англиски јазик Б6				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Sam McCarter	Ready for IELTS Student's Book	Macmillan	2017
		2.	Louis Rogers	Ready for IELTS Workbook	Macmillan	2017
		3.	Michael Vince & Amanda French	IELTS Language Practice	Macmillan	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Michael Swan, Catherine Walter	Oxford English Grammar Course: Advanced	Oxford University Press, Oxford	2019
		2.	Joanna Preshous	Improve your Skills for IELTS Listening & Speaking C1	Macmillan	2014
	3.	Maurice Waite	Oxford Thesaurus of English	Oxford University Press	2004	

Реден број на прилогот: 38

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК Б7			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Силвана Симоска, редовен професор како носител на предметот и наставник, со странски лектор / соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на проблематиката со јазичните структури во текстови од општ карактер; анализа на изразувањето и резиме на германски текстови со граматичка анализа на истите; комуникативна компетенција (писмена и усна) на странскиот јазик; согледување и анализа на особеностите кај различни видови на литературни текстови, како и текстови од актуелните збиднувања во земјата чиј јазик се изучува; увежбување на кратенки и заемки. На крајот на VII семестар студентот треба да стекне завидна комуникативна и лексичко-семантичка компетенција, како и способност за натамошно самостојно јазично усовршување, односно неговото знаење да соодветствува на рамништето C1 согласно со Заедничката европска референтна рамка за јазиците.				
11.	Содржина на предметната програма: Предавања – лексикологија: поим, предмет, задачи и методи на лексикологијата. Лексикологијата и другите граматички дисциплини. Лексикон А, Б, В. Релативизација на поимот „збор“: лексема/зборформа, семема/сема, морфема/морфа, форматив. Зборот од структурен, семантички и семиотички аспект. Семантичка валенција и семантичка компатибилност. Ономазиологија и семазиологија. Аналитички и холистички модели на лексичката семантика: компонентна семантика vs. теорија на прототипи. Семиотички триаголник, семантички четириаголник. Интралингвистички и екстралингвистички релации во лексиконот: семантички релации, семантички полиња, денотација, конотација, сигнификација, референција и мотивација. Стратификација на лексиконот на германскиот јазик од дијахронски/етимолошки, синхронски, ареален, стилистички аспект. Фразеологија, паремиологија, лексикографија. Јазични вежби: Текстови со тематика која ги опфаќа општите подрачја за комуникација (патување, гости, клима, знаменитости, состаноци, преговори, водење записници, јавно говорење, деловна кореспонденција, биографија и интервју итн.); текстови од современи автори; написи од весници со политичка, економска, правна, медицинска и друга тематика; граматички содржини и вежби од морфологијата (форми на глаголот, разделни глаголи, рефлексивни глаголи, актив, пасив, коњунктив I и II, именки, придавки, предлози и др.), фонетиката (сегментална фонетика: изговор на различните гласови од мајчиниот јазик – ü, ö, ä и др.; акцент, интонација и др.), синтаксата (атрибут, атрибутивна реченица, пасив и пасивни конструкции, индиректен говор) и од лексикологијата/зборообразувањето (изведенки, сложенки, кратенки, фразеологизми, стилски варијанти, преобликување во текстот).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	

		16.3.	Домашно учење – задачи			10 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по предметот Германски јазик Б6			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Koithan, Ute / Schmitz, Helen / Sieber, Tanja / Sonntag, Ralf	Aspekte neu C1	München: Klett-Langenscheidt	2016
		2.	Lutzeier, Peter Rolf	Lexikologie. Ein Arbeitsbuch	Tübingen: Stauffenburg	1995
		3.	Römer, Christine / Matzke, Brigitte	Lexikologie des Deutschen	Tübingen: Narr	² 2005
		4.	Schippan, Thea	Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache	Tübingen: Niemeyer	² 2002
	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Czichocki, Sieglinde / Mrazovic, Pavica	Lexikologie der deutschen Sprache	Novi Sad: Filozofski fakultet	1983
		2.	Fleischer, Wolfgang	Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache	Tübingen: Niemeyer	² 1997
		3.	Schwarz, Monika / Chur, Jeanette	Semantik. Ein Arbeitsbuch	Tübingen: Narr	² 1996

Реден број на прилогот: 38

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК Б7			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-2ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Севда Лазаревска, лектор,			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за самостојно истражување на автентични материјали и аргументирано усно и писмено изразување. Способност за усно и писмено презентирање на аудиовизуелни и пишани автентични документи. Способност за пишување аргументиран, структуриран текст на поширока палета на теми. Усвојување јазични способности за усно искажување и аргументирано образложување на својот став. Способност за разбирање родени говорители .				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во техниките за пишување есеј/обработка на тема. Усно изразување (дискусии, дебати...) на теми од различни области врз база на пишан и аудиовизуелен материјал. Анализа на аргументативни текстови. Писмено разбирање на подолги текстови (говори, литературни текстови...). Разбирање на телевизиски емисии, дебати, филмови во коишто се употребуваат различни јазични регистри. Изработка на индивидуален или групен проект. Медијација (писмено и усно јазично посредување): реформулирање, парафразирање, резимирање, синтеза на текстови, преведување и толкување...				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен и усен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Современ француски јазик 6				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	S. Anthony, Fabien Delcambre, T. Heranic, Fabien Olivry, O. Quévreux, L. Redmond, A. Soucé	Odyssée B2 (учебник и работна тетратка) или други методи за учење француски јазик	CLE International	2022
		2.	Descotes-Genon, C.; Morsel, M.-H.; Richou, C.	L'Exercisier - Manuel d'expression française	PUG	2011
		3.	C-M. Beaujeu, A. Carlier, R. Mimran, M. Torres, J.Vrillaud-Meunier	Grammaire -350 Exercices-Niveau supérieur II	Hachette	1991
		4.	Claire Miquel	Vocabulaire progressif du français, niveau perfectionnement	CLE International	2015
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	C. Abbadie B. Chovelon M.-H. Morsel	L'expression française écrite et orale	PUG	2002
2.		Интернет страници	http://apprendre.tv5monde.com/ http://www.bonjourdefrance.com/ https://capsurlefle.com/ https://leflepourlescurieux.fr			
3.		Дела од современи француски и франкофонски автори / француски и франкофонски филмови				

Реден број на прилогот: 39

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 3			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-5а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	виш лектор м-р Магдалена Симионска со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - способност за толкување на стандарден англиски јазик и на македонски јазик на автентични различни видови говори – владеење на разните нивоа на јазикот, владеење на различни регистри со цел течно и веродостојно пренесување на пораката; - консекутивно и симултано толкување на автентични говори изнесени спонтано (дискусии, дебати, изјави) во различни ситуации, како и на говори и обраќања на претставници од македонските и меѓународните институции; - способност за активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, антиципирање, поделено внимание, коректно реформулирање на јазикот цел со правилна интонација и дикција; - создавање на значителен јазичен корпус од областа на политиката, економијата, правото, техниката, медицината и од други области со јасно дефинирани принципи и стратегии на истражување; - надминување на општо-дефинираните и индивидуалните тешкотии при толкувањето; консекутивно толкување од англиски на македонски јазик на говори во траење до 6 минути и симултано толкување од англиски на македонски јазик на говори во траење до 10 минути.				
11.	Содржина на предметната програма: - консекутивно толкување на реторички побогати и посложени говори на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики на изведбата на студентот, концентрацијата, меморијата и др.; - усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори; - симултано толкување на специфични теми, индивидуално подготвување и истражување на студентите; - увид и коментари; - поттикнување на способностите, специфичните стратегии и тактики.				
12.	Методи на учење: вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Положен испит по предметот Толкување од македонски јазик на англиски јазик (Б) и обратно 2		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jones, Roderick	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	2002
		2.	Hendrickx, Paul V.	Simultaneous Interpreting: A Practice Book	London: Longman	1971
	3.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nolan, James	Interpretation: Techniques and Exercises	Multilingual Matters	2005
		2.	Kelly, L.G.	The True Interpreter	New York : St. Martin Press	1979
3.	база на говори на ГД за толкување	Speech Repository, http://www.multilingualspeeches.tv/scic/portal/speech-repository				

Реден број на прилогот: 39

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 3			
2.	Код	ПИТ-2023-3-7-5г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување - толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Силвана Симоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усовршување на македонско-германската и на германско-македонската толкувачката компетенција (подготовка, техники, стратегии, артикулација, интонација итн.). Напреден степен на техниката на бележење. Консекутивно и симултано толкување комплексни (6–7-минутни, одн. 10–11-минутни) говори. Протокол на однесување на толкувачот.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на техниките и на стратегиите за консекутивно и за симултано толкување преку постепено зголемување на времетраењето, на содржинската и на термилошката комплексност на говорите. Натамошен развој на вештините воведени во истоимениот предмет од претходните семестри. Различни видови толкување. Увешбување на фазите во толкувачкиот процес. Значенски, стилски и граматички правилно меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката. Фокусирање на релевантните содржински елементи и компримирање. Вежби за изразување. Синонимија, повеќезначност, хомонимија, паронимија. Збогатување на речникот и на општите познавања. Рамнотежа меѓу анализата, синтезата и меморирањето од една страна, и бележењето при консекутивното толкување, одн. временското растојание (décalage) при симултаното толкување од друга страна. Релејно толкување: толкување на толкуван говор. Справување со темпото на говорење на излагачот, поделено внимание, симулирање конференции/организирање дебати, индивидуално подготвување и истражување на зададена тема, подготвување говори, толкување на автентични и неавтентични говори, совладување на стресот при јавен настап. Артикулација, дишење, глас, интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Толкување од македонски на германски јазик (Б) и обратно 2				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kalina, Sylvia	Strategische Prozesse beim Dolmetschen	Tübingen: Narr	1998
		2.	Prunč, Erich	Einführung in die Translationswissenschaft	Selbstverlag: Graz	2003
		3.	Симоска, Силвана	„Преведувањето наспрема толкувањето: Теоретски пристапи и дидактички последици“	Годишен зборник на Филолошкиот Факултет „Блаже Конески“, кн. 30, 2004-2005, 121-132.	2004/2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Schubert, Klaus	Übersetzen und Dolmetschen. Modelle, Methoden, Technologie	Tübingen: Narr	2003
		2.	Andres, Dörte	Konsequenzdolmetschen und Notation	Peter Lang	2002
	3.	Matyssek, Heinz	Handbuch der Notizentechnik	Heidelberg	1989, 2013	

Реден број на прилогот: 39

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 3			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-5ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор (консекутивно од француски на македонски и обратно, симултано од македонски на француски) д-р Маргарита Велевска, редовен професор (симултано од француски на македонски)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност на студентот да толкува консекутивно и симултано (македонски < > француски), прецизно да ја репродуцира содржината на оригиналните говори, користејќи соодветна терминологија и регистер. Способност за : (1) Активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, импровизирање, антиципирање, реформулирање на јазикот цел, поедноставување, генерализирање, парафразирање, девербализација, и др. Способност за меморирање и концентрација; (2) Применување на техниките на бележење (принципи и симболи) (А. Владеење на сопствен разработен систем од знаци и симболи за бележење на деловите од изворната порака; Б. Активна примена на системот на бележење при консекутивно толкување); (3) Владеење на техниката наречена <i>traduction à vue</i> и <i>shuchotage</i> ; (4) Истовремено извршување на повеќе задачи и поделено внимание; (5) Комуникациски способности. Способност за прилагодување на гласот, интонацијата и дикцијата кон ситуацијата; (6) Владеење со лексичко-граматичките специфичности на јазикот-цел (македонски и француски) – коректност во изразувањето; (7) Следење на дневно-политичките случувања во сите области, општа култура; (8) Правилно користење на техниката (кабина) при симултано толкување; (9) Симултано толкување на предавања, конференции, симпозиуми, дебати, и слично, како и коментирање преку анализа и синтеза на слушнатите информации.				
11.	Содржина на предметната програма: Целосно совладување на техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски и на француски јазик; практикување на техниката на бележење и синтетизирање при толкувањето; консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени текстови на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики во изведбата на студентот, концентрација, меморија и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори. За Техниките на бележење : Методата на бележење на Розен, која се темели на седум основни принципи што треба да се почитуваат при бележење на пораката. Совладување на симултаното толкување, визуелно стимулирање, репродуцирање (<i>shadowing</i>) во кабина на ист текст, временско растојание (<i>décalage</i>), стратегија и цел, толкување на пишан текст и говор, однесување во кабина, бележење во кабина, симулирање конференции, индивидуално подготвување и истражување на дадена тема, организирање дебати, толкување на автентични и неавтентични говори, поттикнување на способностите, итн.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	

		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски јазик и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Seleskovitch, D. & Lederer, M.	Pédagogie raisonnée de l'interprétation	Didier érudition Opocce, Coll. Traductologie No4
		2.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company
		3.	Rozan	La prise de note en interprétation consécutive	Université de Genève
		1989			
		1995			
		1959			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Jones, R.	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	
2.		Gillies, A.	Note-taking for Consecutive Interpreting, A short	Course St. Jerome Publishing	
3.	Pöchhacker, F	Introducing interpreting studies	Routledge, London		
			1998		
			2005		
			2004		

Реден број на прилогот: 40

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД АНГЛИСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-ба			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	виш лектор м-р Магдалена Симионска со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - способност за толкување од англиски на стандарден македонски јазик на автентични различни видови говори – владеење на разните нивоа на јазикот, владеење на различни регистри со цел течно и веродостојно пренесување на пораката; - консекутивно и симултано толкување на автентични говори изнесени спонтано (дискусии, дебати, изјави) во различни ситуации, како и на говори и обраќања на претставници од македонските и меѓународните институции; - способност за активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, антиципирање, поделено внимание, коректно реформулирање на јазикот цел со правилна интонација и дикција; - создавање на значителен јазичен корпус од областа на политиката, економијата, правото, техниката, медицината и од други области со јасно дефинирани принципи и стратегии на истражување; - надминување на општо-дефинираните и индивидуалните тешкотии при толкувањето; - консекутивно толкување од англиски на македонски јазик на говори во траење до 6 минути и симултано толкување од англиски на македонски јазик на говори во траење до 10 минути.				
11.	Содржина на предметната програма: - консекутивно толкување на реторички побогати и посложени говори на актуелни теми со бележење; - увид во држењето и другите карактеристики на изведбата на студентот, концентрацијата, меморијата и др.; - усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; - толкување на автентични и неавтентични говори; - симултано толкување на специфични теми, индивидуално подготвување и истражување на студентите; - увид и коментари. - поттикнување на способностите, специфичните стратегии и тактики.				
12.	Методи на учење: вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Положен испит по предметот Толкување од македонски јазик на англиски јазик (Б) и обратно 2		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jones, Roderick	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	2002
		2.	Hendrickx, Paul V.	Simultaneous Interpreting: A Practice Book	London: Longman	1971
		3.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nolan, James	Interpretation: Techniques and Exercises	Multilingual Matters	2005
		2.	Kelly, L.G.	The True Interpreter	New York : St. Martin Press	1979
3.		база на говори на ГД за толкување	Speech Repository, http://www.multilingualspeeches.tv/scic/portal/speech repository			

Реден број на прилогот: 40

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	ПИТ-2023-з-7-6г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување - толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Силвана Симоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усовршување на германско-македонската толкувачката компетенција (подготовка, техники, стратегии, артикулација, интонација итн.). Напреден степен на техниката на бележење. Консекутивно и симултано толкување комплексни (6–7-минутни, одн. 10–11-минутни) говори. Протокол на однесување на толкувачот.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на техниките и на стратегиите за консекутивно и за симултано толкување преку постепено зголемување на времетраењето, на содржинската и на термилошката комплексност на говорите. Натамошен развој на вештините воведени во истоимениот предмет од претходните семестри. Различни видови толкување. Увезбување на фазите во толкувачкиот процес. Значенски, стилски и граматички правилно меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката. Фокусирање на релевантните содржински елементи и компримирање. Вежби за изразување. Синонимија, повеќезначност, хомонимија, паронимија. Збогатување на речникот и на општите познавања. Рамнотежа меѓу анализата, синтезата и меморирањето од една страна, и бележењето при консекутивното толкување, одн. временското растојание (désalage) при симултаното толкување од друга страна. Справување со темпото на говорење на излагачот, поделено внимание, симулирање конференции/организирање дебати, индивидуално подготвување и истражување на зададена тема, подготвување говори, толкување на автентични и неавтентични говори, совладување на стресот при јавен настап. Артикулација, дишење, глас, интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Толкување од германски јазик (B) на македонски јазик 2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Kalina, Sylvia	Strategische Prozesse beim Dolmetschen	Tübingen: Narr
		2.	Prunč, Erich	Einführung in die Translationswissenschaft	Selbstverlag: Graz
		3.	Симоска, Силвана	„Преведувањето наспрема толкувањето: Теоретски пристапи и дидактички последици“	Годишен зборник на Филолошкиот Факултет „Блаже Конески“, кн. 30, 2004-2005, 121-132.
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Schubert, Klaus	Übersetzen und Dolmetschen. Modelle, Methoden, Technologie	Tübingen: Narr
		2.	Andres, Dörte	Konsequitvdolmetschen und Notation	Peter Lang
	3.	Matyssek, Heinz	Handbuch der Notizentechnik	Heidelberg	

Реден број на прилогот: 40

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	ПИТ-2023-3-7-6ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Маргарита Велевска, редовен професор (симултано од француски на македонски) д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор (консекутивно од француски на македонски)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност на студентот да толкува консекутивно и симултано (македонски < > француски), прецизно да ја репродуцира содржината на оригиналните говори, користејќи соодветна терминологија и регистер. Способност за : (1) Активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, импровизирање, антиципирање, реформулирање на јазикот цел, поедноставување, генерализирање, парафразирање, девербализација, и др. Способност за меморирање и концентрација; (2) Применување на техниките на бележење (принципи и симболи) (А. Владеење на сопствен разработен систем од знаци и симболи за бележење на деловите од изворната порака; Б. Активна примена на системот на бележење при консекутивно толкување); (3) Владеење на техниката наречена <i>traduction à vue</i> и <i>chuchotage</i> ; (4) Истовремено извршување на повеќе задачи и поделено внимание; (5) Комуникациски способности. Способност за прилагодување на гласот, интонацијата и дикцијата кон ситуацијата; (6) Владеење со лексичко-граматичките специфичности на јазикот-цел (македонски и француски) – коректност во изразувањето; (7) Следење на дневно-политичките случувања во сите области, општа култура; (8) Правилно користење на техниката (кабина) при симултано толкување; (9) Симултано толкување на предавања, конференции, симпозиуми, дебати, и слично, како и коментирање преку анализа и синтеза на слушнатите информации				
11.	Содржина на предметната програма: Целосно совладување на техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски и на француски јазик; практикување на техниката на бележење и синтетизирање при толкувањето; консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени текстови на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики во изведбата на студентот, концентрација, меморија и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори. За Техниките на бележење : Методата на бележење на Розен, која се темели на седум основни принципи што треба да се почитуваат при бележење на пораката. Совладување на симултаното толкување, визуелно стимулирање, репродуцирање (<i>shadowing</i>) во кабина на ист текст, временско растојание (<i>décalage</i>), стратегија и цел, толкување на пишан текст и говор, однесување во кабина, бележење во кабина, симулирање конференции, индивидуално подготвување и истражување на дадена тема, организирање дебати, толкување на автентични и неавтентични говори, поттикнување на способностите, итн.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	

		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по предметот ТОЛКУВАЊЕ ОД ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (B) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Француски јазик и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		Година				
		1.	Seleskovitch, D. & Lederer, M.	Pédagogie raisonnée de l'interprétation	Didier érudition Opocce, Coll. Traductologie No4	1989
		2.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
		3.	Rozan	La prise de note en interprétation consécutive	Université de Genève	1959
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Jones, R.	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	1998	
	2.	Gillies, A.	Note-taking for Consecutive Interpreting, A short	Course St. Jerome Publishing	2005	
	3.	Pöschhacker, F	Introducing interpreting studies	Routledge, London	2004	

VIII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот: 43

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНТРАСТИВНА АНАЛИЗА НА МАКЕДОНСКИОТ И НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК ЗА ПРЕВЕДУВАЧИ И ТОЛКУВАЧИ 2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Милена Саздовска-Пигуловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Показува свесност за сличностите и разликите меѓу англискиот и македонскиот јазик на сите јазични рамништа. 2. Показува способност за примена на контрастивна анализа при преведување различни видови текст или како подготовка за толкување различни видови говор од англиски на македонски јазик и обратно. Применува вештини за истражување информации и корпуси (data mining) и за критичко оценување на изворите на начин што покажува професионален пристап во преведувачката и толкувачката професија. 3. Показува способност за самостојна контрастивна анализа во функција на решавање проблеми во процесот на преведување и толкување преку примена на комбинирани методи што ја зголемуваат автономноста и одговорноста на студентите за сопственото учење и интерактивни вежби преку кои студентите активно се вклучуваат во процесот на учење и истражување. Показува способност за примена на различни ресурси во насока на квалитетна контрастивна анализа.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за контрастивна анализа и нејзина примена во областа на преведувањето и толкувањето од теоретски и од практичен аспект; изучување различни теории и приоди во контрастивната лингвистика. Теоретски приод и практични вежби преку контрастивна анализа на различни јазични рамништа (лексичко, фразеолошко и семантичко рамниште, како и анализа на дискурс) заради утврдување сличности и разлики меѓу двата јазика. Анализа на пишувачки текст наспроти говорен чин во различни јазични ситуации и дискурс; анализа на сложенки, колокации, фразеолошки изрази, интернационализми, калки, терминологија, жаргон и друго. Примена на стекнатото знаење преку анализа на преводи на различни видови текст или при анализирање толкување на различни видови говор од англиски на македонски јазик и обратно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 поени	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 поени	
	17.3.	Активност и учество			10 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по Контрастивна анализа на македонскиот и на англискиот јазик за преведувачи и толкувачи 2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски јазик и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Milena Szdovska Pigulovska	Contrastive Analysis for Translators and Interpreters 2	(in print)	
		2.	Halliday, M. A. K.; Teubert, Wolfgang, Yallop, Collin; Cermakova, Anna	Lexicology and Corpus Linguistics: An Introduction	Continuum, London & New York	2004
		3.	Саздовска Пигуловска, Милена	Терминологија (контрастивна термилошка анализа)	Дата Понс	2021
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	O'Dell, Felicity; McCarthy, Michael	English Collocations in Use (Advanced)	Cambridge University Press	2017
		2.	O'Dell, Felicity; McCarthy, Michael	English Idioms in Use (Advanced)	Cambridge University Press	2010
		3.	Минова Ѓуркова, Лилјана	Стилистика	Мароп, Скопје	2003
		4.	Stefanovski, Ljupco	English Lexicology: A Coursebook	Skopje: Academic Press	2007

Реден број на прилогот: 43

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНТРАСТИВНА АНАЛИЗА НА МАКЕДОНСКИОТ И НА ГЕРМАНСКИОТ ЈАЗИК ЗА ПРЕВЕДУВАЧИ И ТОЛКУВАЧИ 2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-1Г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Емилија Бојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Поимна и терминолошка компетенција за контрастивната анализа/граматика. Идентификација на совпаѓањата, на сличностите и на разликите (контрастите) меѓу македонскиот и германскиот јазик на морфолошко, синтаксичко, лексичко и прагматско рамниште. Утврдување на изворите на инференциските грешки.				
11.	Содржина на предметната програма: Структура на јазичните единици: глас, фонема, морфема, збор, збороформа, група зборови, реченица и текст. Значенскоразликувачки и значенски јазични единици. Морфосинтакса: морфема и аломорф, поделба на морфемите; синтагма и парадигма; зборовни групи; менливи и неменливи зборови; глагол: конјугација. Поделба на глаголите. Лични и нелични глаголски форми; лице, број, глаголско време, начин, состојба, аспект (глаголски вид), начин на дејство, кажаност и прекажаност. Неглаголски менливи зборовни групи: поделба на именките, на придавките, на детерминаторите и на заменките. Флексија: деκлинација, образување множина, членување, компарација. Аналитичност и синтетичност. Одлики на текстот. Лексикологија: лексикографија, етимологија, фразеологија, ономастика итн. Семантика: сема, семема и семантема. Ономасиологија и семасиологија. Полисемија, метафора, метонимија, хомонимија, хомографија, хомофонија, синонимија, парафраза, антонимија, хиперонимија, хипонимија, холонимија и меронимија, паронимија. Зборообразување: деривација, композиција, конверзија итн. Лажни двојки. Прагматика: комуникациски чин и исказ.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит): вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар. Положен испит по Контрастивна анализа на македонскиот и на германскиот јазик за преведувачи и толкувачи 1.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски (и македонски)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Helbig, G. / Buscha, J.	<i>Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht</i>	Langenscheidt
		2.	Engel, Ulrich	<i>Deutsche Grammatik</i>	Groos
		3.	МиноваЃуркова, Ј.	<i>Синтакса на македонскиот стандарден јазик</i>	Магор
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Löbner, Sebastian	<i>Semantik. Eine Einführung</i>	De Gruyter
		2.	Meibauer, Jörg	<i>Pragmatik. Eine Einführung</i>	Stauffenburg
	3.	Бојковска, Стојка и др.	<i>Општа граматика на македонскиот јазик</i>	Просветно дело	

Реден број на прилогот: 43

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОНТРАСТИВНА АНАЛИЗА НА МАКЕДОНСКИОТ И НА ФРАНЦУСКИОТ ЈАЗИК ЗА ПРЕВЕДУВАЧИ И ТОЛКУВАЧИ 2			
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	д-р Ирина Бабамова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за разбирање и идентификување на разликите меѓу францускиот и македонскиот јазик (морфосинтаксичко ниво). Способност за изнаоѓање еквиваленти за специфични јазични реализации во едниот и во другиот јазик; Способност за примена на стекнатите знаења во преведувачкиот /толкувачкиот процес. Развивање способност за самостојно контрастивно анализирање на двата јазика.				
11.	Содржина на предметната програма: Утврдување разлики помеѓу францускиот (ФЈ) и македонскиот јазик (МЈ) во врска со значењата и употребата на најчестите предлози во ФЈ (<i>à, de, par, pour, en, dans</i>) и нивните еквиваленти во МЈ. Споредување специфични глаголски времиња и начини во ФЈ и во МЈ и утврдување преводни еквиваленти. Субјунктивот во ФЈ и неговите еквиваленти во МЈ. Сличности и разлики меѓу кондиционалот и можниот начин (потенцијалот) во ФЈ и во МЈ. Инфинитивните конструкции во ФЈ и нивните еквиваленти во МЈ со осврт на фактивните конструкции: <i>faire</i> + инфинитив, <i>laisser</i> + инфинитив. Искажување пасивно значење со конструкцијата <i>se faire</i> + инфинитив и нејзините еквиваленти во македонскиот јазик. Пасивни и безлични конструкции со <i>CE</i> во МЈ и нивните еквиваленти во ФЈ. Согласувањето на времињата во ФЈ наспроти МЈ.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен испитот по Контрастивна анализа на македонскиот и на францускиот јазик за преведувачи и толкувачи 1			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ђорђевиќ, Radmila	Uvod u kontrastiranje jezika	Филолошки факултет Универзитета у Београду, Београд
		2.	Велевска Маргарита	Инфинитивните конструкции во францускиот јазик и нивните еквиваленти во македонскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје
	3.	Бабамова, Ирина	Фактитивноста во францускиот и во македонскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Bérard E., Lavenne C.	Grammaire utile du français - modes d'emploi	Natier, Didier
		2.	Корубин, Благоја	На македонскограматички теми.	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“
3.	Минова Ѓуркова, Лилјана	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Радинг, Скопје		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АНГЛИСКИ ЈАЗИК Б8			
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	виш лектор м-р Магдалена Симионска со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Развивање на способноста за писмено и усно разбирање на скоро секаков вид текстови, како и видео и аудио записи; - Резимирање информации од различни јазични извори (текстови, аудио и видео записи) и способност да се презентираат информациите на кохерентен и концизен начин; - Развивање на способноста за течно, прецизно и софистицирано изразување со употреба на широк опсег на креативни техники при употреба на јазик; - Разликување на нијанси во значења, дури и во многу сложени ситуации (разликување на главни и споредни идеи, и детали во говор, текст, и тн.); - Одредување на клучни информации и податоци (препознавање на клучни зборови, теми, организациски зборови, изразени ставови во говор или текст, и тн.);				
11.	Содржина на предметната програма: Се увежбуваат сите четири јазични вештини: читање и слушање со разбирање, пишување и зборување. Се обработуваат автентични текстови со различна содржина. Посебен акцент се става на вокабуларот– зборообразување, колокации, идиоми, синоними и антоними, и нивната примена. Се усовршуваат граматичките структури преку подлабока анализа на нијансите во различни употреби на граматичките структури (член, глаголски времиња, прилози, придавки со предлози, бројни и небројни именки, преносни и непреносни глаголи, референцијалност, условни реченици). Се увежбува последователност и развивање на идеи, креативност во изразувањето и способност за концизно и кохерентно резимирање. Се увежбува структурата на синтаксичките единици и функции на елементите во реченицата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи		
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови	
	17.3.	Активност и учество		5 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	положен испит по предметот Англиски јазик Б7				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Sam McCarter	Ready for IELTS Student's Book	Macmillan	2017
		2.	Louis Rogers	Ready for IELTS Workbook	Macmillan	2017
		3.	Michael Vince & Amanda French	IELTS Language Practice	Macmillan	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Michael Swan, Catherine Walter	Oxford English Grammar Course: Advanced	Oxford University Press, Oxford	2019
		2.	Jane Short	Improve your Skills for IELTS Academic Reading C1	Macmillan	2014
		3.	Maurice Waite	Oxford Thesaurus of English	Oxford University Press	2004

Реден број на прилогот: 44

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК Б8			
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	д-р Силвана Симоска, редовен професор како носител на предметот и наставник, со странски лектор / соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на проблематиката со јазичните структури во текстови од општ карактер; анализа на изразувањето и резиме на германски текстови со граматичка анализа на истите; комуникативна компетенција (писмена и усна) на странскиот јазик; согледување и анализа на особеностите кај различни видови на литературни текстови, како и текстови од актуелните збиднувања во земјата чиј јазик се изучува; увежбување на кратенки и заемки. На крајот на VIII семестар студентот треба да стекне завидна комуникативна и зборообразувачка компетенција, како и способност за натамошно самостојно јазично усовршување, односно неговото знаење да соодветствува на рамништето C1 согласно Заседничката европска референтна рамка за јазиците.				
11.	Содржина на предметната програма: Предавања - зборообразување: поим, предмет, задачи и методи на зборообразувањето. Дијахронски преглед на зборообразувањето во германскиот јазик: Јакоб Грим, Херман Паул и др. Современи зборообразувачки теории. Зборообразувачки единици: бази и афикси (префикси, суфикси, циркумфикси, интерфикси/фуги). Зборообразувачки процеси и начини: детерминатива, координативна, синтетичка и посесивна композиција (комполит), експлицитна и имплицитна деривација (дериват), редукција (абревијација), конверзија (конвертат). Зборообразувачки обрасци (фонолошко-морфолошка форма и семантички образец) на комплексните германски именки, придавки, глаголи и прилози. Активни и некативни обрасци: контаминации, редупликации, реченични споенки, императивни сложенки. Зборообразувачка потенција: лексиконски vs. текстуални зборови (неологизми и оказионализми). Јазични вежби: Текстови со тематика која ги опфаќа општите подрачја за комуникација (патување, гости, клима, знаменитости, состаноци, преговори, водење записници, јавно говорење, деловна кореспонденција, биографија и интервју итн.); текстови од современи автори; написи од весници со политичка, економска, правна, медицинска и друга тематика; граматички содржини и вежби од морфологијата (форми на глаголот, разделни глаголи, рефлексивни глаголи, актив, пасив, коњунктив I и II, именки, придавки, предлози и др.), фонетиката (сегментална фонетика: изговор на различните гласови од мајчиниот јазик - ü, ö, ä и др.; акцент, интонација и др.), синтаксата (атрибут, атрибутивна реченица, пасив и пасивни конструкции, индиректен говор) и од лексикологијата/зборообразувањето (изведенки, сложенки, кратенки, фразеологизми, стилски варијанти, преобликување во текстот).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	120 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		

		16.3.	Домашно учење – задачи			
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бода		
	17.3.	Активност и учество		10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по предметот Германски јазик Б7			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koithan, Ute / Schmitz, Helen / Sieber, Tanja / Sonntag, Ralf	Aspekte neu C1	München: Klett-Langenscheidt	2016
		2.	Eichinger, Ludwig M.	Deutsche Wortbildung. Eine Einführung	Tübingen: Narr	2000
		3.	Fleischer, Wolfgang / Barz, Irmhild	Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache	Berlin/Boston: de Gruyter	⁴ 2012
		4.	Motsch, Wolfgang	Deutsche Wortbildung in Grundzügen	Berlin/New York: de Gruyter	² 2004
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Erben, Johannes	Einführung in die deutsche Wortbildungslehre	Berlin: Schmidt	⁵ 2006
		2.	Donalies, Elke	Die Wortbildung des Deutschen. Ein Überblick	Tübingen: Narr	² 2005
	3.	Simoska, Silvana	Gesundfutter statt Schnellgerichte. Neues zum alten Kompositionsmodell der deutschen Sprache	Skopje: Universität Hll. Kyrill und Method	2012	

Реден број на прилогот: 44

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК Б8				
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-2ф				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5	
8.	Наставник	Севда Лазаревска, лект				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за самостојно пребарување информации од различни извори и нивно писмено и усно презентирање по пат на експозеа, проекти и слично. Способност за образложено и структурирано усно и писмено изразување на личен став (аргументирање) со правилна примена на конекторите. Способност за употреба на различните јазични регистри. Способеност за изразување со леснотија, спонтаност и со стил приспособен на контекстот и на ситуацијата.					
11.	Содржина на предметната програма: Пишување есеј, составување дисертација, синтеза на текстови. Пишување формални (службени) писма. Разбирање и презентирање на подолги текстови со покомплексна содржина од дебати, експозеа со правилна употреба на логички конектори. Користење на аудиовизуелни материјали од програмата на франкофонскиот канал TV5 и други телевизиски различни области. Разбирање на телевизиски емисии, интервјуа, дебати, филмови. Усно изразување во форма на дискусии, и радио канали. Писмено и усно разбирање текстови од различен вид (дескриптивни, наративни, аргументативни ...) со комплексна структура и со различни стилски средства. Употреба на широк спектар на идиоматски изрази и на различни јазични регистри во писмена и усна комуникација. Индивидуален или групен проект. Медијација (писмено и усно јазично посредување): реформулирање, парафразирање, резимирање, синтеза на текстови, преведување и толкување...					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+8				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи			
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (писмен и устен испит)			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Современ француски јазик 7			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	S. Anthony, Fabien Delcambre, T. Heranic, Fabien Olivry, O. Quévieux, L. Redmond, A. Soucé	Odyssée B2 (учебник и работна тетратка) или други методи за учење француски јазик	CLE International
	2.	C-M. Beaujeu, A.Carlier, R. Mimran, M. Torres, J.Vrillaud-Meunier	Grammaire -350 Exercices Niveau supérieur II	Hachette	1991
	3.	Claire Miquel	Vocabulaire progressif du français, niveau perfectionnement avec 675 exercices	CLE International	2015
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		C.Abbadie B.Chovelon M.-H.Morsel	L'expression française écrite et orale	PUG	2002
2.	Descotes Genon,C.; Morsel, M.-H. ; Richou, C.	L'Exercisier - Manuel d'expression française	PUG	2011	
3.	Интернет страници	http://apprendre.tv5monde.com/ http://www.bonjourdefrance.com/ https://capsurlefle.com/ https://leflepourlescurieux.fr			
			Дела од современи француски и франкофонски автори / француски и франкофонски филмови		

Реден број на прилогот: 45

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-5а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	5
8.	Наставник	виш лектор м-р Магдалена Симионска со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - совладување стратегии за поефикасно пренесување на посложено структурирани говори – сегментација на сложени синтаксички конструкции, експликација, компримирање информации; - симултано толкување на автенични комплексни говори изнесени во читана форма при обраќања на високи политички претставници во траење до 15 мин, а консекутивно толкување на говори во траење до 6 минути; - создавање на значителен јазичен корпус од областа на политиката, економијата, правото, техниката, медицината и од други области со јасно дефинирани принципи и стратегии на истражување; - стекнување познавања за практични работи во врска со професијата (договори со клиентите, контакти со делегатите, справување со проблеми, протоколи, професионална етика).				
11.	Содржина на предметната програма: - симултано и консекутивно толкување на специфични теми, на реторички побогати и посложени говори на актуелни теми, свечени говори по различни поводи (инаугурација, прослава на јубилеј, комеморација) и слично; - индивидуално подготвување и истражување на студентите, експозеа, организирање на повеќејазични дебати, гостувања; - методологија за подготвување на толкувачот за конференција; - увид и коментари; - поттикнување на способностите, специфичните стратегии и тактики; - гостување на родени говорители (од најразлични професии) кои имаат излагање на мајчиниот јазик, како и дебатирање со присутните слушатели, а студентите толкувачи вршат консекутивен и симултан превод; - стекнување со техники и вештини за толкување спонтано изнесени говори и нивна практична примена; - инсценирање дебати на студентите, евалуација од страна на студентите и од наставниците.				
12.	Методи на учење: вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење	10 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по предметот Толкување од македонски јазик на англиски јазик (Б) и обратно 3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jones, Roderick	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	2002
		2.	Hendrickx, Paul V.	Simultaneous Interpreting: A Practice Book	London: Longman	1971
		3.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nolan, James	Interpretation: Techniques and Exercises	Multilingual Matters	2005
		2.	Kelly, L.G.	The True Interpreter	New York : St. Martin Press	1979
	3.	база на говори на ГД за толкување	Speech Repository, http://www.multilingualspeeches.tv/scic/portal/speech-repository			

Реден број на прилогот: 45

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 4				
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-5г				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување - толкување				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус				
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5	
8.	Наставник	проф. д-р Силвана Симоска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усовршување на македонско-германската и на германско-македонската толкувачката компетенција (подготовка, техники, стратегии, артикулација, интонација итн.). Напреден степен на техниката на бележење. Консекутивно и симултано толкување комплексни (6–7-минутни, одн. 10–11-минутни) говори. Протокол на однесување на толкувачот.					
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на техниките и на стратегиите за консекутивно и за симултано толкување преку постепено зголемување на времетраењето, на содржинската и на термилошката комплексност на говорите. Натомошен развој на вештините воведени во истоимениот предмет од претходните семестри. Различни видови толкување. Увешбување на фазите во толкувачкиот процес. Значенски, стилски и граматички правилно меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката. Фокусирање на релевантните содржински елементи и компримирање. Вежби за изразување. Синонимија, повеќезначност, хомонимија, паронимија. Збогатување на речникот и на општите познавања. Рамнотежа меѓу анализата, синтезата и меморирањето од една страна, и бележењето при консекутивното толкување, одн. временското растојание (décalage) при симултаното толкување од друга страна. Релејно толкување: толкување на толкуван говор. Справување со темпото на говорене на излагачот, толкување со текст во кабина, поделено внимание, симулирање конференции/организирање дебати, индивидуално подготвување и истражување на зададена тема, подготвување говори, толкување на автентични и неавтентични говори, совладување на стресот при јавен настап. Артикулација, дишење, глас, интонација.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа				
14.	Распределба на расположивото време	2+6				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	10 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Толкување од македонски на германски јазик (B) и обратно 3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Kalina, Sylvia	Strategische Prozesse beim Dolmetschen	Tübingen: Narr
		2.	Prunč, Erich	Einführung in die Translationswissenschaft	Selbstverlag: Graz
	3.	Симоска, Силвана	„Преведувањето наспрема толкувањето: Теоретски пристапи и дидактички последици“	Годишен зборник на Филолошкиот Факултет „Блаже Конески“, кн. 30, 2004-2005, 121-132.	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Schubert, Klaus	Übersetzen und Dolmetschen. Modelle, Methoden, Technologie	Tübingen: Narr
		2.	Andres, Dörte	Konsequenzdolmetschen und Notation	Peter Lang
3.	Matyssek, Heinz	Handbuch der Notizentechnik	Heidelberg		

Реден број на прилогот: 45

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-5ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	5
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор (консекутивно од француски на македонски и обратно, симултано од македонски на француски) д-р Маргарита Велевска, редовен професор (симултано од француски на македонски)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност на студентот да толкува консекутивно и симултано (македонски < > француски), прецизно да ја репродуцира содржината на оригиналните говори, користејќи соодветна терминологија и регистер. Способност за : (1) Активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, импровизирање, антиципирање, реформулирање на јазикот цел, поедноставување, генерализирање, парафразирање, девербализација, и др. Способност за меморирање и концентрација; (2) Применување на техниките на бележење (принципи и симболи) (А. Владеење на сопствен разработен систем од знаци и симболи за бележење на деловите од изворната порака; Б. Активна примена на системот на бележење при консекутивно толкување); (3) Владеење на техниката наречена <i>traduction à vue</i> и <i>chuchotage</i> ; (4) Истовремено извршување на повеќе задачи и поделено внимание; (5) Комуникациски способности. Способност за прилагодување на гласот, интонацијата и дикцијата кон ситуацијата; (6) Владеење со лексичко-граматичките специфичности на јазикот-цел (македонски и француски) – коректност во изразувањето; (7) Следење на дневно-политичките случувања во сите области, општа култура; (8) Правилно користење на техниката (кабина) при симултано толкување; (9) Симултано толкување на предавања, конференции, симпозиуми, дебати, и слично, како и коментирање преку анализа и синтеза на слушнатите информации.				
11.	Содржина на предметната програма: Целосно совладување на техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски и на француски јазик; практикување на техниката на бележење и синтетизирање при толкувањето; консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени текстови на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики во изведбата на студентот, концентрација, меморија и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори. За Техниките на бележење : Методата на бележење на Розен, која се темели на седум основни принципи што треба да се почитуваат при бележење на пораката. Совладување на симултаното толкување, визуелно стимулирање, репродуцирање (<i>shadowing</i>) во кабина на ист текст, временско растојание (<i>décalage</i>), стратегија и цел, толкување на пишан текст и говор, однесување во кабина, бележење во кабина, симулирање конференции, индивидуално подготвување и истражување на дадена тема, организирање дебати, толкување на автентични и неавтентични говори, поттикнување на способностите, итн.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	90 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	

		16.3.	Домашно учење – задачи		10 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по предметот ТОЛКУВАЊЕ ОД МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК НА ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (Б) И ОБРАТНО 3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Француски јазик и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Seleskovitch, D. & Lederer, M.	Pédagogie raisonnée de l'interprétation	Didier érudition Opocce, Coll. Traductologie No4	1989
		2.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
		3.	Rozan	La prise de note en interprétation consécutive	Université de Genève	1959
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jones, R.	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	1998
		2.	Gillies, A.	Note-taking for Consecutive Interpreting, A short	Course St. Jerome Publishing	2005
		3.	Pöchhacker, F	Introducing interpreting studies	Routledge, London	2004

Реден број на прилогот: 46

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД АНГЛИСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-6а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	виш лектор м-р Магдалена Симионска со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - совладување стратегии за поефикасно пренесување на посложено структурирани говори – сегментација на сложени синтаксички конструкции, експликација, компримирање информации; - симултано толкување на автенични комплексни говори изнесени во читана форма при обраќања на високи политички претставници во траење до 15 мин, а консекутивно толкување на говори во траење до 6 минути; - создавање на значителен јазичен корпус од областа на политиката, економијата, правото, техниката, медицината и од други области со јасно дефинирани принципи и стратегии на истражување; - стекнување познавања за практични работи во врска со професијата (договори со клиентите, контакти со делегатите, справување со проблеми, протоколи, професионална етика).				
11.	Содржина на предметната програма: - симултано и консекутивно толкување на специфични теми, на реторички побогати и посложени говори на актуелни теми, свечени говори по различни поводи (инаугурација, прослава на јубилеј, комеморација) и слично; - индивидуално подготвување и истражување на студентите, експозеа, организирање на повеќејазични дебати, гостувања; - методологија за подготвување на толкувачот за конференција; - увид и коментари; - поттикнување на способностите, специфичните стратегии и тактики; - гостување на родени говорители (од најразлични професии) кои имаат излагање на мајчиниот јазик, како и дебатирање со присутните слушатели, а студентите толкувачи вршат консекутивен и симултан превод; - стекнување со техники и вештини за толкување спонтано изнесени говори и нивна практична примена; - инсценирање дебати на студентите, евалуација од страна на студентите и од наставниците.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по предметот Толкување од англиски јазик (B) на македонски јазик 3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски и македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jones, Roderick	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome	2002
		2.	Hendrickx, Paul V.	Simultaneous Interpreting: A Practice Book	London: Longman	1971
	3.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Nolan, James	Interpretation: Techniques and Exercises	Multilingual Matters	2005
		2.	Kelly, L.G.	The True Interpreter	New York : St. Martin Press	1979
3.	база на говори на ГД за толкување	Speech Repository, http://www.multilingualspeeches.tv/scic/portal/speech-repository				

Реден број на прилогот: 46

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	ПИТ-2023-з-8-6г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување - толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Силвана Симоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усовршување на германско-македонската толкувачката компетенција (подготовка, техники, стратегии, артикулација, интонација итн.). Напреден степен на техниката на бележење. Консекутивно и симултано толкување комплексни (6–7-минутни, одн. 10–11-минутни) говори. Протокол на однесување на толкувачот.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на техниките и на стратегиите за консекутивно и за симултано толкување преку постепено зголемување на времетраењето, на содржинската и на термилошката комплексност на говорите. Натамошен развој на вештините воведени во истоимениот предмет од претходните семестри. Различни видови толкување. Увезбување на фазите во толкувачкиот процес. Значенски, стилски и граматички правилно меѓујазично и меѓукултурно пренесување на пораката. Фокусирање на релевантните содржински елементи и компримирање. Вежби за изразување. Синонимија, повеќезначност, хомонимија, паронимија. Збогатување на речникот и на општите познавања. Рамнотежа меѓу анализата, синтезата и меморирањето од една страна, и бележењето при консекутивното толкување, одн. временското растојание (désalage) при симултаното толкување од друга страна. Справување со темпото на говорење на излагачот, поделено внимание, симулирање конференции/организирање дебати, индивидуално подготвување и истражување на зададена тема, подготвување говори, толкување на автентични и неавтентични говори, совладување на стресот при јавен настап. Артикулација, дишење, глас, интонација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 бода	
	17.3.	Активност и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Толкување од германски јазик (B) на македонски јазик 3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Kalina, Sylvia	Strategische Prozesse beim Dolmetschen	Tübingen: Narr
		2.	Prunč, Erich	Einführung in die Translationswissenschaft	Selbstverlag: Graz
	3.	Симоска, Силвана	„Преведувањето наспрема толкувањето: Теоретски пристапи и дидактички последици“	Годишен зборник на Филолошкиот Факултет „Блаже Конески“, кн. 30, 2004-2005, 121-132.	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Schubert, Klaus	Übersetzen und Dolmetschen. Modelle, Methoden, Technologie	Tübingen: Narr
		2.	Andres, Dörte	Konsequitvdolmetschen und Notation	Peter Lang
3.	Matyssek, Heinz	Handbuch der Notizentechnik	Heidelberg		

Реден број на прилогот: 46

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТОЛКУВАЊЕ ОД ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (В) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	ПИТ-2023-3-8-6ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување – толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Маргарита Велевска, редовен професор (симултано од француски на македонски) д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор (консекутивно од француски на македонски)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност на студентот да толкува консекутивно и симултано (македонски < > француски), прецизно да ја репродуцира содржината на оригиналните говори, користејќи соодветна терминологија и регистер. Способност за : (1) Активно слушање, анализирање, разбирање, синтетизирање, импровизирање, антиципирање, реформулирање на јазикот цел, поедноставување, генерализирање, парафразирање, девербализација, и др. Способност за меморирање и концентрација; (2) Применување на техниките на бележење (принципи и симболи) (А. Владеење на сопствен разработен систем од знаци и симболи за бележење на деловите од изворната порака; Б. Активна примена на системот на бележење при консекутивно толкување); (3) Владеење на техниката наречена <i>traduction à vue</i> и <i>chuchotage</i> ; (4) Истовремено извршување на повеќе задачи и поделено внимание; (5) Комуникациски способности. Способност за прилагодување на гласот, интонацијата и дикцијата кон ситуацијата; (6) Владеење со лексичко-граматичките специфичности на јазикот-цел (македонски и француски) – коректност во изразувањето; (7) Следење на дневно-политичките случувања во сите области, општа култура; (8) Правилно користење на техниката (кабина) при симултано толкување; (9) Симултано толкување на предавања, конференции, симпозиуми, дебати, и слично, како и коментирање преку анализа и синтеза на слушнатите информации.				
11.	Содржина на предметната програма: Целосно совладување на техниката на консекутивното толкување со вежбање на концентрацијата и меморијата на студентот на македонски и на француски јазик; практикување на техниката на бележење и синтетизирање при толкувањето; консекутивно толкување на општи и поедноставни, а потоа на сложени текстови на актуелни теми со бележење; увид во држењето и другите карактеристики во изведбата на студентот, концентрација, меморија и др.; усовршување на вокабуларот и нивото на јазикот; толкување на автентични и неавтентични говори. За Техниките на бележење : Методата на бележење на Розен, која се темели на седум основни принципи што треба да се почитуваат при бележење на пораката. Совладување на симултаното толкување, визуелно стимулирање, репродуцирање (<i>shadowing</i>) во кабина на ист текст, временско растојание (<i>décalage</i>), стратегија и цел, толкување на пишан текст и говор, однесување во кабина, бележење во кабина, симулирање конференции, индивидуално подготвување и истражување на дадена тема, организирање дебати, толкување на автентични и неавтентични говори, поттикнување на способностите, итн				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	

		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Положен испит по предметот ТОЛКУВАЊЕ ОД ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК (B) НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 3		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Француски јазик и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Seleskovitch, D. & Lederer, M.	Pédagogie raisonnée de l'interprétation	Didier érudition Opoc, Coll. Traductologie No4
		2.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company
		3.	Rozan	La prise de note en interprétation consécutive	Université de Genève
		1989			1995
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Jones, R.	Conference Interpreting Explained	Manchester : St. Jerome
		2.	Gillies, A.	Note-taking for Consecutive Interpreting, A short	Course St. Jerome Publishing
		3.	Pöschhacker, F	Introducing interpreting studies	Routledge, London
1998				2005	

Прилог бр. 3.б.
Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 1

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 1

ВТОРА ГОДИНА

III СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот: 1

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 1 (ИКТ)			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-3-1			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Цветкоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основната терминологија од областа на информатичките технологии, електронските комуникации и аудиовизуелните медиуми				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со основните термини од областа на информатичките технологии, електронските комуникации и аудиовизуелните медиуми Запознавање со основните концепти за локализација на софтверски производи Создавање термилошка база на податоци од специјализирана ИКТ-терминологија со соодветни софтверски алатки				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество		20	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Николче Мицкоски	Терминологијата од областа на информатичкото општество во македонскиот јазик: дефинирање и создавање термилошки бази на податоци	Докторска дисертација	2021
		2.	Министерство за информатичко општество	Поимник на македонски зборови од областа на информатичката технологија	Министерство за информатичко општество	2009
		3.	International Electrotechnical Commission	Electropedia: The World's Online Electrotechnical Vocabulary	International Electrotechnical Commission	
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.		Макропроект „Македонска научна и стручна терминологија“	МАНУ	Долгорочен проект	
	2.	Зозе Мургоски	Речник на интернет термини	Зозе Мургоски	2010	
3.						

Реден број на прилогот: 2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДВОНАСОЧНО ТОЛКУВАЊЕ – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-3-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · - Преку усни вежби, да се утврди подобноста на студентот за вршење на устен превод, т.е. толкување; · - Развивање способност за активирање и соодветно користење на компетенциите утврдени со предметот Подготовка за преведување и толкување; · - Развивање способност за толкување на кратки содржини (говор) од македонски на англиски јазик и обратно; · - Развивање способност за коректно изразување на англиски и на македонски јазик и за добро владеење на лексичките, граматичките и цивилизациско-културните специфичности на англискиот и на македонскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: · Проверка на јазичната компетенција на македонски и на странски јазик, говорната компетенција, квалитет на гласот, општата наобразба и познавањето на актуелни настани преку претежно усни вежби. Особен акцент се става на меморирањето подолги секвенци, со едновремено воведување во техниката на бележењето. Се работат вежби со слушање и со разбирање на говор и куси актуелни текстови, вежби за спонтано преведување, вовед во релејно толкување, консекутивно толкување со и без техника на бележење.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	0	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	75 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 поени		
	17.3.	Активност и учество	5 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20	Јазик на кој се изведува наставата	англиски и македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација			
22	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Jones, R	Conference Interpreting Explained	Manchester: St. Jerome
		2.	Lee, J., Buzo, A.	Community Language Interpreting: A Workbook	The Federation Press
		3.	Phelan, M.	The Interpreter's Resource	Multilingual Matters Ltd
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Mason, I.	Dialogue Interpreting, Special Issue of The Translator, (Volume 5/2, 1999)	Manchester, St. Jerome
		2.	Kautz, U.	Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens	Goethe Institut
	3.				

Реден број на прилогот: 2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДВОНАСОЧНО ТОЛКУВАЊЕ – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-3-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Силвана Симоска, редовен професор како косител со соработник			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се стекне со основните вештини за толкување/преведување и да се утврди неговата подобност за толкување.				
11.	Содржина на предметната програма: Проверка на јазичната компетенција во однос на германскиот и на македонскиот јазик, како и на комуникациската компетенција, фелксбилноста, квалитетот на гласот, културата на говорот, општата наобразбата на кандидатот и способноста да работи под притисок (јавен настап). Структура на говорот: вовед, главен дел, заклучок. Се работат вежби за поттикнување на меморијата и на концентрацијата со слушање и разбирање на импровизирани и автентични говори. Особен акцент се става на методологијата за меморирање подолги секвенци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски/македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kalina, Sylvia	Strategische Prozesse beim Dolmetschen	Narr	1998
		2.	Pöchhacker, Franz	Simultandolmetschen als komplexes Handeln	Narr	1994
	3.	Симоска, Силвана	„Преведувањето наспрема толкувањето: Теоретски пристапи и дидактички последици“	Годишен зборник на Филолошкиот Факултет „Блаже Конески“, кн. 30, 2004-2005, 121-132.	2004/2005	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Schubert, Klaus	Übersetzen und Dolmetschen. Modelle, Methoden, Technologie	Narr	2003
		2.				
3.						

Реден број на прилогот: 2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДВОНАСОЧНО ТОЛКУВАЊЕ – ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-3-2ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Милена Касапоска-Чадловска, доцент			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Постепено да се воведува и подготви студентот за вршење устен превод, т. н. traduction/interprétation de liaison, при тоа тој да воспостави најсоодвена и природна комуникација меѓу деловни партнери или др. лица коишто не се служат со ист јазик. Способност за активирање и ефикасно користење на својта општа култура и знаење. Способност за толкување на кратки содржини (говор) од македонски на француски јазик и обратно, способност за коректно изразување на француски и македонски јазик и добро владеење на лексичките, граматичките и цивилизациско-културните специфичности на францускиот и македонскиот јазик. Комуникациски способности, способност за меморирање и концентрација.				
11.	Содржина на предметната програма: · Проверка на јазичната компетенција на македонски и на француски јазик, говорна компетенција, квалитет на гласот, општа наобразба и познавање на тековните настани преку претежно усни вежби. Особен акцент се става на меморирањето подолги секвенци, со едновремено воведување на техниката на бележење за консекутивно толкување. Се работат вежби со слушање и разбирање на говор и куси актуелни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	0 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Француски јазик и македонски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Pöchhacker, F.	Introducing interpreting studies	Routledge, London	2004
		2.	Jones, R.	Conference Interpreting Explained	St. Jerome Publishing, Manchester	1998
		3.	Gile, D.	Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training	Amsterdam: Benjamin's Publishing Company	1995
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mason, I.	Dialogue Interpreting, Special Issue of The Translator, (Volume 5/2, 1999)	St. Jerome, Manchester,	1999
		2.	Seleskovitch, D. & Lederer, M.	Pédagogie raisonnée de l'interprétation	Didier érudition Opocce, Coll. Traductologie No4	1989
	3.					

Реден број на прилогот: 3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 2 (ПОЛИТИКА) – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-4-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески“- Скопје, Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	М-р Сања Гавриловска, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Стекнување основни знаења од областа на политичките науки; оспособување на студентите да дискутираат на теми од политичката теорија и практика оспособување на студентите да ги применат знаењата од оваа област при преведувањето текстови со политичка содржина.				
11.	Содржина на предметната програма: Терминологија од областа на политиката :Демократија, Граѓански права и слободи, Плурализам, Избори, Јавно мислење, Јавни медиуми, Министерство за надворешни работи, Дипломатија, Амбасадори, Дипломатска кореспонденција, Спогодби и други интернационални договори, Уставот на Република Северна Македонија, Уставот на САД и др.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни задачи, глосари, домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cvetanovska D.	Political Studies and Foreign Policy	Универзитет Св. Кирил и Методиј-Скопје	1999
		2.	Cvetanovska D.	Political Studies	Универзитет Св. Кирил и Методиј-Скопје	1997
		3.	Mc Lean I.	Oxford concise Dictionary of Politics	Oxford University Press	1996
				Мургоски З. Голем англиско македонски речник	Мургоски З.	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.						
2.						
	3.					

Реден број на прилогот: 3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 2 (ПОЛИТИКА) – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-4-1г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Зорица Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Редовно и активно учество на наставата и изработка на домашни задачи.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување теоретски и практични знаења и вештини за преведување на текстови од областа на политичките науки; Автентични и дидактички текстови од областа на политичките науки; Усвојување на најактуелните стратегии при преведувањето текстови од областа на политичките науки; Проширување на вокабуларот со термини од областа на политичките науки со посебен акцент на преведувањето за ЕУ; Развивање на општа транслаторска компетенција во македонскиот и германскиот јазик и обратно.				
11.	Содржина на предметната програма: Способност за разбирање, обработка и преведување на текстови од областа на политичките науки; Стекнување компетенции за стручната терминологија од областа на политичките науки; Стекнување општи знаења од областа на политичките науки од германскојазичниот наспрема македонскиот културен простор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и германски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gerzymisch-Arbogast, Heidrun/Mudersbach, Klaus	Methoden des wissenschaftlichen Übersetzens. Tübingen	Tübingen: Narr	1998
		2.	Schmidt, Manfred Gustav	Wörterbuch zur Politik	3., überarbeitete und erweiterte Auflage, Kröner, Stuttgart	2010
	3.	Готрон, Жан Клод	Европско право	Скопје, Конгресен сервисен центар	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koller, Werner	Einführung in die Übersetzungswissenschaft	Heidelberg: Quelle und Mayer	2004
		2.	Reiß, Katharina	Texttyp und Übersetzungsmethode	Heidelberg. Julius Gross Vlg.	1993
3.	Paul Noack, Theo Stammen (Hrsg.)	Grundbegriffe der politikwissenschaftlichen Fachsprache	München : Ehrenwirth	1976		

Реден број на прилогот: 3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 2 (ПОЛИТИКА) - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-4-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаење и разбирање на политички текстови кои го третираат политичкиот систем во Франција и во франкофонските земји (Франција, Белгија, Швајцарија, Канада). Стекнување вештини за идентификување/препознавање, објаснување и анализирање на проблемите при преведување на политички текстови од француски на македонски јазик и обратно. Стекнување вештини студентите сами да донесуваат одлуки и решенија во врска со изборот и примената на преведувачки решенија во процесот на преведувањето на политички текстови од француски на македонски јазик и обратно. Развивање способност за критичка анализа на политички текстови напишани на француски јазик, како и користење терминолошки бази и креирање поимници.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими и концепти на <i>Терминологија</i> . Дефиниција за термин. Називот и поимот како елементи на терминот. Поимот на политика и терминолошки разграничувања. Видови политички ситеми. Политичкиот систем на Франција и во некои франкофонски земји. Петтата република на Франција и нејзините институции. Видови на власт : извршна, законодавна и судска власт. Видови изборите (претседателски, парламентарни, регионални, општински). Политички партии во Франција. Политичките институции на Европската унија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски јазик и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	L'Homme, Marie-Claude	La terminologie, principes et techniques	Presses de l'Université de Montréal	2004
		2.	Dormagen, Jean-Yves - Mouchard, Daniel	Introduction a la sociologie politique	De Boeck, Louvainla-Neuve	2008
		3.	Louis-Naud Pierre	Introduction à la science politique	Université Victor Segalen - Bordeaux 2 2004	http://fsjp.ucad.sn/activite/sc po/louis intro.pdf
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		FranceTerme, Dispositif d'enrichissement de la langue française	Commission générale de terminologie et de néologie	Веб страница
		2.		iate – European Union terminology	European Union	https://iate.europa.eu/
	3.		Le grand dictionnaire terminologique, Banque de dépannage linguistique, Lexiques et Vocabulaires	Office québécois de la langue française	Веб страница	

Реден број на прилогот: 4

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЧКИ АЛАТКИ			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-4-2			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милена Саздовска-Пигуловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>(1) Показува знаења и вештини во примена на разновидни алатки и ресурси што се користат во процесот на преведување со цел напредно пребарување информации (information mining competence) и пребарување терминологија (terminological subcompetence): повеќејазични онлајн термилошки бази на податоци, онлајн корпуси и алатки, печатени и онлајн речници, поимници, прирачници за преведување, публикации и стручна литература, како и други ресурси преку примена на информатичка технологија;</p> <p>(2) Показува знаења и вештини за примена на технологија и софтверски алатки во процесот на преведување и уредување терминологија (technological competence):</p> <ul style="list-style-type: none"> - компјутерски-потпомогнато преведување текст (CAT Tools) со софтверски алатки (SDL Trados Studio, MemoQ, Wordfast) и веб алатки (Wordfast Anywhere, MemSource, WordBee), машинско преведување и уредување/ревизија на текст (machine translation post-editing), компјутерска технологија за јазично истражување, софтверски екосистеми и платформи во областа на преведувањето (emerging technological ecosystems in translation), корпусна лингвистика; - интегрирање машинско преведување во софтверски алатки за компјутерски-потпомогнато преведување текст за различни јазични комбинации со македонски јазик; - изработка на дигитални термилошки поимници и уредување терминологија (MultiTerm) и нивно импортирање/експортирање во дигитални термилошки бази; - управување со преведувачки проект: примена на софтвер за онлајн проекти, планирање фази на преведувачки проект (translation workflow), постапки за контрола на квалитет на преводот (quality assurance), запознавање со професионални стандарди, трендови и барања на преведувачкиот пазар (professional competence) и друго. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Примена и спој на соодветен теоретски и методолошки приод со практиката преку вовед во дигитални технологии и алатки за преведување и нивна примена во преведување текст, во управување со повеќејазична терминологија, во напредно пребарување информации и во симулација на преведувачки проект, истражување во актуелни области од преведувањето со голема практична примена, интерактивно вклучување во колаборативно преведување, изработка на дигитални термилошки бази на податоци преку примена на онлајн алатки и ресурси, изработка на преведувачки мемории и јазични корпуси со примена во преведување и истражувачки проекти, запознавање со меѓународни проекти за преведувачки алатки и технологии, итн. Вежбите опфаќаат преведување текстови и истражување терминологија во различни области (пр. право, политика, Европска Унија, економија, финансии, бизнис, образование, информатичка технологија, итн.), при што се застапени различни видови текст.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15 часови

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 поени		
	17.3.	Активност и учество	10 поени		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик и англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Милена Саздовска-Пигуловска	Практикум по преведувачки алатки	(во подготовка)
		2.	Quah, C. K. (2006)	Translation and Technology	Palgrave Macmillan
	3.	Bowker, L.	Computer-Aided Translation Technology: a Practical introduction	University of Ottawa Press	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Austermuhl, F.	Electronic tools for translators	Manchester: St. Jerome
		2.	Mitchell-Schitevoerder, R.	A Project-Based Approach to Translation Technology	London & New York: Routledge
		3.	Alcina, A.	Translation Technologies: Scope, Tools and Resources	International Journal on Translation Studies
	4.	Fisher A, Exley K, Ciobanu D.	Using Technology to Support Learning and Teaching. Key guides for effective teaching in Higher Education	London & New York: Routledge	

Реден број на прилогот: 5

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 3 (ПРАВО) – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-5-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет, „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	м-р Сања Гавриловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со основните поими на правото и правните системи во Велика Британија и САД ; стекнување теориски и практични знаења и вештини за преведување текстови од областа на правото;збогатување на вокабуларот со термини од областа на правото.				
11.	Содржина на предметната програма: Извори на англиското право, Граѓанско и јавно право, Судски институции, Правната професија, Договори, Кривично право, Кривична постапка, Видови одбрана, Граѓански деликти, Доверителски односи, Стварно право.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Gavrilovska, S.	“English for Law Students”	Ss. Cyril and Methodius	2005	
		2.	Giffis, S.	“Law Dictionary”	Barron`s Educational series Inc.	1991	
		3.	Walker, D.	“The Oxford Companion to Law”	Oxford University Press	1980	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
		3.					

Реден број на прилогот: 5

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 3 (ПРАВО) - ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-5-1г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС - кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со правната терминологија. Запознавање со медиумите за пребарување и за истражување поими и термини. Спесобност за споредба на термините од областа на правото во германскиот и во македонскиот јазик. Спесобност за решавање на преведувачко-толкувачки тешкотии и проблеми и за примена на стратегии за нивното решавање. Спесобност за анализа на терминологијата како огледало на успешната примена на преведувачката и на толкувачката вештина. Спесобност за преведувачко-толкувачка анализа на говорен и на пишуван текст од областа на правото. Примена на теоретското знаење во преведувачко-толкувачката практика.				
11.	Содржина на предметната програма: Термин, поим и надворешнојазична дејствителност. Семантички триаголник. Поимен обем (екстензија) и поимна содржина (интензија). Термин, терминоид (жаргонски термин) и општојазичен израз. Терминологија. Правна терминологија. Формални, семантички, прагматски, социјалнолингвистички аспекти на правната терминологија. Правната терминологија од преведувачки и од толкувачки аспект. Начела на употребата на правните термини: разбирливост, еднозначност и конзистенција. Терминолошка стандардизација и терминолошко нормирање. Денотативни и конотативни значенско-поимни релации. Меѓујазично терминолошко контрастирање на значенско-поимните еквиваленциски релации: однос еден спрема еден, конвергенција, дивергенција итн. Својства, форми и начела на организација на државата, видови државни органи; системот на правото (правни гранки и установи), вовед во современите правни системи и во современи теоретски концепции на владеењето на правото преку споредба на документи од истата област и со истата намена. Правните и судските системи на Македонија, на Германија, на Австрија, на Швајцарија и на Европската Унија. Преведување правни текстови од прагматско-комуникациски аспект. Изготвување двојазични поимници. Доследна употреба на правната терминологија во пишуваниот и во говорениот текст. Преведувачко-толкувачки тершкотии и проблеми при употреба на правната терминологијата и стратегии за нивното решавање. Терминологијата како поле на кое може да се ограничи напливот на туѓојазични влијанија врз македонскиот јазик. Терминологијата како огледало на успешната примена на преведувачката и на толкувачката вештина.				
12.	Методи на учење:предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, самостојно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1 + 1 (неделен фонд)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		15 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови

		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување: евалуација, самоевалуација				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Stolze, Radegundis	Praxishandbuch Urkunden-übersetzung. <i>Fertigkeiten - Terminologie - Rechtssprache</i>	Stauffenburg
	2.	Бојковска, Емилија; Авдик, Емина	Терминологијата од преведувачки и толкувачки аспект. Саздовска-Пигуловска, Милена; Поповска, Солзица (уредници): <i>Прирачник со наставни активности по терминологијата во предметите во наставата по преведување и толкување, стр. 19–36.</i>	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	2021
	3.	Simonnæs, Ingrid	Basiswissen deutsches Recht für Übersetzer: Mit Übersetzungs-übungen und Verständnisfragen	Frank & Timme	2015
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.	Thormann, Isabelle / Hausbrandt, Jana	Rechtssprache: klar und verständlich für Dolmetscher, Übersetzer, Germanisten und andere Nichtjuristen	BDÜ Weiterbildung s- und Fachverlags-gesellschaft mbH	2016	

		1.	Бојковска, Емилија; Авдик, Емина	Влијанието на другите јазици врз македонскиот – македонскиот јазик во распон меѓу домашното и туѓото“. <i>Зборник на XLVIII Меѓународна научна конференција на LI Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура</i> . Охрид, 3.–4.9.2021.	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2022
		3.	Авдик, Емина	Преведување правна терминологија од германски на македонски јазик врз примерот на романот Читачот од Бернхард Шлинк. <i>Зборник на трудови од меѓународната научна конференција: Лазични и културни проникнувања низ преведувањето и толкувањето</i> . Скопје, 26–27 септември 2012.“, 67–79.	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески	2015

Реден број на прилогот: 5

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 3 (ПРАВО) - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-5-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Стекнување знаење и разбирање на правни текстови кои го третираат правниот систем во Франција и во франкофонските земји (Франција, Белгија, Швајцарија, Канада). Стекнување вештини за идентификување/препознавање, објаснување и анализирање на проблемите при преведување на правни текстови од француски на македонски јазик и обратно. Стекнување вештини студентите сами да донесуваат одлуки и решенија во врска со изборот и примената на преведувачки решенија во процесот на преведувањето на правни текстови од француски на македонски јазик и обратно. Развивање способност за критичка анализа на правни текстови напишани на француски јазик, како и користење термилошки бази и креирање поимници.				
11.	Содржина на предметната програма: · Основни поими и концепти на <i>Терминологија</i> . Дефиниција за термин. Називот и поимот како елементи на терминот. Поимот на право и термилошки разграничувања. Извори на правото. Видови на право. Јавно право и приватно право. Видови на власт и законодавната власт. Уставот на Франција и на некои франкофонски земји споредени со Уставот на Република Северна Македонија. Правосудниот систем во Франција спореден со правосудниот систем во Република Северна Македонија. <i>Acquis Communautaire</i> на Европската Унија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19 .	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20 .	Јазик на кој се изведува наставата	Француски јазик и македонски јазик			
21 .	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22 .	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	L'Homme, Marie-Claude	La terminologie, principes et techniques	Presses de l'Université de Montréal
	2.	Druffin-Bricca, Sophie	L'essentiel de l'Introduction générale au droit	Les carrés, Gualino Lextenso, Paris	2020
	3.		Mémento d'introduction au droit	Défenseur des droits, République française	2020
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.			FranceTerme, Dispositif d'enrichissement de la langue française	Commission générale de terminologie et de néologie	Веб страница
2.		iate – European Union terminology	European Union	https://iate.europa.eu/	
3.		Le grand dictionnaire terminologique, Banque de dépannage linguistique, Lexiques et Vocabulaires	Office québécois de la langue française	Веб страница	

Реден број на прилогот: 6

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА Б1 - АНГЛИСКИ ЈАЗИК (ВЕЛИКА БРИТАНИЈА)			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-5-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Стекнување глобални познавања за културните реалности и вредности на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска. Запознавање со британските цивилизациски дострели преку интердисциплинарна анализа на британската историја и култура, со правеење на конкретни историско-политички, економски, културно-научни хронолошки пресеци. Со користење на мултимедијално градиво од изворната култура, студентите усвојуваат и културолошки и цивилизациски сознанија во функција на збогатување на познавањето на англискиот јазик, како и на развивање на нивната свест за интеркултуролошките разлики што може да создадат комуникациски проблеми за идните преведувачи и толкувачи.				
11.	Содржина на предметната програма: · Вовед во Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска: географски карактеристики, клима, население, региони, јазици, поделбата меѓу северот и југот. Национални и регионални идентитети: англиска, шкотска, ирска и велшка димензија. Мултикултурна Британија: проблеми и предности на мултикултурализмот, конструкција и деконструкција на стереотипи. Кус историски преглед на развојот на британската цивилизација од праисторијата до сегашно време, со акцент на најистакнатите настани и пресвртници, како и на најзначајните личности кои дале белег на одделните епохи. Политичките институции во Велика Британија. Систем на управување. Монархија. Влада. Парламент. Правното уредување и судскиот систем. Велика Британија на меѓународната сцена. Економија, индустрија и финансиски институции. Образовен систем, култура и уметност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (презентација на истражувачки проект, изработка на поимник со превод на културно-специфични тематски поими), домашно учење (подготовка за контролни тестови и завршен испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (контролни тестови и завршен испит)		80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество			

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност и активно учество на наставата				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	O'Driscoll, J.	<i>Britain: for Learners of English</i>	Oxford University Press	2009
		2.	McDowall, D.	<i>An Illustrated History of Britain</i>	Longman Pearson	2006
	3.	Oakland, J.	<i>British Civilization</i>	Routledge, London, 9 th ed.	2020	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bassnett, S.	<i>Studying British Cultures: An Introduction</i>	Routledge	2003
		2.	Panova - Ignjatovik, T.	<i>British Culture and Civilization</i>	(интерна скрипта)	2020
3.	Irwin, J.	<i>Modern Britain, An Introduction</i>	Routledge	2005		

Реден број на прилогот: 6

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА Б1 – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-5-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бисера Станкова и домашна/домашен и ДААД/ОеАД-лектор(ка)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со различните поими на културата, културни обележја на германскојазичните земји (Сојузна Република Германија, Република Австрија и Швајцарската Конфедерација), предрасуди и стереотипи. Способност за препознавање на културните и на интеркултурните перспективи. Способност за анализа на развојот и на проблемите во германско-австриската историја. Способност за анализа на политичките структури, политички струи и политичките партии во Германија. Познавање на најважните современи дискурси во Германија, Австрија и Швајцарија. Проширување на јазичните компетенции и на тематскоспецифичниот речник (вклучително преведување и толкување).				
11.	Содржина на предметната програма: Работа на избрани теми од различни области на современата германскојазична култура во Сојузна Република Германија, Република Австрија и Швајцарската Конфедерација. Предрасуди и стереотипи. Основни текови на германско-австриската историја. Политички структури, политички струи и политички партии во Германија. Разработка и дискусија на општествено-економските, историските, политичките и културните структури, процеси и проблеми. Работа со различни видови текстови и медиуми: новинарски и книжевни текстови, слики, филмови, музика, ликовна уметност итн. Истражување заради собирање информации, резимирање, презентирање и дискутирање. Дискусија за актуелни дискурси и дневнополитички теми.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		20
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бода	
	17.3.	Активност и учество		15 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Luscher, Renate	Landeskunde Deutschland, Aktualisierte Fassung 2019: Politik – Wirtschaft – Kultur / Landeskunde	München: Hueber
	2.	Altmayer, Claus (Hrsg.)	Mitreden. Diskursive Landeskunde für Deutsch als Zweit- und Fremdsprache	Stuttgart: Klett	
	3.	Demmig, Silvia / Hägi, Sara / Schweiger, Hannes (Hrsg.)	DACH-Landeskunde. Theorie – Geschichte – Praxis	München: Iudicum	
	2018	2016	2013.		
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
Година					
1.		Altmayer, Claus/ Hamann, Eva/ Magosch, Christine/ Mempel, Caterina	Mitreden. Diskursive Landeskunde für Deutsch als Zweit- und Fremdsprache	Stuttgart: Klett	
2.	Altmayer, Claus	Kultur als Hypertext. Zur Theorie und Praxis der Kulturwissenschaft im Fach Deutsch als Fremdsprache	München: Iudicum		
3.	Bayerlein, Oliver	Landeskunde aktiv, Praktische Orientierungen für Deutschland, Österreich und die Schweiz.	München: Hueber		
2020	2002	2013			

Реден број на прилогот: 6

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА Б1 - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-5-2ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Снежана Петрова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Способност за разбирање на културните реалности и вредности на Франција, преку изучување на значајните политички, историски, економски, научни, културни (книжевност, уметност, филозофија...), и други моменти на современата француската цивилизација. 2. Способност за пребарување на разни информации и бази на податоци со цел да стекнат комплетна слика за француската реалност, навики, менталитет, однесување, ставови, и др. 3. Способност да се долови Франција и нејзините културно-историски специфичности низ автентични документи.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Географија на Франција : физичка географија (релјеф, граници, клима, реки, региони) ; популација (со историја на популацијата), идентитетот, имиграцијата, семејство, образовен систем, транспорт, итн. Париз (географија, историја) квартави, економски, административни, политички функции на главниот град на Франција; држава-нација (дати и факти, личности, вредности). 2. Хронолошки преглед на клучните настани, династии и кралеви во Франција (од времето на Галите до 16 век). Историски податоци и политичко уредување на Франција (Кловис, Карло Велики, Филип Огист, итн).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20	
		16.2	Самостојни задачи	20	
		16.3	Домашно учење	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Roesh Roselyne et Rolle-Harold Rosalba	La France au quotidien	Barcelone, Pug, FLE	2020
		2.	Ministère des affaires étrangères	France	Paris, La documentation française	2004
		3.	ROSS, Steele	Civilisation progressive du français (niveau intermédiaire)	Paris, CLE International	2004
		4.	DUBY Georges	Histoire de la France, des origines à nos jours	Paris, Larousse	2011
		5.	PECHEUR, J.	Civilisation progressive du français (niveau avancé)	Paris, CLE International	2010
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Carpentier Jean & Lebrun François	Histoire de France	Paris, Points, édition de Poche	2014
		2.	BOURGEOIS René & TERRONE Patrice	La France au quotidien	Grenoble, Presses universitaires de Grenoble	2000
		3.	MAUCHAMP, Nelly	La France de toujours	Paris, CLE	2005

Реден број на прилогот: 7

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 4 (МЕДИЦИНА) - АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-6-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Д-р Солзица Поповска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на основната терминологија на медицината на англиски и на македонски јазик; Запознавање со основите на медицината на англиски јазик, со начините на процесирање на информации и развој на комуникативна компетенција во областа на медицината; Изработување на поимник.				
11.	Содржина на предметната програма: Обработка на текстови од областа на медицината на англиски јазик и на македонски јазик со посебен осврт на анатомијата на човекот т.е. системите во човековиот организам и нивните заболувања.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	30 часови	
		16.2	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3	Домашно учење	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	65 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Dimoska, P.	ESP : Medicine and Dentistry	Univerzitet "Sv. Kiril i Metodij"	2000
	2.				
	3.				
22.2 Дополнителна литература (до три)					
22.2	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Стојкова-Цекова, С., Стојаноски, К., Здравковски, З.	Речник на изрази што се користат во медицинската хемија	IUPAC	1998
	2.	Корнети К., Димоска П., Серафимов Н.	Медицински англиско-македонски речник	Табернакул	2002
	3.				

Реден број на прилогот: 7

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 4 (МЕДИЦИНА) - ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-6-1г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Емина Авдиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со медицинската терминологија. Запознавање со медиумите за пребарување и за истражување поими и термини. Способност за споредба на термините од областа на медицината во германскиот и во македонскиот јазик. Способност за анализа на преведувачко-толкувачки тешкотии и за примена на стратегии за нивното решавање. Способност за анализа на терминологијата како огледало на успешната примена на преведувачката и на толкувачката вештина. Способност за транслативна анализа на говорен и на пишуван текст од областа на медицината. Примена на теоретското знаење во преведувачко-толкувачката практика.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимот медицинска терминологија. Термин, поим и надворешнојазична дејствителност. Формални, семантички, прагматски, социјалнолингвистички аспекти на медицинската терминологија. Медицинската терминологија од преведувачки и од толкувачки аспект. Начела на употребата на медицинските термини: разбирливост, еднозначност и конзистенција. Терминолошка стандардизација. Денотативни и конотативни значенско-поимни релации. Меѓујазично терминолошко контрастирање на значенско-поимните еквивалентски релации: однос еден спрема еден, конвергенција, дивергенција итн. Изготвување двојазични поимници. Доследна употреба на медицинската терминологија во текстот. Преведувачко-толкувачки проблеми при употреба на медицинска терминологијата и стратегии за нивното решавање. Терминологијата како поле на кое може да се ограничи напливот на туѓојазични влијанија врз македонскиот јазик. Терминологијата како огледало на успешната примена на преведувачката и на толкувачката вештина.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, самостојно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување: евалуација, самоевалуација				
	17.1.	Тестови		70 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бода	

	17.3.	Активност и учество			15 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Steger, Florian	Medizinische Terminologie	Stuttgart: UTB	2011
		2.	Бојковска, Емилија; Авдиќ, Емина	Терминологијата од преведувачки и толкувачки аспект. Саздовска-Пигуловска, Милена; Поповска, Солзица (уредници): <i>Прирачник со наставни активности по терминологијата во наставата по преведување и толкување</i> , стр. 19–36.	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	2021
	3.	Ylönen, Sabine	Deutsch im medizinischen Kontext. Krumm, Hans-Jürgen ua. (Hrsg.): <i>Deutsch als Fremd- und Zweitsprache. Ein internationales Handbuch.</i>	Berlin: De Gruyter	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Duden	Wörterbuch medizinischer Fachbegriffe: Das Standardwerk für Laien und Fachleute	Berlin: Dudenverlag	2021
		2.	Бојковска, Емилија; Авдиќ, Емина	Влијанието на другите јазици врз македонскиот – македонскиот јазик во распон меѓу домашното и туѓото“. <i>Зборник на XLVIII Меѓународна научна конференција на LII Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Охрид, 3.–4.9.2021.</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2022
3.	Бојковска, Емилија;	Непреводливото и(ли) непреведеното во преводот. <i>XLIII Меѓународна научна</i>	Скопје: Универзитет	2017		

				<i>конференција на XLIX Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура. Охрид, 25–26 јуни 2016. стр. 50–74.</i>	„Св. Кирил и Методиј“	
--	--	--	--	--	--------------------------	--

Реден број на прилогот: 6

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 4 (МЕДИЦИНА) - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-6-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усвојување на основната терминологија на природните науки и медицината на француски и на македонски јазик; Запознавање со основите на природните науки и на медицината на француски јазик, со научната методологијата карактеристична за овие области, со начините на процесирање на информации и развој на комуникативна компетенција во областа на природните науки и медицината; Изработување на поимници.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими и концепти на <i>Терминологија</i> . Дефиниција за термин. Називот и поимот како елементи на терминот. Разбирање на општите поими и термини (француски и македонски) од областа на природните науки со посебен осврт на медицината, хемијата, анатомијата, живите организми, патологијата, физиологијата и др. Стекнување општи знаења и стручна терминологија на француски и на македонски јазик за природните науки преку обработка на медицински текстови коишто користат научна методологија карактеристична за оваа област, како и методи на опишување, класифицирање, набројување, причинско-последични врски, и др. Совладување на стручната терминологија на француски и на македонски јазик за разните видови болести кај живите организми, природните процеси и природните закони. Изработка на двојазични поимници (француски-македонски) за да се совлада и разбере стручната терминологија со цел нејзино применување во процесот на преведување стручни содржини од областа на природните науки.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	

18		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Француски јазик и македонски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	L'Homme, Marie-Claude	La terminologie, principes et techniques	Presses de l'Université de Montréal	2004
		2.		Trésor de la langue française informatisé	Atilf	Веб страница
		3.		Le Larousse médical	Larousse, Paris	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		FranceTerme, Dispositif d'enrichissement de la langue française	Commission générale de terminologie et de néologie	Веб страница
		2.		iate – European Union terminology	European Union	https://iate.europa.eu/
		3.		Le grand dictionnaire terminologique, Banque de dépannage linguistique, Lexiques et Vocabulaires	Office québécois de la langue française	Веб страница

Реден број на прилогот: 8

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА Б2 – АНГЛИСКИ ЈАЗИК (СОЕДИНЕТИ АМЕРИКАНСКИ ДРЖАВИ)			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-6-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Способност за аналитичко и критичко проучување на главните институции на американското општество и на темелните вредности на американската култура; Познавање на богатството на културолошки феномени со соодветни примери преку хронолошко изучување на најзначајните сегменти на американската цивилизација; Осознавање на културолошките особености на Американците, како и идентитетите на различните етнички заедници во САД. Развивање на интеркултуролошка компетенција и на способност за примена на стекнатите знаења при преведувањето и толкувањето.				
11.	Содржина на предметната програма: · Вовед во САД: физичка географија, население, национални и регионални идентитети: американскиот културен мозаик. Британски наспроти американски англиски: компаративна анализа. Кус осврт кон историјата на САД од колонијалниот период до денес (населување на првите колонии, војната за независност, проширувањето на запад, граѓанската војна и укинувањето на ропството, положбата на домородните Американци, колонијалните војни, индустријализација, улогата на САД во Првата и Втората светска војна, периодот на Студената војна, улогата на САД како глобална сила; Современите општествени и политички институции на САД; улогата на САД во меѓународните односи, политички институции; правен систем, економија, образовен систем, култура и уметност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (презентација на истражувачки проект, изработка на поимник со превод на културно-специфични тематски поими), домашно учење (подготовка за контролни тестови и завршен испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (контролни тестови и завршен испит)		80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност и активно учество на наставата				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oakland, J, Mauk, D.	<i>American Civilization: An Introduction</i>	Routledge	2009
		2.	O'Callaghan B.	<i>An Illustrated History of the USA</i>	Longman	1999
	3.	McNally, R. (ed.)	<i>The Americans: Glossary</i>	McDougal Littel	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Campbell, N., Kean. A.	<i>American Cultural Studies: An Introduction to American Culture</i>	Routledge; 3 edition	2011
		2.	Panova - Ignjatovik, T.	<i>American Culture and Civilization</i>	(интерна скрипта)	2018
3.	Garwood Ch., Gardian G. & Peris. E.	<i>Aspects of Britain and the USA</i>	Oxford University Press	2000		

Реден број на прилогот: 8

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА Б2 – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-6-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бисера Станкова и домашна/домашен и ДААД/ОеАД-лектор(ка)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Сензибилизирање за културната разноликост на германскојазичните земји. Проширување на културолошките и на интеркултурните компетенции. Разбирање на различните колективни мемории во германскојазичното подрачје. Проширен увид во разновидноста на германскојазичните медиуми (дневни весници, списанија, телевизиски и радиостаници, поткасти итн.). Рутинирана работа со различни видови текстови, слики, графикони итн. Обработка на најважните современи дискурси и дневнополитички теми во Германија, Австрија и Швајцарија. Проширување на јазичните компетенции и на тематкоспецифичниот речник (вклучително преведување и толкување).				
11.	Содржина на предметната програма: · Работа на избрани теми од различни области на современата германскојазична култура во Сојузна Република Германија, Република Австрија и Швајцарската Конфедерација. Разработка и дискусија на општествено-економските, историските, политичките и културните структури, процеси и проблеми. Фази и разлики во колективните мемории на германскојазичното подрачје. Работа со различни видови текстови и медиуми: новинарски и книжевни текстови, слики, филмови, музика, ликовна уметност итн. Истражување заради собирање информации, резимирање, презентирање и дискутирање. Дискусија за актуелни дискурси и дневнополитички теми.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар. Положен испит по Културолошки проучувања 1			
20	Јазик на кој се изведува наставата	Германски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Daum, Ulrich	Deutsche Landeskunde - 3., aktualisierte Auflage: für die Ausbildung/Prüfung und die Tätigkeit von Dolmetschern und Übersetzern sowie als Vorbereitung auf die Tests für Einbürgerungswillige	Berlin: BDÜ Weiterbildungs- und Fachverlagsgesellschaft GmbH
	2.	Assmann, Aleida	Der lange Schatten der Vergangenheit. Erinnerungskultur und Geschichtspolitik	München: Beck	
	3.	Reckwitz, Andreas	Die Gesellschaft der Singularitäten. Zum Strukturwandel der Moderne	Berlin: Suhrkamp	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Reckwitz, Andreas	Zwischen Hyperkultur und Kulturessenzialismus. Die Spätmoderne im Widerstreit zweier Kulturalisierungsregime.	In: Blumenreich, Ulrike / Dengel, Sabine / Hippe, Wolfgang / Sievers, Norbert (Hrsg.), <i>Jahrbuch für Kulturpolitik</i> 2017/18 Bielefeld 2018. S. 81–90.	
2.	Freudenberg, Christine	Landeskunde Deutschland 2014. Von der Wende bis heute. B2 / C2	Ismaning: Verlag für Deutsch		
3.	Mog, P. / Althaus, H.-J.	Die Deutschen in ihrer Welt. Tübinger Modell einer integrativen Landeskunde	Berlin und München: Langenscheidt		

Реден број на прилогот: 8

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА Б2 – ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК				
2.	Код	ПИТ-2023-л1-6-2ф				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување - француски Б/В				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	д-р Елисавета Попова, редовен професор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за согледување на феноменот на Франкофонијата како интеркултурен дијалог меѓу народите и распознавање на културните дадености на Франкофонијата во Европа, Африка, Америка и Азија. Способност за пребарување на информации и бази на податоци со цел да стекнување комплетна слика за франкофонските културни идентитети. Способност за следење на процесот на проширување на Франкофонијата и нејзиното значење за Република Северна Македонија како нејзина рамноправна членка					
11.	Содржина на предметната програма: Франкофонија – обединувачки принципи, систем на организација и институционално поврзување. Франкофонски земји – географски одредници. Франкофонски култури – специфични културни одлики кои го одредуваат нивниот диверзитет, како и стекнати одлики кои се резултат на процесите на имиграција и колонизација. Франкофонските придобивки внедрени во културите на членките на Франкофонијата, особено на Балканот и во рамките на Република Северна Македонија. Целите на Франкофонијата.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	3+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Njiké, Jackson Noutchié Paris,	<i>Civilisation progressive de la Francophonie</i>	CLE international	2003
		2.	Ross, Steele	<i>Civilisation progressive du français</i>	CLE International	2002
		3.	Moura, JeanMarc	<i>Littératures francophones et théorie postcoloniale</i>	PUF	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mauchamp, Nelly	<i>Français / Les Mentalités et comportements</i>	CLE International	1999
		2.	Valentin, Christian; Morgienszter N. Florence (collectif)	<i>La Francophonie dans le monde</i>	Paris, Nathan	2007
	3.	Le Marchand, Véronique	<i>La francophonie</i>	Les essentiels Milan	2000	

Реден број на прилогот: 9

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 5 (ЕКОНОМИЈА) – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-7-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милена Саздовска-Пигуловска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Стекнување термилошка поткомпетенција: препознавање и усвојување на стручни поими (концепти) во определен дискурс, пребарување и консултирање соодветни термилошки и други ресурси, наоѓање еквивалентни поими во економско-финансиската област, односно концептуален систем, управување со терминологија, односно нејзино (дигитално) документирање со цел одржливо користење и во иднина (terminological subcompetence). 2. Показува способност за самостојно решавање термилошки проблеми преку примена на комбинирани методи што ја зголемуваат автономноста и одговорноста на студентите за сопственото учење и активности преку кои студентите активно се вклучуваат во процесот на учење и истражување економско-финансиска терминологија; 3. Примена на стратегии и техники за самостојно и колаборативно истражување терминологија во економско-финансиската област со посебен акцент врз актуелни подобласти со практична примена (вовед во економија и деловни практики, основни економски поими и процеси во Северна Македонија и ЕУ, економски политики на ЕУ, национални и европски финансиски институции, итн.) (domain-specific competence); 4. Показува вештини за примена на информатичка технологија во пребарување информации (data mining), примена на софтверски апликации за уредување терминологија, запознавање со релевантни и современи термилошки корпуси, речници и онлајн бази на податоци (technological competence).				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Стекнување теоретска основа: вовед во терминологијата како научна дисциплина, вовед во термилошки приоди, теории и друго. 2. Практична работа: истражување терминологија во функција на преведување и толкување, терминографско документирање терминологија од областа на економија и ЕУ.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 поени	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10 поени	

	17.3.	Активност и учество			10 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Нема		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Англиски јазик и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милена Саздовска-Пигуловска	Терминологија (контрастивна термилошка анализа)	Дата Понс	2021
		2.	Mascull, Bill	Business Vocabulary in Use	Cambridge University Press	2002
	3.	MacKenzie, Ian	Professional English in Use: Finance	Cambridge University Press	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Talavan, Noa	A University Handbook on Terminology and Specialised Translation	Universidad Nacional de Educación a Distancia Madrid	2016
		2.	Samuels, Warren J. (Ed.)	Economics as Discourse: An Analysis of the Language of Economists	Springer Science	1990
3.	Berry, Roger	Terminology in English Language Teaching: Nature and Use	Peter Lang	2010		

Реден број на прилогот: 9

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 5 (ЕКОНОМИЈА) – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК				
2.	Код	ПИТ-2023-л1-7-1г				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Преведување и толкување				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	4 година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Зорица Николовска				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): · Стекнување теоретски и практични знаења и вештини за преведување на текстови од областа на економијата; Автентични и дидактички текстови од областа на економските науки; Усвојување на најактуелните стратегии при преведувањето текстови од областа на економијата; Проширување на вокабуларот со термини од областа на економијата; Развивање на општа транслаторска компетенција во македонскиот и германскиот јазик и обратно.					
11.	Содржина на предметната програма: · Способност за разбирање, обработка и преведување на текстови од областа на економијата; Стекнување компетенции за терминологијата од областа на економските науки; Стекнување општи знаења од областа на економијата од германскојазичниот наспрема македонскиот културен простор.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	1+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови	
	17.3.	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		

19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и германски јазик				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Elisabeth Denner, Andreas Schiestl	Materialienmappe Wirtschaftsdeutsch – B2+/ C1	Österreich-Institut	2016
		2.	Jürgen Bolten, Elvira Gehrke	Marktchance Wirtschaftsdeutsch	Klett	1997 – 2002
	3.	Koller, Werner	Einführung in die Übersetzungswissenschaft.	Heidelberg: Quelle und Mayer	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Reiß, Katharina	Texttyp und Übersetzungs-methode.	Heidelberg: Julius Gross Vlg.	1993
		2.		http://www.wirtschaftsdeutsch.de/lehmaterialien/		
3.	Zhao, Jin	Wirtschaftsdeutsch als Fremdsprache: Ein didaktisches Modell	Narr	2002		

Реден број на прилогот: 9

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕРМИНОЛОГИЈА 5 (ЕКОНОМИЈА) - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-7-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Разбирање и усвојување на основната терминологија на економските науки на француски и на македонски јазик. Запознавање со основите на економските науки на француски јазик, со научната методологијата карактеристична за оваа област, со начините на процесирање на информации и развој на комуникативна компетенција во областа на економијата. Изработување на поимници.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими и концепти на <i>Терминологија</i> . Дефиниција за термин. Називот и поимот како елементи на терминот. Разбирање на општите поими и термини (француски и македонски) на економската област поврзани со производството, дистрибуцијата, трговските размени и потрошувачката на добра и услуги за да се согледа развојот на економијата низ вековите, како и концептите на макро и микро економија. Стекнување општи знаења и стручна терминологија на француски и на македонски јазик за трговските друштва и претпријатијата, финансиското работење, даночната политика, глобалната и локална економија, слободната трговија, управувањето со капитал, човечки ресурси и производствени капацитети и др. Изработка на двојазични поимници (француски-македонски) за да се совлада стручната економска терминологија со цел нејзино применување во процесот на преведување стручни содржини од областа на економијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски јазик и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	L'Homme, Marie-Claude	La terminologie, principes et techniques	Presses de l'Université de Montréal	2004
		2.		Trésor de la langue française informatisé	Atilf	Веб страница
		3.	Institut national de la statistique et des études économiques,	Tableaux de l'économie française	Collection Insee Références Édition 2018, INSEE, Paris	2018
		4.	Abraham-Frois, G.	Économie politique	Economica, Paris	2001
		5.		Institut national de la statistique et des études économiques	INSEE	http://www.insee.fr/fr/ Insee
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		FranceTerme, Dispositif d'enrichissement de la langue française	Commission générale de terminologie et de néologie	Веб страница
		2.		iate – European Union terminology	European Union	https://iate.europa.eu/
		3.		Le grand dictionnaire terminologique, Banque de dépannage linguistique, Lexiques et Vocabulaires	Office québécois de la langue française	Веб страница

Реден број на прилогот: 10

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА БЗ - АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-7-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Солзица Поповска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на сознанија за развојот на англиската и американската книжевност заради осознавање на врските помеѓу литературата и културата. Развивање на истражувачки способности и на критичко и креативно размислување.				
11.	Содржина на предметната програма: преглед на британската книжевност: средновековието, (Артуријански циклус, Чосер), ренесансата (Шекспир, Дан и др.), 18-ти век-раѓање на романот (Свифт, Дефо) и романтизмот (Блејк, Бајрон и др.), Џ. Остин, 19-ти век-викторијанскиот период (Дикенс, сестри Бронте и др.), почетокот на 20-ти век и модернистите (Елиот, Јејтс, Вулф и др.), втора половина на 20 век (Ф. Ларкин, Т. Хјуз и др.); преглед на американската книжевност: почетоките на демократијата и револуционерните писатели (1776-1820: Б. Франклин, В.Ирвинг), Романтизам (1820-1860: Р.В.Емерсон, В.Витман, Е.А. По и др.), Реализам (1860-1914: М.Твен, Х. Џејмс, Џ. Лондон), Модернизам (1914-1945: Е. Паунд, Т.С. Елиот, и др.); американски реализам: Е. Хемингвеј) американска книжевност од 1945 (поезија : С. Плат, А. Гинзберг, проза и драма: А. Милер, Т. Вилијамс, Џ. Кероуак и др.)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бодови		
17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alexander, M.	A History of English Literature	Macmillan	2007
		2.	VanSpanckeren, K.	Outline of American Literature	USA Department of State	1994
	3.					
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ed. Baym, N. at all	Norton Anthology of American Literature	W.W Northon & Company	2011
		2.	Ed. Greenblatt, S. at all.	Norton Anthology of English Literature	W.W Northon & Company	2006
3.						

Реден број на прилогот: 10

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА БЗ – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-7-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бисера Станкова и домашна/домашен и ДААД/ОеАД-лектор(ка)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со политичките и со општествените теми за Република Австрија од историски и од регионален аспект. Подобрување на компетенциите за самостојна и критичка работа со медиуми, текстови, филмови итн. Проширување на компетенциите во истражувачките техники, резимирањето, презентирањето, како и во научната работа и изготвувањето научен труд. Продлабочување на културните и на интеркултурните компетенции, на јазичните компетенции и на тематскоспецифичниот речник (вклучително преведување и толкување).				
11.	Содржина на предметната програма: Контрастивна австриска историја во историски и во регионален контекст. Дискусија за актуелните дискурси и дневнополитичките теми во Австрија. Политички структури, политички струи и политички партии во Австрија. Образовен систем, студирање на германскојазичното подрачје. Јазична политика и вариетети. Проширен увид во разновидноста на германскојазичните медиуми со акцент на Австрија (дневни весници, списанија, телевизиски и радиостаници, поткасти и сл.). Истражување заради собирање информации, резимирање, презентирање и дискутирање. Вовед во научната работа.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар. Положен испит по Културолошки проучувања 2.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koppensteiner, Jürgen	Österreich, ein landeskundliches Lesebuch (Niveaustufen B2 bis C2)	Wien: Praesens	2018
		2.	Pilaski, Anna et al.	Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landekunde.	Stuttgart: Klett	2013
	3.	Jo Glotz-Kastanis; Doris Tippmann	Sprechen, Schreiben, Mitreden	München: Hueber	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Winkelbauer, Thomas et al.	Geschichte Österreichs	Ditzingen: Reclam	2016
		2.	Rahn, Stefan	Mündliche Wissenschaftssprache	Stuttgart: Klett	2017
3.	Altmayer, Claus/ Hamann, Eva/ Magosch, Christine/ Mempel, Caterina	Mitreden. Diskursive Landeskunde für Deutsch als Zweit- und Fremdsprache	Stuttgart: Klett	2020		

Реден број на прилогот: 10

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА БЗ - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-7-2ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Снежана Петрова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Способност за разбирање на културните реалности и вредности на Франција, преку хронолошко изучување на значајните политички, историски, економски, научни, културни (книжевност, уметност, филозофија...), и други моменти на француската цивилизација. 2. Способност за пребарување на разни информации и бази на податоци со цел да стекнат комплетна слика за француската култура и цивилизација 3. Способност да се долови Франција и нејзините културно-историски специфичности низ нејзиниот историски развик.				
11.	Содржина на предметната програма: Хронолошки преглед на клучните настани, династии и кралеви во Франција (од крајот на 16 век до крајот на 18 век). Историски податоци и политичко уредување на Франција: Анри 4, Луј XIII, Луј XIV, Луј XV, Луј XVI; клучни историски личности како Ришелје, Мазарен, Колбер, војводата од Орлеан, Мара, Дантон, Робеспјер; клучни личности од областа на науката (физика, математика, филозофски науки (Декарт, Паскал, Монтескје, Русо, Дидро, Волтер...)); Француската Револуција и нејзините последици; Француските Републики; клучни хронолошки уметнички движења (архитектура, сликарство, скулптура, Версај, музика, сликарство, итн); книжевни движења (ренесанса, барок, класицизам, романтизам, реализам, натурализам; надреализам...).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	DUBY Georges	Histoire de la France, des origines à nos jours	Paris, Larousse	2011
		2.	CARPENTIER Jean & LEBRUN François	Histoire de France	Paris, Du Seuil	2014
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				

Реден број на прилогот: 11

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВДУВАЧКАТА И ТОЛКУВАЧКАТА ПРОФЕСИЈА			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-8-1			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Соња Китановска-Кимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Покажува знаења и вештини во различни професионални аспекти на преведувањето/толкувањето и на професионалната работна средина; поголема свесност за структурата и функционирањето на преведувачката индустрија; професионални вештини за ефективно вршење на преведувачката/толкувачката дејност; способност за препознавање на професионалните карактеристики на преведувачката/толкувачката работа; способност за препознавање на професионалната етика и принципите на работа; вештини за започнување и водење кариера како преведувач/толкувач; вештини за тимска работа (преку симулација на работа на преведувачки/толкувачки проект според сите професионални параметри).				
11	Содржина на предметната програма: · Предметот има за цел да го олесни преминот од академската во професионалната средина. Се обработуваат следните теми: предности и недостатоци на различните контексти во коишто може да работат професионалните преведувачи/толкувачи (хонорарно, преведувачки агенции, владини институции, меѓународни организации); неопходни вештини за професионалните преведувачи/толкувачи: започнување и водење преведувачка/толкувачка кариера (конкурирање за работно место, одредување цени за услугите, маркетинг и промоција на услугите, деловно работење: договори, понуди, фактурирање, даноци, придонеси, контакт со клиенти, управување со времето); пазарот на преведувачки/толкувачки услуги; сродни професионални дејности (аудиовизуелен превод, локализација на софтвер, транскрипција, ревизија и лектура, обезбедување квалитет, уредување машински превод, пишување, оптимизација на пребарување, јазично тестирање, судски превод/толкување, толкување во заедницата, толкување во здравството); кодекс на однесување и етички стандарди; улогата на професионалните здруженија (национални и меѓународни здруженија и сојузи, задруги); контрола на квалитетот (професионални стандарди и процедури); професионални заболувања.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14	Распределба на расположивото време	1+1			
15	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 поени		
	17.3.	Активност и учество	20 поени		
	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

18		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и англиски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Samuelsson-Brown, Geoffrey	A Practical guide for Translators (Fifth Edition)	Bristol, Buffalo & Toronto. Multilingual Matters	2010
		2.	Gouadec, Daniel	Translation as a Profession	Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins	2007
		3.	Chriss, Roger	Translation as a Profession	The Language Realm	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Pušica, Čedomir	Priručnik za prevodioce: poslovni i pravni aspekti u fokusu	Beograd	2015
		2.	McKay, Corinne	How to Succeed as a Freelance Translator	Translatewrite, Inc.	2006
		3.	Burns-Thomson, Sandra	Getting Started: A Newcomer's Guide to Translation and Interpretation	American Translators Association	2001

Реден број на прилогот: 12

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА Б4 - АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-8-2а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Солзица Поповска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на методологијата на споредбени културни проучувања преку споредба на македонската и англофонските култури низ времето; разбирање на причинско последичните врски кои придонесле до современите состојби: сличности, разлики, меѓусебни влијанија; развој на разбирање и толеранција за значењето на различните култури; совладување на вештина на презентирање, подготвување на индивидуално портфолио во кое ќе бидат изложени согледувањата и ставовите на студентот поврзани со темите кои се проучуваат.				
11.	Содржина на предметната програма: Споредбени проучувања на различни аспекти на македонската и англофонските култури започнувајќи со древни археолошки остатоци, староседелците, освојувачите, митологија и обичаи, појава и развој на писменоста и книжевноста, колонизации, стекнување на независност, политички уредувања, учеството и последиците од двете светски војни, политички наспроти социјални настани и појави во 20 век, интернационализам и јазиците, мултикултура, различни аспекти на глобализацијата, национални јунаци, развој и промена на ситемите на вредности и др. според интересите на студентите .				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата			Англиски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Totosy de Zepentek, S. (Ed.)	From Comparative Literature Today toward Comparative Cultural Studies во Comparative Literature and Culture Vol.1, Issue 3	Purdue UP	1999
		2.	релевантни електронски извори			
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dennis, Ann	Spotlight on Australia	Oxford University Press	2000
		2.	Sauve L. V. & Sauve M.	Gateway to Canada	Oxford University Press	1997
	3.					

Реден број на прилогот: 12

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА Б4 – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-8-2г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година 8. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бисера Станкова и домашна/домашен и ДААД/ОсАД-лектор(ка)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најважните современи дискурси и дневнополитички теми во Сојузна Република Германија, Република Австрија и Швајцарската Конфедерација. Запознавање со културни теми за Австрија од регионални и историски аспект, како и со современата култура, книжевност, уметност, музика, филм и сл. Проширување на компетенциите за самостоен и критичка однос кон медиуми, текстови, филмови итн. Усовршување на компетенциите за истражување, резимирање и презентирање, како и за научно работење и изготвување научен труд. Продлабочување на научните и културните компетенции. Проширување на јазичните компетенции и на тематскоспецифичниот речник (вклучително преведување и толкување).				
11.	Содржина на предметната програма: Поими за културата и историја на културата. Обработка на избрани теми од различни области на современата германскојазична култура во Австрија (музика, уметност, книжевност итн.). Историски преглед на различни културни теми (уметност, музика, театар, архитектура, филм, книжевност итн.). Увид во различни полиња на културата на секојдневието. Јазиците и јазичната употреба. Истражување заради собирање информации, резимирање, презентирање и дискутирање. Менторирана и самостојна научна работа.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+ 1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар. Положен испит по Културолошки проучувања 3.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Германски.				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koppensteiner, Jürgen	Österreich, ein landeskundliches Lesebuch (Niveaustufen B2 bis C2)	Wien: Praesens	2018
		2.	Pilaski, Anna et al.	Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landekunde	Stuttgart: Klett	2013
	3.	Jo Glotz-Kastanis / Doris Tippmann	Sprechen, Schreiben, Mitreden	München: Hueber	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koppensteiner, Jürgen	Literatur im DaF/DaZ-Unterricht	Wien: Praesens	2012
		2.	Voss, Rödiger	Wissenschaftliches Arbeiten – leicht verständlich	Konstanz: UVK	2019
3.	Altmayer, Claus; Hamann, Eva; Magosch, Christine; Mempel, Caterina	Mitreden. Diskursive Landeskunde für Deutsch als Zweit- und Fremdsprache	Stuttgart: Klett	2020		

Реден број на прилогот: 12

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА Б4 - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л1-8-2ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Снежана Петрова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Способност да се долови Франција и нејзините културно-историски специфичности низ нејзиниот историски развој. 2. Способност за разбирање на културните реалности и вредности на Франција, преку хронолошко изучување на значајните политички, историски, економски, научни, културни (книжевност, уметност, филозофија...), и други моменти на француската цивилизација. 3. Способност за пребарување на разни информации и бази на податоци со цел да се стекне комплетна слика за француската култура и цивилизација во сегашно време и во споредба со други странски култури				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Хронолошки преглед на клучните настани, династии и кралеви во Франција (од крајот на 18 век до денес). Историски податоци и политичко уредување на Франција: Француската Револуција и нејзините последици; Наполеон I и неговите битки, Конвенцијата, итн.; клучни хронолошки уметнички движења : архитектура (градењето на Париз од страна на Наполеон III и Осман), сликарство, скулптура, музика, итн: книжевни движења (романтизам, реализам, натурализам; надреализам...) 2. Францускиот социјален живот, култура, навики, традиција итн. во споредба со други култури – интеркултуралост преку автентични документи				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	DUBY Georges	Histoire de la France, des origines à nos jours	Paris, Larousse	2011
	2.	Онлајн автентични документи	Пример: « C'est un monde ». Télématin sur France 2 (повеќе емисии)		
	3.				
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Roesh Roselyne et Rolle-Harold Rosalba	La France au quotidien	Barcelone, Pug, FLE	2020
	2.	Ministère des affaires étrangères	France	Paris, La documentation française	2004

Прилог бр. 3.в.
Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 2

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 2

ВТОРА ГОДИНА

III СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот: 1

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 1 – МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК				
2.	Код	ПИТ-2023-л2-3-1				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ Проф. д-р Трајче Стамески				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со древните супстрати коишто ги сочинуваат најдолните слоеви на македонската култура и цивилизација, со што ќе се оспособат да ги препознаваат старомакедонскиот супстрат, старобалканскиот супстрат, старословенскиот супстрат, и нивниот континуитет во фолклорната традиција.					
11.	Содржина на предметната програма: I: Истражување на старомакедонскиот и старогрчкиот супстрат (Александар Македонски во културната меморија на Македонците), Старогрчките обредни традиции и нивните рефлексии во македонската обредна традиција (врз примерот на посмртниот обреден комплекс. II. Истражување на старословенскиот супстрат: преглед на старословенските култови (култ кон растенијата, култ кон животните, култ кон природните елементи, култ кон природните појави, култ кон небесните тела и др. култови). IV. Истражување на балканскиот супстрат (врз примерот на песните за Марко Крале). V. Истражување на староевропскиот матријархален супстрат (култот на големата мајка според тезите на Марија Гимбутас). Истражување на византискиот супстрат: византискиот домен во македонската традиција (архитектура и фреско-сликарство).					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	3+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Анастасова-Шкрињариќ, Нина:	<i>Словенски пантеон</i>	Скопје, Менора	2004
		2.	Вражиновски, Танас:	<i>Речник на народната митологија на Македонците</i>	Скопје-Прилеп, Матица македонска – Институт за старословенска култура	2000
		3.	Ранко Младеновски:	<i>Александар III Македонски во македонската книжевност</i>	Скопје, Македоника литера	2016
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Нешка Николова:	<i>Култот на Големата мајка</i>	Македоника литера	2012
		2.	Жан-Клод Шене Бернар Флизен:	<i>Византија (историја и цивилизација)</i>		
3.						

Реден број на прилогот: 2

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-3-2			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подобрување и усовршување на познавањата, вештините и компетенциите што се значајни за процесот на преведување/толкување и за сродните форми на интеркултурна комуникација и културолошка интеракција - развивање на културолошка интелигенција. Спознавање на социјалната улога и функцијата на преведувањето и толкувањето во насока на интеркултурната комуникација. Стекнување на теоретски и практични знаења кои ќе му овозможат на студентот да ги разбере различните етички стандарди, реторички средства, тактики и цели на интеркултурната комуникација.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимите култура, мултикултурализам и интеркултурализам, различните категоризации на културите, важноста од развивање на интеркултурно разбирање; акцентот е ставен врз анализата на концепти и теории на интеркултурната комуникација; толкување на поставките за мултикултурализмот и транскултуралноста, развојот на културните идентитети и примена на теоријата на интеркултурна комуникација во секојдневните интеркултурни интеракции. Проучување на културолошките модели што ги обликуваат перспективите и однесувањето на припадниците на различни култури; Симболите на интеркултурна интеракција, културолошките вредности, ефектите на културниот диверзитет врз невербалната комуникација и како невербалните пораки ја поддржуваат вербалната комуникација во различни култури. Практична настава: студии на случај со ориентацијата кон интерперсонална комуникација. Студентите работат во парови во креативна потрага по начини за решавање на проблемите и недоразбирања помеѓу учесници во интеркултурна интеракција во одреден случај. Сесиите за дискусија се насочени кон изнаоѓање колективно решение; дискусијата придонесува за развој на говорните и мисловните вештини, како и за разбирање на суптилните и длабоки начини на кои културата влијае врз комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	40	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		

	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Samovar, L. A., Porter R. E., McDaniel E. R. & Roy C. S.	<i>Communicating Between Cultures, Eighth Edition</i>	Wadsworth Publishing	2013
		2.	English, L. M., Lynn, S.	<i>Business Across Cultures: Effective Communication Strategies</i>	Longman/ Addison-Wesley	2000
	3.	Peterson, B.	<i>Cultural Intelligence: A Guide to Working with People from Other Cultures</i>	Boston, MA: Intercultural Press	2004	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gudykunst, W. B. & Mody, B. (eds)	<i>Handbook of International and Intercultural Communication</i>	California: Sage Publications	2002
		2.	Panova - Ignjatovik, T.	<i>Intercultural Communication (lecture notes)</i>	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје	2020
3.	Goshylyk, V. & Goshylyk, N.	<i>A Glossary of Intercultural Communication</i>	Ivano-Frankivsk	2010		

Реден број на прилогот: 3

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 2 – МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК				
2.	Код	ПИТ-2023-л2-4-1				
3.	Студиска програма	Преведување и толкување				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за преведување и толкување				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Трајче Стамески				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на средновековната култура на просторите на Македонија. Запознавање со појавата и специфичниот историски и културен развојот на христијанството и словенската писменост и култура на овие простори. За остварување на овие цели предметната програма ќе се фокусира на теоретските и практичните аспекти на изучување и толкување на оригиналното профано и црковно творештво (Фрескоживописот и иконографијата во македонските духовни центри), специфичната архитектура и некои карактеристични форми на уметност (музика, сликарство, копаничарство и др.)</p> <p>Со усвојувањето на сознанијата на оваа предметна програма, студентите ќе можат да го разберат значењето и неопходноста на средновековната култура и традиција за континуитетот и конституирањето на современиот македонски културен идентитет и оригиналната творечка и научна продукција.</p>					
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Вовед во предметот. Раѓање на христијанството. Источната црква и подемот на византиската теологија и култура. Ранохристијанската култура. Словенски извори за Св. Кирил и Методиј. Похвални и поучни слова на Св. Климент Охридски. Охридската книжевна школа. Доцниот среден век и појавата на богомилството во Македонија (<i>Тајната книга</i>). Апокрифи. Фрескоживописите и иконографијата во македонските цркви и манастири. Влијанијата на средновековната култура на современата македонска музичка и филмска продукција. Средновековната култура и поп културата во Македонија.</p>					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	3+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			0 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			90 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/ самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Димитар Корнаков	<i>Македонски манастири</i>	Матица македонска, Скопје
		2.	Маја Ангеловска-Панова	<i>Богомилството во духовната култура на Македонија</i>	Институт за старословенска култура, Прилеп
		3.	Мирча Елијаде	<i>Историја на верувањата и на религиските идеи 1-3</i>	Табернакул, Скопје
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Коста Балабанов	<i>Иконите во Мекедонија</i>	Табернакул, Скопје
		2.	Ѓ. Поп-Атанасов, М.Ј. Тошиќ и И. Велев	<i>Творци на македонската литература 9-18 век</i>	Институт за македонска литература, Скопје
	3.	Маја Ангеловска-Панова	<i>Македонски цркви и манастири</i>	Младинска книга, Скопје	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1. Наслов на наставниот предмет		СПОРТ И ЗДРАВЈЕ	
2. Код		ПИТ-2023-л2-4-2	
3. Студиска програма		Преведување и толкување	
4. Организатор на студиската програма		Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за преведување и толкување	
5. Степен		Прв циклус	
6. Академска година/семестар		2. година / 4. семестар	7. Број на ЕКТС 4
8. Наставник		Доц. д-р Ристо Стаменов *наставата ја изведуваат сите наставници на Катедрата за физичко образование, спорт и спортски менаџмент	
9. Предуслов за запишување на предметот		Нема	
10. Цели на предметната програма (компетенции) Целта на предметот Спорт и здравје е студентите да се стекнат со усвојување на нови и усовршување на старите моторни знаења и вештини, подобрување на моторните, морфолошките и функционалните способности се со цел унапредување на здравјето, задоволувањето на потребите за движење, оспособување на студентот за рационално, содржајно и целисходно користење на слободното време како и подобрување на квалитетот на животот во младоста, во зрелата возраст и староста. Стекнување на знаења за структурата, правилата и принципите на тренажниот процес и на специфичностите на тренажната активност.			
11. Содржина на програмата А. Програм - основен редовен програм - кошарака, одбојка, ракомет, мал фудбал, развој на моторните способности, танцови фитнес програми (аеробик, степ аеробик, пилатес и сл), Б. Програм-изборна настава (самофинсирање)-пливање, скијање, планинарење, логорување, велосипедизам, ролање, фитнес, тенис, лизгање на мраз. В. Програма за студентите со посебни потреби (Физички активности во зависност од дијагнозата на студентот) Г. Програма – спортски натпревари (Факултетски и Универзитетски спортски натпревари) Д. Воннаставни спортски активности			
12. Методи на учење Предавање, презентации, дискусија, демонстрации, практични вежби (аналитички, синтетички, комплексен), метод на работа, лабораториска метода и метода на практични активности; индивидуално, фронтално, групно.			
13. Вкупен расположив фонд на часови		120 часови	
14. Распределба на расположивото време		0+2	
15. Форми на наставните активности		15.1. Предавања – теоретска настава	0 часови
		15.2. Практични вежби	30 часови
16. Други форми на активност		16.1. Моторни тестови	30 часови
		16.2. Самостојни задачи	30 часови
		16.3. Домашно учење	30 часови
17. Начини на оценување		17.1. Моторни тестови	20 бодови
		17.2. Семинарска работа/проект	20 бодови
		17.3. Активности (приказ на иновативни вежби)	20 бодови
		17.4. Завршен испит	40 бодови
18. Критериуми за оценување		до 50 бодови	5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бодови	6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бодови	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бодови	8 (осум) (C)

	од 81 до 90 бодови	9 (девет) (B)
	од 91 до 100 бодови	10 (десет)(A)
19.Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно посетување на наставата	
20.Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна евалуација и анкети	
22.Литература		
Попис на литературата во договор со предметниот наставник и библиотека на Факултет за физичко образование спорт и здравје		

Реден број на прилогот: 5

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В1 – АНГЛИСКИ ЈАЗИК (ВЕЛИКА БРИТАНИЈА)			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-5-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување глобални познавања за културните реалности и вредности на Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска. Запознавање со британските цивилизациски дострели преку интердисциплинарна анализа на британската историја и култура, со правеење на конкретни историско-политички, економски, културно-научни хронолошки пресеци. Со користење на мултимедијално градиво од изворната култура, студентите усвојуваат и културолошки и цивилизациски сознанија во функција на збогатување на познавањето на англискиот јазик, како и на развивање на нивната свест за интеркултуролошките разлики што може да создадат комуникациски проблеми за идните преведувачи и толкувачи.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска: географски карактеристики, клима, население, региони, јазици, поделбата меѓу северот и југот. Национални и регионални идентитети: англиска, шкотска, ирска и велшка димензија. Мултикултурна Британија: проблеми и предности на мултикултурализмот, конструкција и деконструкција на стереотипи. Кус историски преглед на развојот на британската цивилизација од праисторијата до сегашно време, со акцент на најистакнатите настани и пресвртници, како и на најзначајните личности кои дале белег на одделните епохи. Политичките институции во Велика Британија. Систем на управување. Монархија. Влада. Парламент. Правното уредување и судскиот систем. Велика Британија на меѓународната сцена. Економија, индустрија и финансиски институции. Образовен систем, култура и уметност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (презентација на истражувачки проект, изработка на поимник со превод на културно-специфични тематски поими), домашно учење (подготовка за контролни тестови и завршен испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (контролни тестови и завршен испит)		80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество			

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност и активно учество на наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	O'Driscoll, J.	<i>Britain: for Learners of English</i>	Oxford University Press	2009
		2.	McDowall, D.	<i>An Illustrated History of Britain</i>	Longman Pearson	2006
		3.	Oakland, J.	<i>British Civilization</i>	Routledge, London, 9 th ed.	2020
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bassnett, S.	<i>Studying British Cultures: An Introduction</i>	Routledge	2003
		2.	Panova - Ignjatovik, T.	<i>British Culture and Civilization</i>	(интерна скрипта)	2020
	3.	Irwin, J.	<i>Modern Britain, An Introduction</i>	Routledge	2005	

Реден број на прилогот: 5

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В1 – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-5-1г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бисера Станкова и домашна/домашен и ДААД/ОеАД-лектор(ка)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со различни поими на културата, културни обележја на германскојазичните земји (Сојузна Република Германија, Република Австрија и Швајцарската Конфедерација), предрасуди и стереотипи. Способност за препознавање на културните и на интеркултурните перспективи. Способност за анализа на развојот и на проблемите во германско-австриската историја. Способност за анализа на политичките структури, политички струи и политичките партии во Германија. Познавање на најважните современи дискурси во Германија, Австрија и Швајцарија. Проширување на јазичните компетенции и на тематскоспецифичниот речник (вклучително преведување и толкување).				
11.	Содржина на предметната програма: Работа на избрани теми од различни области на современата германскојазична култура во Сојузна Република Германија, Република Австрија и Швајцарската Конфедерација. Предрасуди и стереотипи. Основни текови на германско-австриската историја. Политички структури, политички струи и политички партии во Германија. Разработка и дискусија на општествено-економските, историските, политичките и културните структури, процеси и проблеми. Работа со различни видови текстови и медиуми: новинарски и книжевни текстови, слики, филмови, музика, ликовна уметност итн. Истражување заради собирање информации, резимирање, презентирање и дискутирање. Дискусија за актуелни дискурси и дневнополитички теми.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		15
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		20
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бода
	17.3.	Активност и учество			15 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Luscher, Renate	Landeskunde Deutschland, Aktualisierte Fassung 2019: Politik – Wirtschaft – Kultur / Landeskunde	München: Hueber
	2.	Altmayer, Claus (Hrsg.)	Mitreden. Diskursive Landeskunde für Deutsch als Zweit- und Fremdsprache	Stuttgart: Klett	
	3.	Demmig, Silvia / Hägi, Sara / Schweiger, Hannes (Hrsg.)	DACH-Landeskunde. Theorie – Geschichte – Praxis	München: Iudicum	
	2018	2016	2013.		
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
Година					
1.		Altmayer, Claus/ Hamann, Eva/ Magosch, Christine/ Mempel, Caterina	Mitreden. Diskursive Landeskunde für Deutsch als Zweit- und Fremdsprache	Stuttgart: Klett	
2.	Altmayer, Claus	Kultur als Hypertext. Zur Theorie und Praxis der Kulturwissenschaft im Fach Deutsch als Fremdsprache	München: Iudicum		
3.	Bayerlein, Oliver	Landeskunde aktiv, Praktische Orientierungen für Deutschland, Österreich und die Schweiz.	München: Hueber		
2020	2002	2013			

Реден број на прилогот: 5

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В1 - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-5-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Снежана Петрова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 4. Способност за разбирање на културните реалности и вредности на Франција, преку изучување на значајните политички, историски, економски, научни, културни (книжевност, уметност, филозофија...), и други моменти на современата француската цивилизација. 5. Способност за пребарување на разни информации и бази на податоци со цел да стекнат комплетна слика за француската реалност, навики, менталитет, однесување, ставови, и др. 6. Способност да се долови Франција и нејзините културно-историски специфичности низ автентични документи.				
11.	Содржина на предметната програма: 3. Географија на Франција : физичка географија (релјеф, граници, клима, реки, региони) ; популација (со историја на популацијата), идентитетот, имиграцијата, семејство, образовен систем, транспорт, итн. Париз (географија, историја) квартави, економски, административни, политички функции на главниот град на Франција; држава-нација (дати и факти, личности, вредности). 4. Хронолошки преглед на клучните настани, династии и кралеви во Франција (од времето на Галите до 16 век). Историски податоци и политичко уредување на Франција (Кловис, Карло Велики, Филип Огист, итн).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20	
		16.2	Самостојни задачи	20	
		16.3	Домашно учење	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Roesh Roselyne et Rolle-Harold Rosalba	La France au quotidien	Barcelone, Pug, FLE	2020
		2.	Ministère des affaires étrangères	France	Paris, La documentation française	2004
		3.	ROSS, Steele	Civilisation progressive du français (niveau intermédiaire)	Paris, CLE International	2004
		4.	DUBY Georges	Histoire de la France, des origines à nos jours	Paris, Larousse	2011
		5.	PECHEUR, J.	Civilisation progressive du français (niveau avancé)	Paris, CLE International	2010
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Carpentier Jean & Lebrun François	Histoire de France	Paris, Points, édition de Poche	2014
		2.	BOURGEOIS René & TERRONE Patrice	La France au quotidien	Grenoble, Presses universitaires de Grenoble	2000
	3.	MAUCHAMP, Nelly	La France de toujours	Paris, CLE	2005	

Реден број на прилогот: 6

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 3 – МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-5-2			
3.	Студиска програма	Преведување/Толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): –запознавање на студентите со клучните концепти поврзани со развојот на македонската култура во 19 век, како и со одделните културни дејци; –поттикнување на интересот кај студентите за разбирање на хронолошкиот тек на одделните културни појави и процеси, во функција на формирање на соодветна претстава за македонската културна средина; –развијање на способноста за забележување на сличностите и на разликите меѓу културните региони.				
11.	Содржина на предметната програма: –втемелувањето на Охридската архиепископија како доминантна црковна и политичка институција и нејзиното значење за македонскиот народ во 19 век; културните појави во претходните три века, како основа врз која се развиваат актуелните културни тенденции; –општествено-политичките состојби во Македонија во 19 век, доминантните струења под превезот на народната и културната преродба; процесот на создавањето на граѓанската класа; –печатарската дејност во европскиот културен регион и во Македонија, печатниците во Македонија во 19 век; –читалиштата и библиотеките како културен феномен во македонскиот 19 век; –истакнатите автори во книжевноста како исчекор од наследените обрасци на средновековниот творечки модел кон просветителските тенденции (Крчовски, Пејчиновиќ, Цинот); –пропагандите во Македонија во 19 век, прашањето за приклучувањето на одделните дејци кон туѓите политички стратегии; читање и интерпретирање на патописните записи; –дејствувањето на македонската интелигенција наспроти стратегиите на Цариградската патријаршија, унијатските движења и нивното значење за македонската култура; –романтичарските импулси, обновените просветителски тенденции и премиот кон реализам кај македонските автори (Миладиновци, Жинзифов, Прличев, Цепенков, Пулевски); –собирањето на усното творештво и неговото значење (врз примери од <i>Зборникот</i> на Миладиновци); –дејноста на Дичо Зограф и на неговите ученици; –претставите на сесловенските учители и на нивните ученици во литературата и во уметноста од 19 век; –мијачките резбари и нивната дејност во 19 век.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.		16.1.	Проектни задачи	20	

	Други форми на активности	16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	20
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		80
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10
	17.3.	Активност и учество		10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација	
	Литература			
	Задолжителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
22.1.	1.	Блаже Конески	Македонскиот XIX век (јазични и книжевно-историски прилози)	Култура 1986
	2.	Харалампие Поленаковиќ	Никулците на новата македонска книжевност; Во скот на народното будење	Македонска книга 1989
	3.	Цветан Грозданов	Живописот во Македонија (XVIII – XIX век)	МАНУ 2011
22.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
22.2.	1.	Гане Тодоровски	Македонската литература во XIX век, том 1 и 2	Матица македонска 2007
	2.	Димитар Корнаков	Творештвото на мијачките резбари	Матица македонска 2012
	3.	Искра Тасевска Хаци-Бошкова	Прозните дискурси во македонската книжевност од 19 век (докторски труд)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ 2015

Реден број на прилогот: 7

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В2 – АНГЛИСКИ ЈАЗИК (СОЕДИНЕТИ АМЕРИКАНСКИ ДРЖАВИ)			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-6-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за аналитичко и критичко проучување на главните институции на американското општество и на темелните вредности на американската култура; Познавање на богатството на културолошки феномени со соодветни примери преку хронолошко изучување на најзначајните сегменти на американската цивилизација; Осознавање на културолошките особености на Американците, како и идентитетите на различните етнички заедници во САД. Развивање на интеркултуролошка компетенција и на способност за примена на стекнатите знаења при преведувањето и толкувањето.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во САД: физичка географија, население, национални и регионални идентитети: американскиот културен мозаик. Британски наспроти американски англиски: компаративна анализа. Кус осврт кон историјата на САД од колонијалниот период до денес (населување на првите колонии, војната за независност, проширувањето на запад, граѓанската војна и укинувањето на ропството, положбата на домородните Американци, колонијалните војни, индустријализација, улогата на САД во Првата и Втората светска војна, периодот на Студената војна, улогата на САД како глобална сила; Современите општествени и политички институции на САД; улогата на САД во меѓународните односи, политички институции; правен систем, економија, образовен систем, култура и уметност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (презентација на истражувачки проект, изработка на поимник со превод на културно-специфични тематски поими), домашно учење (подготовка за контролни тестови и завршен испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (контролни тестови и завршен испит)		80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност и активно учество на наставата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oakland, J, Mauk, D.	<i>American Civilization: An Introduction</i>	Routledge	2009
		2.	O'Callaghan B.	<i>An Illustrated History of the USA</i>	Longman	1999
	3.	McNally, R. (ed.)	<i>The Americans: Glossary</i>	McDougal Littel	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Campbell, N., Kean. A.	<i>American Cultural Studies: An Introduction to American Culture</i>	Routledge; 3 edition	2011
		2.	Panova - Ignjatovik, T.	<i>American Culture and Civilization</i>	(интерна скрипта)	2018
3.	Garwood Ch., Gardian G. & Peris. E.	<i>Aspects of Britain and the USA</i>	Oxford University Press	2000		

Реден број на прилогот: 7

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В2 – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-6-1г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бисера Станкова и домашна/домашен и ДААД/ОеАД-лектор(ка)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сензибилизирање за културната разноликост на германскојазичните земји. Проширување на културолошките и на интеркултурните компетенции. Разбирање на различните колективни мемории во германскојазичното подрачје. Проширен увид во разновидноста на германскојазичните медиуми (дневни весници, списанија, телевизиски и радиостаници, поткасти итн.). Рутинирана работа со различни видови текстови, слики, графикони итн. Обработка на најважните современи дискурси и дневнополитички теми во Германија, Австрија и Швајцарија. Проширување на јазичните компетенции и на тематскоспецифичниот речник (вклучително преведување и толкување).				
11.	Содржина на предметната програма: Работа на избрани теми од различни области на современата германскојазична култура во Сојузна Република Германија, Република Австрија и Швајцарската Конфедерација. Разработка и дискусија на општествено-економските, историските, политичките и културните структури, процеси и проблеми. Фази и разлики во колективните мемории на германскојазичното подрачје. Работа со различни видови текстови и медиуми: новинарски и книжевни текстови, слики, филмови, музика, ликовна уметност итн. Истражување заради собирање информации, резимирање, презентирање и дискутирање. Дискусија за актуелни дискурси и дневнополитички теми.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар. Положен испит по Културолошки проучувања 1			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Daum, Ulrich	Deutsche Landeskunde - 3., aktualisierte Auflage: für die Ausbildung/Prüfung und die Tätigkeit von Dolmetschern und Übersetzern sowie als Vorbereitung auf die Tests für Einbürgerungswillige	Berlin: BDÜ Weiterbildungs- und Fachverlagsgesellschaft GmbH
	2.	Assmann, Aleida	Der lange Schatten der Vergangenheit. Erinnerungskultur und Geschichtspolitik	München: Beck	
	3.	Reckwitz, Andreas	Die Gesellschaft der Singularitäten. Zum Strukturwandel der Moderne	Berlin: Suhrkamp	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Reckwitz, Andreas	Zwischen Hyperkultur und Kulturessenzialismus. Die Spätmoderne im Widerstreit zweier Kulturalisierungsregime.	In: Blumenreich, Ulrike / Dengel, Sabine / Hippe, Wolfgang / Sievers, Norbert (Hrsg.), <i>Jahrbuch für Kulturpolitik</i> 2017/18 Bielefeld 2018. S. 81–90.	
2.	Freudenberg, Christine	Landeskunde Deutschland 2014. Von der Wende bis heute. B2 / C2	Ismaning: Verlag für Deutsch		
3.	Mog, P. / Althaus, H.-J.	Die Deutschen in ihrer Welt. Tübinger Modell einer integrativen Landeskunde	Berlin und München: Langenscheidt		

Реден број на прилогот: 7

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В2 - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-6-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Елисавета Поповска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за согледување на феноменот на Франкофонијата како интеркултурен дијалог меѓу народите и распознавање на културните дадености на Франкофонијата во Европа, Африка, Америка и Азија. Способност за пребарување на информации и бази на податоци со цел да стекнување комплетна слика за франкофонските културни идентитети. Способност за следење на процесот на проширување на Франкофонијата и нејзиното значење за Република Северна Македонија како нејзина рамноправна членка				
11.	Содржина на предметната програма: Франкофонија – обединувачки принципи, систем на организација и институционално поврзување. Франкофонски земји – географски одредници. Франкофонски култури – специфични културни одлики кои го одредуваат нивниот диверзитет, како и стекнати одлики кои се резултат на процесите на имиграција и колонизација. Франкофонските придобивки внедрени во културите на членките на Франкофонијата, особено на Балканот и во рамките на Република Северна Македонија. Целите на Франкофонијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Француски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2.	Njiké, Jackson Noutchié Paris,	<i>Civilisation progressive de la Francophonie</i>	CLE international	2003
		2.	Ross, Steele	<i>Civilisation progressive du français</i>	CLE International	2002
	3.	Moura, JeanMarc	<i>Littératures francophones et théorie postcoloniale</i>	PUF	1999	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mauchamp, Nelly	<i>Français / Les Mentalités et comportements</i>	CLE International	1999
		2.	Valentin, Christian; Morgienszter N. Florence (collectif)	<i>La Francophonie dans le monde</i>	Paris, Nathan	2007
3.	Le Marchand, Véronique	<i>La francophonie</i>	Les essentiels Milan	2000		

Реден број на прилогот: 8

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 4 – МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-6-2			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат основни културолошки поими за разбирање и толкување на трите крупни македонски културни формации на дваесеттиот век: културата на реализмот, културата на модернизмот и културата на постмодерното, низ различни семиотички и жанровски дизајни, од книжевен текст, театар, филм, сликарство и други уметности, преку рекламните пораки, политичките говори, медиумските жанрови (неуметнички дискурси) до „маргиналните“ форми на една култура - стрипови, графити, популарни и „ниски“ форми, карикатури, хумористични емисии од типот на К-15, блогови...				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во основните културолошки прашања. Културата како семиотика. 2. Реализмот во македонската култура: поимот на една, стабилна вистина. Реализмот во прозата и унифицираната гледна точка. Реализмот во театарот и филмот. Реалистично сликарство. Референцијалноста и односот на “вистинитост”. Поимот веродостојност во македонските уметности. 3. Модернизмот во македонската литературна уметност: поезија, проза. Модернистичкиот театар. Основни теориски претпоставки на модернистичките стилови во културата. Гносеолошката доминанта на модернизмот. Наследените филозофемии на модернизмот: холизам, структурализам, “неспорна” вистина, идеологија и нивното разнишување преку експериментот. Две и повеќе гледни точки – конструкција на “вистината”. Сомнеж во стабилното значење. Фројд и потсвеста во македонскиот модернизам . Македонскиот модернистички филм. Македонскиот модернистички театар: Чашуле, Томе Арсовски, Горан Стефановски. Модернизмот во сликарството и музиката. 4. Масовните медиуми меѓу идеолошката моќ за контрола на масите и модернистичкиот стремеж за субјективитет и личност. Политички говори и реклами. Анализа на примероци од македонскиот печат. “Маргина” и “центар” во културата. “Маргиналните” форми на масовните медиуми: стриповите од социјалистичката ера. Сатирата, “Остен”, “Хихириху”. 5. Онтолошката доминантна на македонската постмодерна култура. Постмодерниот расказ и неговата фрагментарност: Драги Михајловски, Димитрије Дурацовски. Фрагментарноста во македонската постмодерна култура воопшто. Постмодерниот роман. Постмодерниот театар и неговата “цитатност”. Персифлажата, колажот, иронијата: модуси на интертекстуалноста. Сомнежот во историјата: Горан Стефановски и режиите на Слободан Унковски, Александар Поповски и Сашо Миленковски. Постмодерниот филм на младата генерација: Дарко Митревски. 6. “Маргиналните” форми: стрип, карикатура, анимирани сатирични филмови (Дар-Мар: “Пецко”, “Еднооки”), скечеви (К-15). Постмодернизмот на медиумите: тиранијата на означителот во “жолтиот”, булеварски печат.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.		15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часови	

	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	МАКЕДОНСКИ			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Андоновски, Венко	<i>Зеницата на Македонија</i>	ВИГ „Зеница“, Скопје
		2.	Božović, Ratko	<i>Leksikon kulturologije</i>	Agencija Matić, Beograd
	3.	Бодријар, Жан	<i>Симулакруми и симулација</i>	Магор, Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Arent, Hana	<i>Istina i laž u politici</i>	Filip Višnjić, Beograd
		2.	Frojd, Sigmund	<i>Nelagodnost u kulturi (постои и мак. издание, поново)</i>	Rad, Beograd
3.	Вирилио, Пол	<i>Сајберсвет, политика на најлошото</i>	Еин-софт и Алеф, Скопје		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В3 - АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-7-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Солзица Поповска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на сознанија за развојот на англиската и американската книжевност заради осознавање на врските помеѓу литературата и културата. Развивање на истражувачки способности и на критичко и креативно размислување.				
11.	Содржина на предметната програма: преглед на британската книжевност: средновековието, (Артуријански циклус, Чосер), ренесансата (Шекспир, Дан и др.), 18-ти век-раѓање на романот (Свифт, Дефо) и романтизмот (Блејк, Бајрон и др.), Џ. Остин, 19-ти век-викторијанскиот период (Дикенс, сестри Бронте и др.), почетокот на 20-ти век и модернистите (Елиот, Јејтс, Вулф и др.), втора половина на 20 век (Ф. Ларкин, Т. Хјуз и др.); преглед на американската книжевност: почетоките на демократијата и револуционерните писатели (1776-1820: Б. Франклин, В.Ирвинг), Романтизам (1820-1860: Р.В.Емерсон, В.Витман, Е.А. По и др.), Реализам (1860-1914: М.Твен, Х. Џејмс, Џ. Лондон), Модернизам (1914-1945: Е. Паунд, Т.С. Елиот, и др.); американски реализам: Е. Хемингвеј) американска книжевност од 1945 (поезија : С. Плат, А. Гинзберг, проза и драма: А. Милер, Т. Вилијамс, Џ. Керуак и др.)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бодови		
17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата				англиски	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alexander, M.	A History of English Literature	Macmillan	2007
		2.	VanSpanckeren, K.	Outline of American Literature	USA Department of State	1994
	3.					
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ed. Baym, N. at all	Norton Anthology of American Literature	W.W Northon & Company	2011
		2.	Ed. Greenblatt, S. at all.	Norton Anthology of English Literature	W.W Northon & Company	2006
3.						

Реден број на прилогот: 9

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА ВЗ – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-7-1г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година; седми семестар		Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бисера Станкова и домашна/домашен и ДААД/ОеАД-лектор(ка)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со политичките и со општествените теми за Република Австрија од историски и од регионален аспект. Подобрување на компетенциите за самостојна и критичка работа со медиуми, текстови, филмови итн. Проширување на компетенциите во истражувачките техники, резимирањето, презентирањето, како и во научната работа и изготвувањето научен труд. Продлабочување на културните и на интеркултурните компетенции, на јазичните компетенции и на тематскоспецифичниот речник (вклучително преведување и толкување).				
11.	Содржина на предметната програма: Контрастивна австриска историја во историски и во регионален контекст. Дискусија за актуелните дискурси и дневнополитичките теми во Австрија. Политички структури, политички струи и политички партии во Австрија. Образовен систем, студирање на германскојазичното подрачје. Јазична политика и вариетети. Проширен увид во разновидноста на германскојазичните медиуми со акцент на Австрија (дневни весници, списанија, телевизиски и радиостаници, поткасти и сл.). Истражување заради собирање информации, резимирање, презентирање и дискутирање. Вовед во научната работа.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар. Положен испит по Културолошки проучувања 2.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koppensteiner, Jürgen	Österreich, ein landeskundliches Lesebuch (Niveaustufen B2 bis C2)	Wien: Praesens	2018
		2.	Pilaski, Anna et al.	Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landekunde.	Stuttgart: Klett	2013
		3.	Jo Glotz-Kastanis; Doris Tippmann	Sprechen, Schreiben, Mitreden	München: Hueber	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Winkelbauer, Thomas et al.	Geschichte Österreichs	Ditzingen: Reclam	2016
		2.	Rahn, Stefan	Mündliche Wissenschaftssprache	Stuttgart: Klett	2017
	3.	Altmayer, Claus/ Hamann, Eva/ Magosch, Christine/ Mempel, Caterina	Mitreden. Diskursive Landeskunde für Deutsch als Zweit- und Fremdsprache	Stuttgart: Klett	2020	

Реден број на прилогот: 9

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА ВЗ - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-7-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Снежана Петрова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Способност за разбирање на културните реалности и вредности на Франција, преку хронолошко изучување на значајните политички, историски, економски, научни, културни (книжевност, уметност, филозофија...), и други моменти на француската цивилизација. 2. Способност за пребарување на разни информации и бази на податоци со цел да стекнат комплетна слика за француската култура и цивилизација 3. Способност да се долови Франција и нејзините културно-историски специфичности низ нејзиниот историски развоток.				
11.	Содржина на предметната програма: Хронолошки преглед на клучните настани, династии и кралеви во Франција (од крајот на 16 век до крајот на 18 век). Историски податоци и политичко уредување на Франција: Анри 4, Луј XIII, Луј XIV, Луј XV, Луј XVI; клучни историски личности како Ришелје, Мазарен, Колбер, војводата од Орлеан, Мара, Дантон, Робеспјер; клучни личности од областа на науката (физика, математика, филозофски науки (Декарт, Паскал, Монтеѕкје, Русо, Дидро, Волтер...)); Француската Револуција и нејзините последици; Француските Републики; клучни хронолошки уметнички движенија (архитектура, сликарство, скулптура, Версај, музика, сликарство, итн); книжевни движенија (ренесанса, барок, класицизам, романтизам, реализам, натурализам; надреализам...).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	DUBY Georges	Histoire de la France, des origines à nos jours	Paris, Larousse	2011
	2.	CARPENTIER Jean & LEBRUN François	Histoire de France	Paris, Du Seuil	2014
	3.				
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				

Реден број на прилогот: 10

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 7			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-7-2			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Трневски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се постигне култивираност на индивидуалниот јазичен израз од гледна точка на јазичниот стандард и негова доследна примена. Оспособување на студентите да ги разграничуваат функционалностилските белези на јазичните средства во различни текстови. Да се оспособат да вршат соодветен избор на јазичните средства во зависност од барањата (потребите) на комуникативниот контекст. Вреднување и разграничување на суштинските белези на странскиот јазик во однос на спецификите на македонската стандарднојазична норма. Претпазување од опасностите на можната надредена позиција на странскиот јазик во процесите на преведување и толкување (некритичко преземање туѓојазични готови модели, интерференција, лажни парови, отстранување на влијанието на јазичниот узус).				
11.	Содржина на предметната програма: Акцент на спецификите на нормата на современиот македонски јазик на сите рамништа. Правописната и правоговорната норма како појдовен критериум за квалитетен превод и/или толкување. Стилски и стилистички аспекти при изборот на јазичните средства во текстот. Стандарднојазичната норма и јазичниот узус. Стилската вредност и изразните можности на лексичките слоеви и на фразеолошките изрази. Синхрониски и дијахрониски јазично-културни аспекти. Јазичното наследство (изворното и стекнатото од контактите со престижните европски јазици) како цивилизациска придобивка. Раслојувањето на јазикот. Граматичките изразни средства; морфолошките категории како средства за експресивизација на изразот. Синтаксичките категории: експресивноста и стилската обележеност во синтаксата. Јазични универзалии: синонимија, антонимија, хомонимија, паронимија. Фигуративноста во јазикот. Стилски фигури: тропи и схеми. Надворешнојазичните изразни средства од стилистичка гледна точка. Извршување јазична редакција на текстови од различни функционални стилови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, извршување јазична редакција на печатен текст, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор, Скопје	2003
		2.	група автори	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен, кн. I – III	Наша книга, ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје	1969 – 2001
		2.	референтни статии за одделни стилистички аспекти			
		3.				

Реден број на прилогот: 11

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В4 - АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-8-1а			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Солзица Поповска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на методологијата на споредбени културни проучувања преку споредба на македонската и англофонските култури низ времето; разбирање на причинско последичните врски кои придонесле до современите состојби: сличности, разлики, меѓусебни влијанија; развој на разбирање и толеранција за значењето на различните култури; совладување на вештина на презентирање, подготвување на индивидуално портфолио во кое ќе бидат изложени согледувањата и ставовите на студентот поврзани со темите кои се проучуваат.				
11.	Содржина на предметната програма: Споредбени проучувања на различни аспекти на македонската и англофонските култури започнувајќи со древни археолошки остатоци, староседелците, освојувачите, митологија и обичаи, појава и развој на писменоста и книжевноста, колонизации, стекнување на независност, политички уредувања, учеството и последиците од двете светски војни, политички наспроти социјални настани и појави во 20 век, интернационализам и јазиците, мултикултура, различни аспекти на глобализацијата, национални јунаци, развој и промена на ситемите на вредности и др. според интересите на студентите .				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бодови		
17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Англиски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Totosy de Zepentek, S. (Ed.)	From Comparative Literature Today toward Comparative Cultural Studies во Comparative Literature and Culture Vol.1, Issue 3	Purdue UP	1999
		2.	релевантни електронски извори			
		3.				
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dennis, Ann	Spotlight on Australia	Oxford University Press	2000
		2.	Sauve L. V. & Sauve M.	Gateway to Canada	Oxford University Press	1997
	3.					

Реден број на прилогот: 11

Прилог бр. 3		Предметна програма од првиот циклус студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В4 – ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-8-1г			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ во Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на кредити според ЕКТС	4
8.	Наставник	Проф. д-р Бисера Станкова и домашна/домашен и ДААД/ОеАД-лектор(ка)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најважните современи дискурси и дневнополитички теми во Сојузна Република Германија, Република Австрија и Швајцарската Конфедерација. Запознавање со културни теми за Австрија од регионални и историски аспект, како и со современата култура, книжевност, уметност, музика, филм и сл. Проширување на компетенциите за самостоен и критичка однос кон медиуми, текстови, филмови итн. Усовршување на компетенциите за истражување, резимирање и презентирање, како и за научно работење и изготвување научен труд. Продлабочување на научните и културните компетенции. Проширување на јазичните компетенции и на тематскоспецифичниот речник (вклучително преведување и толкување).				
11.	Содржина на предметната програма: Поими за културата и историја на културата. Обработка на избрани теми од различни области на современата германскојазична култура во Австрија (музика, уметност, книжевност итн.). Историски преглед на различни културни теми (уметност, музика, театар, архитектура, филм, книжевност итн.). Увид во различни полиња на културата на секојдневието. Јазиците и јазичната употреба. Истражување заради собирање информации, резимирање, презентирање и дискутирање. Менторирана и самостојна научна работа.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Да е запишан предметот во соодветниот семестар. Положен испит по Културолошки проучувања 3.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Германски.				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koppensteiner, Jürgen	Österreich, ein landeskundliches Lesebuch (Niveaustufen B2 bis C2)	Wien: Praesens	2018
		2.	Pilaski, Anna et al.	Entdeckungsreise D-A-CH. Kursbuch zur Landekunde	Stuttgart: Klett	2013
	3.	Jo Glotz-Kastanis / Doris Tippmann	Sprechen, Schreiben, Mitreden	München: Hueber	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Koppensteiner, Jürgen	Literatur im DaF/DaZ-Unterricht	Wien: Praesens	2012
		2.	Voss, Rödiger	Wissenschaftliches Arbeiten – leicht verständlich	Konstanz: UVK	2019
3.	Altmayer, Claus; Hamann, Eva; Magosch, Christine; Mempel, Caterina	Mitreden. Diskursive Landeskunde für Deutsch als Zweit- und Fremdsprache	Stuttgart: Klett	2020		

Реден број на прилогот: 11

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА В4 - ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-8-1ф			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Снежана Петрова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 4. Способност да се долови Франција и нејзините културно-историски специфичности низ нејзиниот историски развој. 5. Способност за разбирање на културните реалности и вредности на Франција, преку хронолошко изучување на значајните политички, историски, економски, научни, културни (книжевност, уметност, филозофија...), и други моменти на француската цивилизација. 6. Способност за пребарување на разни информации и бази на податоци со цел да се стекне комплетна слика за француската култура и цивилизација во сегашно време и во споредба со други странски култури				
11.	Содржина на предметната програма: 3. Хронолошки преглед на клучните настани, династии и кралеви во Франција (од крајот на 18 век до денес). Историски податоци и политичко уредување на Франција: Француската Револуција и нејзините последици; Наполеон I и неговите битки, Конвенцијата, итн.; клучни хронолошки уметнички движења : архитектура (градењето на Париз од страна на Наполеон III и Осман), сликарство, скулптура, музика, итн: книжевни движења (романтизам, реализам, натурализам; надреализам...) 4. Францускиот социјален живот, култура, навики, традиција итн. во споредба со други култури – интеркултуралост преку автентични документи				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	45 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	DUBY Georges	Histoire de la France, des origines à nos jours	Paris, Larousse	2011
	2.	Онлајн автентични документи	Пример: « C'est un monde ». Télématin sur France 2 (повеќе емисии)		
	3.				
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	3.	Roesh Roselyne et Rolle-Harold Rosalba	La France au quotidien	Barcelone, Pug, FLE	2020
	4.	Ministère des affaires étrangères	France	Paris, La documentation française	2004

Реден број на прилогот: 12

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 8			
2.	Код	ПИТ-2023-л2-8-2			
3.	Студиска програма	Преведување и толкување			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Преведување и толкување			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Трневски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Да се поткрене рамништето на култивираност на индивидуалниот јазичен израз со засилен фокус на усниот аспект.</p> <p>Охрабрување на студентите да практикуваат дебатна форма на комуникација со почитување на разликите во мислењата и при изнесувањето на аргументацијата издигнување (: посуптилно профилирање) на артикулираноста на потребното јазично рамниште, што подразбира активно (познавање и) примена на стандарднојазичната норма.</p> <p>Поттик за свесно ослободување од „прангите“ на јазичниот узус. Осознавање на неопходноста да се прави правилен (: соодветен) избор (: функционалностилско разграничување) при употребата на јазичните средства во зависност од карактерот на текстот, како и од барањата на комуникативниот контекст (и во вербалната и во пишаната комуникација). Вреднување и разграничување на суштинските белези на странскиот јазик во однос на спецификите на македонската стандарднојазична норма. Претпазување од опасностите на можната надредена позиција на странскиот јазик во процесите на преведување и толкување (некритичко преземање туѓојазични готови модели, интерференција, лажни парови, отстранување на влијанието на јазичниот узус). Факторот на традицијата во контекст на функционалните стилови.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Засилено внимание за прескриптивната норма на современиот македонски јазик на сите рамништа. Правописната и правоговорната норма како појдовен критериум за квалитетен превод и/или толкување. Стилски и стилистички аспекти при изборот на јазичните средства во текстот. Стандарднојазичната норма и јазичниот узус. Стилската вредност и изразните можности на лексичките слоеви и на фразеолошките изрази. Синхронски и дијахронски јазично-културни аспекти. Јазичното наследство (изворното и стекнатото од контактите со престижните европски јазици) како цивилизациска придобивка. Раслојувањето на јазикот. Функционални стилови. Надворешнојазични и внатрешнојазични стилотворни фактори. Функционалностилска диференцијација на јазикот. Функционалните стилови и степенот на службеност во комуникацијата. Факторот на традицијата во оформувањето и статусот на одделни функционални стилови. Општи и специфични карактеристики на одделни ФС. Извршување јазична редакција на текстови од различни функционални стилови по електронски пат.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, извршување јазична редакција на печатен текст, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	1+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	25 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10 бода	
	17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор, Скопје	2003
		2.	група автори	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен, кн. I – III	Наша книга, ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје	1969 – 2001
		2.	референтни статии за одделни стилистички аспекти			
		3.				